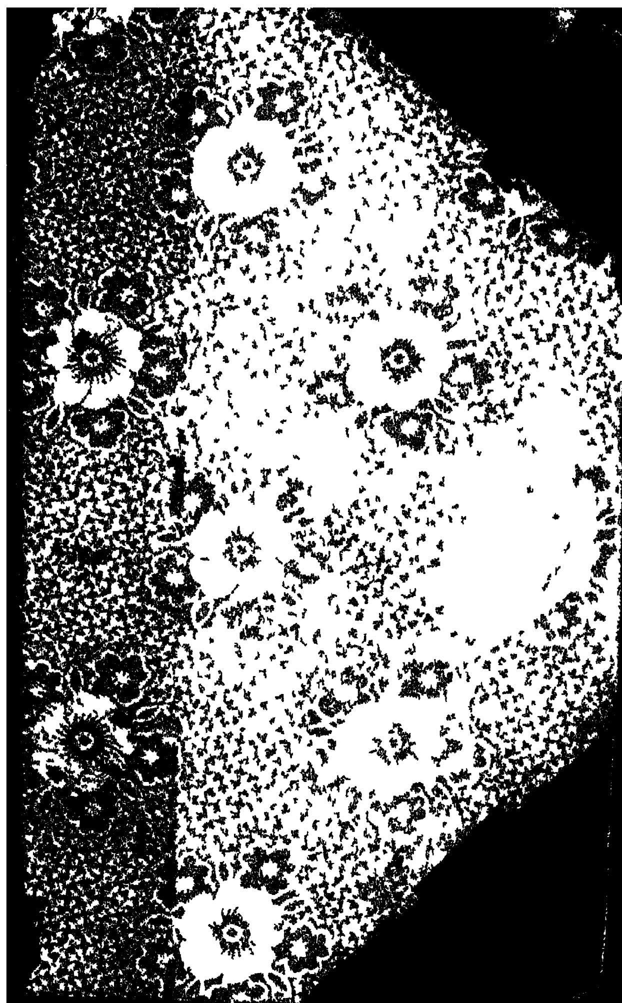




"Lada Me shong halor u syntiew dohnud
Da la jingieit pyndap shlei ka jingim,
Lada Me sngap hun ia ka jingkynud
Da peitsbun pynthiang ia mynsiem;
Ai Mame ki ktien, ai sur-thiang de ia nga
Sa rwai hun ha khmat man ka sngi manga".

R. N Tagore.

DA

U BINOD BIHARI ROY.

Na ka bynta ka Balang Blei bathymmai jong ki trai-ri-Khasi.



SHILLONG:

LA SHON HA RI KHASI PRESS, MAWKHAR.

1930.

Ka jingpynbeit.

P. 1	Jingrwai	1. Lain 11—Ha maw kyrshut 'siar.
P. 3	„	5—Misro-Lolit—Dadra 6 M.
P. 6	Ka nombar ka jingrwai ba hapdeng 12A.	
„	Jingrwai	13. l. 2—weng noh "kane".
P. 13	„	27. por-Premmiet.
P. 17	„	34. l. 9 Na ba(iar) la(ioh)khmih.
P. 17	„	34. l. 13 Ka theh ia jingthiang ba iai im.
P. 17	„	34. l. 13 Ka iai kular ( ) jingisnei jong U.
P. „	„	35. l. 1 Ha bneng, ha bneng
P. 18	„	36. l. 1 U tam eh—Trai. l. 2 Weng 'de".
P. 21	„	41. l. 9 U Nongpynduh shitom-khim.
P. „	„	„ l. 11 U Mynsiem ha khlieh eh—U Blei.
P. „	„	„ l. 15 Me U Nongpynim U Lok
P. 22	„	43. l. 2—Uba.
P. 23	„	45 por-Premmiet.
P. 23	„	46. l. 18 Ko.
P. 24	„	47. l. 9 ki khmat b'samrykhie
P, 27	„	53. l. 1 Me Jingtngen—Trai.
P. „	„	„ l. 2 U kur, U kha. U Lok U Jor.
P. „	„	„ l. 6 (U Diengsoh ai)
P. 42	„	81 por-Premmiet.
P. 44	„	85. Dadra – 6M. l. 8 sh'luit-mynsiem
P. 45	„	87 l. 12 Mame hi M'en.
P. 46	„	88. l. 7 Iano ka wad kam ju tip bha.
P. 48	„	93.—por-Premmiet.
P. 59	„	112. l. 5 puson.
P. 63	„	118. l. 6 Wengnoh ki braket.
P. 73	„	131 l. 8 U nongieit.
P. „	„	132, l. 7 Ia nga Men kynoi da pynkhih.
P. 79	„	143. l. 7 Duk Jingim, Jingiap.
P. „	„	„ l. 12 Jong ki.
P. „	„	„ l. 13 Jingmih paw.
P. 80		145. l. 3. Ki pop shitom baroh ki duh.
P. „		„ l. 10 da ba kyntait ia U.

P. 84	Jingrwai	151. Nbs xi. .
P. 85	„	151. l. 18. shym khih satia.
P. 92	„	163. l. 6 Kin sa jngai ki jinjar pyrthei.
P. 96	„	170, l. 3 U pha'n.
P. 97	„	171. l. 1 Ba.
P. 99	„	173. l. Phi. l. 13. Kynrad.
P. 109	„	186. l. 27 syndon du te.
P. 114	„	193. l. 1 Mynsiem-Blei.
P. 114	„	194. l. 13 iing-im-junom.

KI JINGKDEW.

Ki Jingrwai ai-nguh-Blei.

—:o:—

(KA BYNTA, I.)

Ka Jingkyrsiew-Mynsiem.

Lolit-arratheka 16 M.

1. *Giitimalio—1, 1* *Mynstep eh.*

Ha ka jaka ka miet, ia khleh lang
Ha ka duriaw bah ka sngi
Bad Me, nga iashem lang
Hangta ha khmat duriaw hi.
Hangta ka rong iong ka rong lieh
Jingdum jingshai ki la iakhleh hi
Hangta ki dheu ki la khih mareh
Narud nangne sha shiliang eh.
Ha jar jar ha suiñ ronglir bym lah thew
La sawa thiang ki ktien ba jylliew
Ha dong mih'ngi la phuh shai
Ka dak kawei ka 'siar phyrnai
Ia khmat kato nga leit khmih
La jan i ruh bym lah ioh khmih
Ka jingkyndit ba shoh ngai ngai
(Nga) lam sngewsih, ummat ki shlei.

—:o:—

Misro-Khambaj-Kaharba 4 M.

2. *Giitimalio. 48, 32.*

Ia ka nam jong Me hi ngan kren
Ngan kren da thaw lad bun jaid
Da shong kynjah, marwei ngan kren
Ha jaka ba kah la mynsiem kynjai.
Ngan kren khlem ktien
Kren, khlem khmih lynti
Kren, da la rykhie khmat
Kren de, da la ki um-mat.

Da jingkhot khlem la ka kam
Ngan khot da ka nam jong Me
Da jingkhot katai khlem ka daw
Kan dap la jingkwah mynsiem de.
Kumba i khmihung ia la i kmie
I khot da sngewsheh ha ka nam
I nang ban kren na jingsuk kane hi
I shu kren ia ka nam la i kmie.

——:o:——

Gurjori-Tori– Showtal 12 M.
Nbs xi-754,1503. Sbs. x-139,301. Mynstep

3. Mynstep, ha ka jingkmen bakhuid,
Ha jingiwbih ki syntiew ba phuh,
Ha jingshad ka sur ki sim de,
Nga lam ioh-i ngur ngur ia Me.
Kyndit pyrthei-mariang ha iing jong Me,
Man ka step ha ka jingim thymmai te
Haw-haw bym lah thew ka dap da jingshai
Ha pyrthei-mariang paw ki rong bunjaid
Na khet ba kynjah Me peit hun ia baroh Ma ne
Kylleng sawdong baroh ki ialeh ksai —
Ka hat ki rong, jingim, jingshai.
Hangno Me don ha lyndet (Blei)
Hangno ka jingkut, ka jingkut shaei ?
Jingkut jong Me bym don, bym don haei-haei

——:o:——

Khambhar-Jhamptal. 10 M.
Sbs. x-107, 864. Shwa por riew s'iar.

4. Jingshai thymmai bakhuid phyrnai
Ba dap da jingstad ba janai
Lano kan wan mih paw shai
Ha suiñ mynsiem jong nga, Trai ?
Nga iaishong lynter shi miet hi
Da khmih lynti shadong mih'ngi
Da peit sha jrong da pyndait ar'ti

Ia jingim, jingsuk, sngi thymmai.
Aiu ba ngan ioh-i? Ngan shemphang aiu ?
Kata ka jingkmen haduh bym tip shuh
Ka jingshai ba phylla, hapoh la mynsiem. Trai,
Ha kata ka jingshai da sngewsuk kyrhai
Sha dong jing la jong ngan nang iaid—
Da ba rwai hun. Ei ban sah shuh Trai,
Ha ni nongwei, shane, kaba jagai ?

Misrolohi — Da Ira.
Gitali 9,5. Por mih'aji.

i. La paw ka jingshai !
Ha dong mih'ngi ka suiñ-mynsiem,
Ka dak ksiar ba phyrnai.
La dam mo, jingshyrkhei ?
Yn sa poi mo, jingjop ei ?
La lut na bneng-saw-haiñ
Ka dak-sia-iong ngaiñ ngaiñ
M mo ulai lah ban ioh-i
Harud duriaw mynsiem ?
U shu iai ap marwei hi.
Da klet lut ia baroh pha (ko mynsiem)
Da plie khmat iai peit sah
Jar jar hapoh slajat hi
To pyndem la ka khlieh

———:o:———

Tori—Kaoali 16 M.
Sbs. x-486, 1010. Nbs. xi-729, 1452. Mynstep.

Ia kyndit ha jingkmen thymmai
Mynta ha jingshai-sngi-thymmai.
Ha jingim bakhuid-khlem pop-itynnad
Da jingioit ba la pynphyrnai
Mih umpohliew ka jingim-thymmai
Ki shu shlei na jingkyrmen ki jingrwai
Jingiwbih 'tiew-bneng bym ju iap stai
Wan her ha l'er ba pyngad jai.

———:o:———

Hambir—Showtal 12 M.
Sbs. x-493, 1024. Prem miet.

7. La ia wan lang baroh, da ba kyrmen A! katno
Peit synei, Ko Trai ka jingim—(To)
Ki ia khot ia Me, Sngap! ki iaroh.
Ale, A Trai! ale hajan, shong seh marjan
Ngin ia ker ia Me tawiar baroh
Ngin ialeh-kmen, ngin iasyllok keiñ—
Bad Me. Ngin ia ngam noh
Ha duriaw jingkmen, baroh.

——:o:——

Bhoiro—Kaoali 16 M.
Sbs. x-133, 284. Nbs. xi-569, 1126. Mynstep

8. Dei Mame mo, U Kpa Baieit jong ngi?
Ia khmat ieit tam eh katai ngi ia khmih.
Ha ki khmat ieit jong Me hangtai
Paw mo jingshai-sngi-thymmai?
Hapoh kjat bakhuid jong Me
Ki phuh ki syntiew mynstep de
Da sur ba jem sngewthiang katai
Me khot ieit, mo, ia ngi hangtai
Kylleng ka jingshong jong Me
Ngin ia ieng lang mo hajan de?
Ki syntiew ki mynsiem jong ngi
Da um jingsngewbha la jong hi
Da pynphuh da la ka jingsumar
Men pynkhuid itynnad hi, mo, phar?

——:o:——

Sahana—Jhamptal 10 M.
Sbs. x-78, 169. Nbs. xi-409, 835. Mynmiet.

9. La khot U Blei Baieit ia ngi,
Ha iing ei ban sah shuh?
Ngi la wan ban khot ia phi
To wan kloi kloi (ha U).

Kiba dap da ka jingsngewsih,
Kin niad noh unmat b'tuid hi ;
Ka' pangnud ka jingkhlad na U
Shi katta jlang mynta kan duh.
Mynta ha ka suiñ-bneng
La iiew jingtem-bneng bathiang
Ka pyrthei dap da ka jingkmen
La riam phylla ba itynnad-i bang
Mynta ha pyrthei ba i-thiang
Kan sa long jingiasyllok-lang
Ka khmat-icit katai jong U
Ha ka mynsiem ka la paw.

——:o:——

Bhoiro—Teora 7 M.
Sbs. x-355-766. Gitanjoli 54, 46. Mynstep.

10. Da ba pynphyrnai Mame da la jingshai
Me la wan ko Jingshai ka jingshai !
Na ki khmat jong nga, jingdum jingkah
la jah la jah
Ka bneng ka pyrthei baroh kawei
Da jingthiang ka jingkmen la dap ei
Kat sha ba nga phai ban khmih kai—A !
kiba bha baroh, babha (suda).
Ka jingshai jong Me kyrsiew ia jingrwai
ha ki skum ki sim
Ha ki sla-dieng ka jingshai
Ka pynshad ia jingim.
Jingshai jong Me, da la jingsngewbha eh
La wan shat ha ka met jong nga de
Ka Kti Bakhuid ia ka dohnud
La syrpai, la syrpai (hun jai).

——:o:——

Bhoiro—Kaoali 16 M.
Sbs. x-130, 279. Mynstep.

1. Me kyrsiew hi Mame ia nga,
Da jingktah-sngewthiang jong Me, A !
Kynrad-mynsiem.

Tad la wai miet-dum-ngaiñ
Nga ioh-i ia Me (Trai)
Mian-pa-mian, pynpaw ha suiñ-mynsiem
la jingshai-khmat bakhuid jong Me.

——:o:——

Tori—Arratheka 16 M.
Sbs. x-19,39. Mynstep.

12. Da jingmut ba kmen da dohnud bakhuid
To iaroh burom ia la U Nongpynim.
Da ki 'tiew-jeit 'nda pyndap shlei iadohnud
To theh-burom ha kjat U Trai-jingim.

——:o:——

Dhoria—Arratheka 16 M.
Sbs.x- 255, 544. Mynstep.

Ko Kynrad-mynsiem ha jingshongdohnud, ale seh
Da dohnud b'sliang eh nga khot ia Me wan mih paw seh
Ngan tap sop ia kjat da ki 'tiew-jeit de,
Aiu pat ngan ai-nguh ha Me ?.

——:o:——

Deshkar—Surphanktal 10 M.
Sbs. x-511, 1064. Mynmiet.

13. Ha jingshong dohnud, to ale
Ha kane ka sngi ba kyntang Mame
Ngin ia mane dem ia Me hi, A Trai !
Da ki syntiew jingieit mynsiem
Ia k'shang dohnud la pyndap lin
Ban sa theh-sei ha kjat jong Me hi, A Trai!
Ki 'tien-phawar ka jingiaroh
Ngin ia rwai hun ia baroh
Ki jingkwah baroh ngin sei ha Me hi, A Trai !
[Ka jingkyrmen jong ngi tang ha Me hi, A Trai !

——:o:——

Behag—Dhamal 14 M.
Sbs. x-118,258. Nbs. xi.-12,29. Shiteng synñia.

14. Ia U spah-mynsiem-bym duh
Ei ba tip, Ei ba tip keiñ ia U ?
(Ei ba lah thew-thuh kein ia U ?)
Ka buit ba nep ka wan phai na U.
Khlem da lah ban thew-thuh,
U Nonglam-lynti ki rangli dei Ma-U.
Da mynsiem ba sliang eh,
Ia U to wad khnang seh,
Da aiti lut la jingim, mynsiem ba U.
U Nongai jingicit U iai klei ban kdup ieit
Um ju phai uba leit sha U.

—— :o: ——

Bahar—Ektala 12 M.
Nbs. xi-12,31. Sbs. x-34,183. Mynmiet.

15. Ka jingis'nei U Blei hi ka lah
Ka lah ban pynduh ki pop, thala
Da bor ia-sait-thma ia-sait-nia bym lah.
Ka mynsiem kam khuid shisha
Da jingbatai-stad ki kol ki sla.
Da ba leit khura ki kot niam
Ko khun, ka myntoi aiu, myntoi aiu, 'sha ?

—— :o: ——

Asoari—Jhamptal 10 M.
Sbs. x-1, 1. Nbs. xi-13, 34. Mynstep.

(Mynta) Ia kyndit bynriew baroh lang,
16. Kiba dawa jingim junom
Da plie khmat to peit ia U Nongi'snei.
Ia U Nongpynlait pop shitom ei.
Jingshai-sngi na mih'ngi
Ka bna bor, burom jong U hi
Ia U hi ki sim ki iarohburom
Da plie jingkhang dohnud,

To khmih da sumar minot
Ia U dur-ieit ba pyniapngiah mynsiem shoiñ.
To khot keiñ ia U Trai,
Ha step bakhuid shai;
Phin ioh um-jingjai-jai.
(Phin ioh jingim jai-jai junom)

---:o.---

Jhinjhit—Jot 7 M.
Sbs. x-320, 691. Nbs. xi 64, 163. Mynmut

17. Da kumei Trai, ngan duai ha Me pat, A !
Ki 'tien-duai, hynrei la lut noh jong nga
Pynban ka mynsiem kam pat shym kylla
Me iohi lut da shong ha dohnud Mame,
Da 'tien-suda uei ba lah pynhun ia Me ?
Ko Trai ka jingim aiu ba ngan kren ?
Ym don ei ei ruh em ban phla ban len
Lada ka dohnud ka thrang eh ia Me
Me lah ne em ban shong jngai te
Ha iing u nongpop Me wan paw hi Mame
Kumta ka nam Nongpynim dei jong Me.

--- :o:---

Bhoirob—Shopka 8 M.
Sbs. x- 132, 283. Mynstep.

18. Burom ha Me ! Ko Blei Bakhraw
U jingim ka pyrthei baroh
Da ia kyndit ki kynja jingthaw.
Ia ka jingbha jong Me ki iaroh.
La mih sngi saw-haiñ-haiñ
Da pynphyrnai phar ia ka suiñ
Ka burom jong Me ka tyngshaiñ ei
La dap shlei ia pyrthei baroh kawei
Ha kiei kiei ha bneng, ha pyrthei
Da ba i khmat-ieit jong Me shai
Ka met bad mynsiem ki ia shlei
Ha um jingkmen bakhuid, A Trai!

Ki kynhun sim ha ki lum ki khlaw
Ki ia-iaroh ia Me Trai bakhraw
Kum ha kane ka por step lei lei
(Ngi) Shu sngap khlem iaroh ia Me balei ?
Ngi iarwai ia ka burom jong Me
Lem bad ki kynja jingthaw de
Da plie ka dohnud bad mynsiem
Ngi khot-ieit ia Me, "Kynrad-jingim!"
Burom ia Me ko Jingim-Tynrai,
Ko Blei Basbun, ko Nongis'nei.
Me U Nongpynduh ki pop, shitom
U Jingkieng ka jingim junom.
Ia ki syntiew ka jingburom-ieit
Bakhuid kyntang ngi la 'kheit
Ngin ia ai da la jingsngewbha
Da iadem-ianguh, Trai Babha.

——:o:——

Sahana—Jot 7 M.
Sbs x-79, 192. Mynmiet.

19. Ei ba la tip, ha ka nam U Blei Basbun
La don haduh katne ka jingthiang ?
Ka mynsiem ka la pisa, khlem pat hun
Ka kwah ban dih hun ia um-jingthiang.
Lada la sngewthuh naduh mynshiwa
(Nga) La dih hun khlem keiñ ha kaba kynjah
Da iehnoh noh ia ka bih ka pyrthei,
Ia ka jingieit bakhuid jong U Blei.

——:o:——

Probhati—Thungri 8 M.
Sbs. x-219, 466. Mynstep.

20. Ko Nongisnei kiba rangli
I sim mynsiem i kwah man ka por hi
Da plie dohnud ban khot hun ia Me hi
(O, Ko Blei !) Halor ki tnat dieng, ki iarwai ki sim
A ! katno ki iarwai sngewthiang jai

('Duhkatno) L'er step ka iai beh suki jem jai eh.
Ka ia ai jingieit U Blei.
(O, Ko Blei !) Ha ka jingkmen mynsiem mynta
Baroh ki da riam-thymmai suda
Da iaroh ia jingieit pynshad mynsiem hun jai
Tad la iaroh ia jingbha, mynsiem ka shadsuksah
La pynwir ia baroh shisha.
(O, Ko Blei !) Ko Nongpynsngewbha mynsiem
Ko Jingim ki riew-barom-ieit
Ngan shu shah teh lade ha kjat jong Me
U shakri jingieit u iai kyrpad
Ia jingkwah mynsiem to pyndap
Me hi u Nongiarap jingim jong nga.
——:o:

Misro-Probhatii—Jot 7 M.
Sbs. x-481, 987. Nbs. xi-75., 1506. Mynstep.

21. Khot ia U Trai mynta da sur bathiang eh
To ai-nguh ha kjat jong U da ki 'tiew-jingieit de
Ka paw ha suiñjyrngamiong sngi mih thymmai
Da ia ai jingim ia kynja ba im ka iaroh ia U Trai:-
Da ka sur bathiang ki sim ki iarwai lang
Ki pynhun ia mynsiem te da kynud sngewtynnad eh.
Da ngam suk ha jingiasyllok lei lei
Bad ki para mynsiem ba U Blei
Ngin iarwai hun ia ka nam U Blei Bashun
Da la jingkmen eh ;—
Ngin pyndeng ia kjat jong U
Da u 'pieng-'tiew-jingieit ba phuh.
Da jingieit-Blei ba iwbih, da jingsumar 'nsa sleh
— —:o — — —

Jhingjit—Ektala 12 M.
Sbs. x-95-205. Mynmiet.

22. Iaroh i'U Trai, i'U Blei ki blei
Uba ju leh bha ia baroh ei
Da ba iaipuson duh noh pop shitom
Uba pynduh jingsngewsih ei.

Ka jingis'nei jong U ka bamjukut
Khlem sangeh shu iai-tuid
Lada aiti lut ia lade ha U
Ka jingtieng pat phi don aiu ?
Ka jingieit jong U ha ki syntiew ha khlaw
Ka bor ha bneng-bymjukut ka paw
Sngewkmen kyrhai lada shu khmih
Ki ummat-ieit ki shu kyrsoi hi.
U dei duriaw-um-jingim-junom
U jan ruh phi sngewthangrang'lei ?
To dih hun ei na katei ka um
Ka pynioh jingjai jai halor eh ei.

——:o:——

Bhoiroh-Baroa—Thungri 8 M.
Sbs. x-82, 180. Nbs. xi- 4, 10. Janmiet.

23. Mynta ia U Blei ia rwai lang baroh
Ia Uba. pyrthei-shi-tyllup, ka iai iaroh.
Ki sim baroh ki ia siaw ia pah,
Ka jaw jingthiang ka nam Uta
Sngewhun ki sngi, bnai, suin, lum, baroh.
(Iaongiah na bneng sha pyrthei kiei kiei baroh)
Da iehnoh noh jingwin maia-pyrthei.
To ia leit sha iing-jingkmen U Blei
Ia ka jingkhot-kmen jong U
Sngap dngong da khaprip khmat baroh.
Ia U Kynrad-jingim ba janai
Ka pyrthei baroh ka mane ka duai
Da plie khmat-ieit ia khmih hun baroh.
Hapoh eh ka iing-mynsiem
Da khmih ia U Kynrad-jingim
Iaroh ia ka jingbha jong U
Da ba ia sngewhun baroh.
Da kaba ia-syllok-lang
Da plie mynsiem ia rwai ka nam
Ha um-ros-jingkmen-bakhuid
To ia ngam lang baroh.

——:o:——

Bahar—Jhamptal 10 M.
Nbs. xi-14, 35. Sbs. x-81, 184. Mynmiet.

24. To iaroh ia ka burom U Trai,
Ko lum, ko 'law-bniap baroh
Mynta, ko sngi, ko khlur, ko bnai
Da jingkmen ia U to ia iaroh.
Da sci ki soh, ki syntiew
To iaroh ia U, ko siej ki dieng.
Ko kynja sim to iaroh burom ia U
Da kynud ki sur b'kham sawa thiang.
Ko kynja ba im to iaroh ia U
Da la jingieit, da la jingkmen.
Da ia long lang kawei to iarwai
Mynta ko dohnud jong nga
To khot, Ko Trai ! Ko Trai !
Khot seh mynsiem jong nga.

——:o:——

Sindhu-bhoirobii—Ektala. 12 M.
Sbs. x-19, 38. Nbs. xi-116, 284. Mynstep.

25. Ha kjat U Blei UBa khuid U Babha
To ngam ngop ko mynsiem jong nga.
Da iaroh burom ia U Blei ba kmen
Na jinjar pyrthei to kiar noh keiñ ;
Ha duriaw jingthiang ha kjat U Trai
Da ngam pyntugen la mynsiem kynjai.
Ha ka mynsiem ba khuid-tynrai
Kumba la thaw da ka 'siar-phyrnai
Da khmih-iit ia U da tip briew shai
Long uba la dap kyrmen b'sngewhun jai.

——:o:——

Bibhas—Showtal 12 M.
Sbs. x-144, 310. Mynstep.

26. **Hapdeng ki jingiawin ka pyrthei-mariang**
Me U Bymlah thew, U Bajarjar, U Bajaijai.

U Bym ju kylla, U Badap-jingstad-janai.
Sha Me hi ka phetnoh ka mynsiem
Da iehnoh noh ka jingiawin
Kum ka wah ba ia khih eh ka—
Mareh sha dur-awbah.

———o———

Desh—Ektala 12 M.
Sbs. x-57, 120. *Mynstep.*

27. Synñia sngi, peit ngor sah ha dohnud jong nga, mano re;
Uba pynhun, pyniapngiah dei U Lok jong nga ade !
Balei khlem daw U iai paw ha dohnud b'tngit eh
(Pat) U ia shong kai bad nga, iai paw ha rong ha biria de
Da pynduh pop, pynroi jingieit U pyniap ia bor-maia te
(Pat) Da ktien-sawa "wat tieng" U pynshngain nongpop de
Da dur-mynsiem phylla, ia mynsiem riewhok, U pynpisa eh
Da weng noh ia jinjar U pynpar duriaw synsar ei
(U leh) 'Duh katne sah, ko mynsiem-maw phan iohthiah sah mo ?
Da iehnoh noh, ka rum-maia to ngam ngai ha kjat Uto.

———o———

Purobii—arra 16 M.
Sbs. x-68, 141. *Nbs. xi-15, 38.* *Janmiet.*

28. **Da ka mynsiem ba sngew sliang eh;**
Iai khot ia U Blei U Batbit tam eh
Uba long U Kynrad ka jingim
U spah kor tam eh ha mynsiem.
Kane ka pyrthei synsar-shong basa
Kam dei te jaka ban shong suk sah,

Ka hok ba la kynshew shitom eh
Wat tang shiphang ka jah hangne.
Ha ka lynti ka jing lait im.
To nang ia iaid katba dang im
Ha khmat dou ka bnna-bneng
Wat leit phai khmat shadien.

—o:—

Multan—Thangri 8 M.
Nbs. xi-183, 416. *Janmiet.*

29. Burom, burom, i'U Hori i'U Mynsiem B'kuen
B'lai
Haba ialap ia Me, da ba kynmaw puson de
duh jing'ieng, shitom pyrthei.
Iarwai ki riewkhuid ia kata ka nam khlem kut
Ko Blei, Trai-jingim, Ko Nongpyntnger-dohnud
Synñia-sngi da ngam ha jingiasyllok-Blei
(A!) ka dur ba paw ka jingieit U Blei bakhuid.
Ki riew-iasyllok-Blei, pukir-wad-Blei
lai puson, iai "dhian"
La matlah ngai ngai ki riew hok-"ngap"
Ha jingiwbih umros thiang (junom),
Ki shong ki dem ha u syntiew-kjat;
Da ba sumar-sukher, shakri,
Ia kjat da ktah-da iohi,
Ki nongpop bakhraw ki ioh lait im.

—o—

Bhoirobii—Jot 7 M.
Sbs. x -9, 18. Nbs. xi-16, 40. Mynstep.

30, To ngam mynsiem (ngap) ha u 'tiew kjat U Trai
To kynud ia jingbha jong U daba kmen kyrhai.
Ia dur ba itynnad kaba pynhun ia mynsiem
Iai puson iai dhian synñia-sngi hapoh mynsiem.
Da tait jingkwahpyrthei, jingtharai khlem tynrai
Dih umros-jingieit, khlem keiñ khlem wai.

Ia ki mynsiem riewblei, man ka pôr ia ring
pynshoi ha umngap-ieit jong U;
Jingpynsat-jingim-hok, jingpynim ki nongpop
jong shi khyllip mat da jingis'nei jong U.
Da syn-tiat ia la jingmut da jop jingpynshoi
to khreh jaka (neh) ha kjat jong U
Iaroh ia burom jong U, khlem da 'tieng shuh
ha suk-duk, ha pahuh-kyrduh.

— — .o — —

Kukob—Ariatheka 16 M.
Sbs. x-33, 69. Nbs. xi-11, 27. Mynstep.

31 Jiw klet balei? Phi klet ia U Lok junom?
Wat ju klet ia U Lok junom.
Jingim, burom, spah, baroh khoit na U shisha.
Wat sah wat sah sha jingai na U
Da jingai na U don jing lait im shaei,
snaei jing-suk jai?
Ia U Lok jingim junom, ia U Nongiarap junom—
ia U Nongis'nei—ju klet balei?

— — .o ——

Tori-Bhoirobi—Ektala. 12 M.
Sbs. x-15, 30. Nbs. xi 202 576. Mynstep.

32 Bym ithuh, bym tip, bym sngewthuh ia I
La kumta ruh, nga wad (wir) ia I
Ha bynriew, ha phohsniew, da jingring dohnud hi
Nga shu mareh sha I
Ka jingdum bymjukut bymwai
Ba phriang shaba kut ka pyrthei
Ym don ei ei shuh haei haei,
Hapoh kane, da sur jem thiang
Ei ba khot nga iohsngew (kyndiang).
Da hiar ha jingdum
Ia jingdum da ñiat da kyndat
Khlem sngewthuh nga shu iaid

Tang nga tip ia kane ba I don I Mei-Blei
Nalor kane ngam don jingtip ei ei,
Kaei ka kyrteng jong I ? Shaei ba shong Ma I;
Ei ba tip hano ngan kylli ?
Ngam tip khubor ei ei, nga u bym stad, u bym
nang iasyllok bad I
Shu tur ba ngai ngai ha jingiwbih;
Ngan ngam jylliew ha umduriaw bym lah thew
Katba don ha nusib kein

Jhinjhit—Thunqri 8 M.
Sbs. x-92, 200. Nbs. xi-1, 3. Mynmiet.

33 Hwai ia ka nam jong U Blei,
Katba sah jingim kane ha pyrthei
Burom jong U (kum) jingshai ba meh—
pynshai ia pyrthei baroh kawei
Iaituid um rosthiang ka jingieit
kaba pynsuk ia ki kynja ba im baroh ei.
Da ba kynmaw jingis'nei ka met sngewtreng-kmen—
Lah ban batai da ki ktien mo ?
Da jingsngewbha jong U, wat shi khyllipmat ruh
Ki jingsngewsih baroh ngi pynduh noh.
Ha jreng, harum, na ri, shaba kut ka ri
Hapoh um ne ha suin bneng hi
Hangno ka jingkut jong U, shaei ba U kut Ma-U
Ia kane te, baroh ki ia tohkit tista ki ia kylli.
Ka iing-jingim-kyrhai, ki mawkordor lynnai,
Kilai ki khmat bym ju khaprip shuh
U Ba khuid Ma-U, da ba iohi ia U
Bym ju don jingshitom ei ei ruh

——:o:——

Behag—Ektala 12 M.

Sbs. x-115, 253. Nbs. xi-362, 758. Mynmiet.

34 To mane, iaimane seh ia U.
Ha man jaka, man ka por, pyrthei bneng shi tyllup
Ka bna khlein sangeh ia ka burom jong U.
Ka [illegible] ka bor-sor jong U.
Ki burom [illegible] eh ia U ki blei ki briew,
U B. khuid Khlem pop Uba stad Ma U
Ki Bed-[illegible]-burom ki iaroh ia U.
Na U ba phi la ioh ia u kpa bad ka kmie
Na Uba, ia pyrthei ba heh eh phi la khmih
Na Uba phi la ioh jingstad kum ka sngi
Ha jing[illegible] kane ka maia-pyrthei;
Ka jing[illegible] jong U ka ri-pynim ia ka jingim
Ka jingkyrkhu jong U ka theh ia jingim thiang junom,
Ka jingisnei jong U, ka iai ong:—
"Ym pynpar duriaw pyrthei."

——:o:——

Bhoiro-Ektala 12 M.

Nbs xi-315, 673. *Mynstep.*

35. Ha suiñ-mynsiem, ba suiñ-bneng-jyrngam-iong ka la paw ka jingshai.
Rykhie tiew-komol ha um, 'tiew-komol ha ryngkew ka rykhie mynsiem khuid shai.
La kyndit ki sim, la kyndit-bynriew dohnud
Da sur sawa thiang ki la rwai, la kynud,
Khih mynsiem dit-dit, khih 'tiew-komol doi-doi
Ha ka Per-jingisnei U Blei.
Ki ngap ki kynud, ki mynsiem ki kynud
Ba nang ha jingrwai-step, ki mar ia bud,
Da dih 'iad-jingieit la buaid ha jingkmen kyrhai.
La khie u riew-ia syllok-Blei

Khlem khie uba wad suk pyrthei
La khie u riew-burom-ieit, riew-blei
Ki iaroh da ki phawar ia U Blei, U Trai-satlak pyrthei.

——o——

Ki Jor—Tynrai (ki myntro) aradhona.

U Blei U Ba shisha, U Ba stad, U Bymjukut.
U Ba dap jingkmen, U Bymjuiap, U paw.
U Ba jai jai, U Ba Bha,
U Ba Marwei Ma U.
U Bakhuid khlem pop,
U Ba ieit—itynnad.

——:o:——

(KA BYNTA II.)

Ka (Aradhona)—Jingiaroh-Blei.

Deogiri—Surphanktal 10 M.

Sbs x-149, 317. *Mynstep.*

36. U Blei halor ki blei, U Bakhraw tam eh
Spah bym lah thew, Burom, bym kut bym wai de
Ka dorbar-bah jong Me, ha suiñ-bneng bym ju kut de
Ia rwai ryndang bym lah ñiew, Burom ! Burom ! Burom ! ia Me.

——o——

Poroj—Showtal 12 M.

Sbs x-25, 63. *Nbs xi-194, 415.* *Mynstep.*

37. U Jingshai ka jingshai ym lah ia nujor bad ei
bad ei
Ki pyrthei, khlur, sngi, bnai, ki i-dum baroh
hangtai.
Kumba, da la 'jat-sngi bym lah ñiew, sngi mar-
wei ruh
Ka shat halor pyrthei baroh kawei—Kumjuh,
Ka jingieit jong Me da phriang kylleng kylleng hi
Wan paw kum jingieit ka lok ba ieit,—
Wan shong ha man-mynsiem-kmie.
Ka khlieh-lum-bah ia ki lyoh basam lyngba
Ka duriaw ba jyrngam iong bha
Kat shaba nga leit, Me don hi hangtai.
Ha jingshai-sngi paw jingphyrnai jong Me,
Ha u bnai de ka jingshai jong Me,
Jingitynnad jong Me, ha ki lyoh, ka paw
Shnong bah ba dap briew, khlaw ba kynjah briew
Kat shaba nga leit Me don hi hangtai.

——o——

Maisor-Khambaj—Thungri 8 M.

Sbs x-188, 402. *Mynmiet.*

38. U Lok shirta-junom, U ba shaniah-junom
U Jingsuk junom, Trai, Me long.
Me U Babha junom, U Lok, Ma-Me
(ha pyrthei jong Me)
Me U Ba iai don lem ha jingim-junom de.
Mame, umpohliew ka jingieit-thiang-bym-duh
(Kynrad jingim!)
Jingiarohburom jong Me, shu iai sawa de
(ha pyrthei jong Me)
Synñia sngi, junom junom te.

——o——

Misro-Joijoionti—Ektala 12 M.

Nbs xi-724, 1437. Sbs x-180, 385. *Premmiet.*

39. Me U Lok, Me U Trai
Mame U jong nga, synñia sngi
Me jingsuk, Me jingjai jai
Me U Duriaw-jingiin-junom hi
Ka ling-jingkmen—dei Mame hi
Me pyntngen dohnud, pynduh jingsngewsih
Ki duh noh ki pap ha kjat jong Me hi
Ka jaka-dem-junom kiba rangli.
Mame U Nongpynim marwei hi
Pynim ia dohnud da la jingim hi
Ka jingiasyllok bad Me, ko Lok
Pynim ia nga junom la junom.

——o——

Imonkolian—Teora 7 M.

Nbs vi-626, 1241. Sbs x-174, 369. *Mynmiet.*

40. U Babha, U Bashisha U Baieit Ma-me
Ha jingdum (bicit) Me, U Jingshai ba iaineh;
Lada shongneh Ma-Me ha mynsiem jong nga te
Na ki jinjar shitom eh nga ioh lait im ei.
(Na ki jinglong bapoh eh nga ioh lait im ei)
Ha ka jingpynngam ha Me,
Ha ka jingshemphang ia Me,
'Duh katno ka jingthiang de
Ha ka nam jong Me te,
U riewlok-riewkhuid u mad-thuh 'sha ia kane
U madthuh 'sha uta, ia uba Me pynpaw ia lade
Ma-Me.

——o——

Misro-Deonot—Pherta.

Nbs xi-687, 1363. Sbs x-167, 354. *Dangstep.*

41. Burom, Burom ia Me
U Nongpynpar-duriaw-pyrthei
U Blei Bakhraw Ma-Me.
U Ba halor eh ha ki pyrthei,
Jaka-shaniah-shi-pyrthei,
Me dei jingim ia baroh
Ling-jingkmen ki mynsiem baroh Ma-Me.
Me U Nongpynhun mynsiem.
U Nongpynduh jingshitom,
U Nongpynwai maia-pyrthei
U Mynsiem ha khlieh eh
Me U Bajan tam, U jingim ki kynja ba im
Jaka shongthait ki dohnud bashitom.
Me U kpa, Me hi kmie Me U basumar-U Trai
Me U Nongpynim, Me U Lok, U Nongialamjanai
Me U Nongai jingbha;
Ka ktien ka pisa khuslai, (himrei)
Kam ioh ktien ban batai—
Katno lyngba ki juk, katno ki riewstad-janai
Ki nongiohi l'pa, ki riewpukir de,
Ki da iaroh ia ka burom jong Me,
La thaw katno ki myntro, phawar, jingrwai
Pynban kim pat lah ban batai ia tynrai jong Me.
Me U Bym lah kot da ki ktien, jingmut te.

——o——

Desh—Teot 7 M.

Sbs x-57, 117. Nbs xi-4, 9. *Mynmiet.*

42. Ia U Blei Badap-jingkmen, to kynmaw
Ia U Bym don met ia U Nongthaw,
U Shkor ki shkor, U Mynsiem ki mynsiem, U Ktien ki ktien.

U Bym lah kot da ki ktien, U jingim ka jingim.
U Ba ha khlieh eh ia kiba (dei ban burom)

———o———

Imonkolian—Teot 7 M.

Nbs xi-479, 1490. Sbs x-69, 146. *Mynmiet.*

43. Ia Uta hi U Ba Marwei to iai puson
Ha um, ryngkew suiñ kumjuh u Ba Iaidon
Uba la thaw ka pyrthei ka mariang
Uba khlem kut, Uba khlem sdang
Uta keiñ U tip lut l'pa ia baroh
Ia U bym lah thew-thuh mano mano,
Ia U Blei U Ba khraw tam eh
Ia U Blei U Ba halor baroh ki blei
Ia U Trai ki trai ia Uba ha khlieh eh
To tip-thuh ia Uba-dei-burom, Trai-pyrthei.

———o———

Behag—Ehtala 12 M.

Sbs-x, 197, 423. *Mynmiet S. S.*

44. U Bym lah thew, Uba khlem kut Ma-Me,
Ei ba lah tip ! Ei ba lah sngewthuh ia Me !
Ki pyrthei bym lah ñiew ki iai khih
Hapoh kjat jong Me, tawiar, synñia sngi,
Ko Blei ki blei ! Jingstad ba halor eh !
Da jingieit bym lah ia nujor Me iai kdup
Ia kiba pop ba shitom, basuk-baduk,
Ka bneng ka pyrthei ki iai per de
Ha ka duriaw jingieit jong Me.

———o———

Desh—Kaoali 16 M.

Nbs 434, 884-Sbs x-56, 116, *La shiteng synñia.*

45. Toiaroh kmen ia U Blei Bakhraw
O ko mynsiem, U Ba marwei Ma U
Ym don haei haei ruh uba ia ryngkat bad U
U bym dei uba lieh, uba saw, uba stem
U badon ka dur ka dar ruh-em,
Jong nga dei Uta hi, U Trai
Uba la thaw baroh kiei kiei kyrhai
To buh ha dohnud i'U Blei marwei Ma U
O, ko mynsiem ha jingpynngam, ha U.

——o——

Pilubaroa—Jot 7 M.

Nbs xi-408, 834. Sbs x-169, 359. *Janmiet.*

46. U Kynmad ka jingim Ma-Me, U Nongda ia kiba duk
U Jingim ka jingim Ma-Me, U Nongpynhun dohnud.
U Ba kmen junom U Babha Ma-Me,
Uba iai leh bha U Ba itynnad te
U Ba pyniap ngiah dei Ma-Me
la ki mynsiem 'riewblei de
Ban pynpar te ia duriaw pyrthei
U Majhi-lieng dei tang Ma-Me hi
U Nongpynduh jingsngewsih shyrkhei,
Nongpynpar ka jingshitom-pop ba eh ban jop hi
Trai Ma-Me long U jingim jong nga,
MaMe-dei Jingim ka mynsiem
Me U Blei U Basbun Baim shisha,
U Trai Baisnei ha ka mynsiem
(UNongisnei U Nongpynim)
Da jingisnei jong Me A Trai!
Nga im ha kane ka pyrthei
La jop Ma-Me ko Nongisnei
Bniom baroh jong Me hi Trai.

——o——

Ramkeli—Ektala 12 M.

Sbs x-138, 296. *Mynstep*

47. Ma-Me, jingiwbih 'tiew-mynstep jong nga, Blei
Ryndang sim ba sngewthiang Ma-Me
Ka jingshad sursawa pyrthei.
Ma-Me jingshai-sngi-thymmai
L'er na shathie bajem jai
Ka jingkhuid ka umjer dei Ma-Me
Ha mynsiem ka jingkmen kyrhai.
Khmat b'shai ka jingisnei Ma-Me
Ki khmat b'sam-mut ka jingieit de
Pyrthei b'dap um thiang jingieil Ma-Me Blei,
U mynsiem ha u 'tiew mynsiem ki riewblei.

———o———

Bhoirob—Thungri 8 M.

Nbs xi-20, 51. Sbs x-131, 281. *Mynstep.*

48. Burom i'U Nongthaw, i'U jingim ka pyrthei
Burom i'U Trai, i'U Nongpynim pyrthei
Ka sngi ka la mih paw, ki tyngshaiñ ki jingthaw
Da jingieit khraw tam eh jong Me.
Ki sim baroh ha khlaw lei lei
Da pynsngewhun ia pyrthei
Ki iaroh kmen ia ka burom jong Me.
U Blei ia baroh Ma-Me
Me U Ba ha khlieh eh
Mano ba lah ban sngewthuh ia Me
(Khlem da pynsngewthuh Ma-Me)
Ko Trai pyrthei bneng shi tyllup
Ha kjat jong Me ngi ia nguh
Ma-ngi kiba rangli kiba duk.

———o———

Kalengra-misro—Modhioman 32 M.

Sbs-x 193, 414. *Mynmiet.*

49. U Tynrai ki tynrai,
Me U jingshai Bashisha Baiaineh junom
Me U Blei Bym lah shemphang, Bym jukut
U Mynsiem Ba iaidonlem U khmat b'iohi lut
U Bakhraw, U Bymjukut Ma-Me
Nga iba rit tam eh te
Me U Balait-luid Bakhuid, Batip-lut-l'pa
Nga, uba sahkut ha maia
Me U Jingim, nga u kynja ba im
Me U kynrad mynsiem hi
Kum U Mynsiem-bah uba halor eh
Me iaipeit ngor synñia sngi

——o——

Joijoionti—Showtal 12 M.

Sbs x-178, 379. *Mynmiet.*

50. U Bashisha, Bastad, Bakhlem kut U Blei
U Badap jingkmen Bym ju iap da lei lei
U Bajai jai, U Babha, U Bamarwei hi te
U Ba khuid-itynnad, U Bakhlembit pop de.
U Jingshisha baiaineh, U Nongpynlong ha khlieh eh
Jaka-da ka pyrthei, U Jingim pyrthei baroh kawei
U Bastad tam eh, U Mynsiem ba paw ruh
U Bym lah thew, U Ba khlem kut shuh
U Nongpyntngen U Nongpynsngewbha dohnud
U Kynrad-jingim, Jingdeng-dohnud
Jingkmen, Jingieit ba janai
U Bajanai shisha U Bajanai.
U Bym lah shemphang junom, U Bakhuid Bajai jai
U Siem ki siem, U Duriaw-jingisnei
U Nongpynim kiba pop, U jingim ha ki riew-hok
U Jingshai ka Hok, U Tynrai ka Hok.

——o——

51. Nga u mraw, u mraw dei u mraw hi jong Me
Me U Kynrad, U Kynrad, U Kynrad jong nga te
(Me U Diwan, U Diwan, U Diwan jong nga te)
* * * * * *
Me U Kynrad Basbun, ka nam jong Me basngewhun
U mraw (u Kobir) u la wan, ia jinglaitim u pan.

———o———

Poroj—Showtal 12 M.

Nbs xi-122, 296. Sbs x-317, 684. *Mynmiet*

52. Burom i'U Blei Baim Baiaipeit ngor, U Ding baiai meh
Me U Blei ki blei, (te) Blei Bakhraw tam, U Ba-shisha, Baiaineh,
Ki kynja jingim, kiei kiei, har rukom, ha bun jaka te
Ki iai iaroh-burom ia ka nam babha jong Me
U Dur bym lah thew, Ba dap lut ia baroh
U Bor-Tynrai ba ngam ha baroh
U Tynrai-jingshai U Bakhraw tam bor, burom,
U Nongthaw, U Nongpynim
Kynrad ka jingim jong nga
Kumne Me don ha khmat, shisha,
Ai kjat-jingda-bymtieng ia uba duk, Trai, ianga.

———o———

Alaia—Ektala 12 M.

Sbs x-153, 326. Nbs xi-154, 362. *Mynstep.*

53. Trai baroh khoit shisha, Ma-Me U jong nga
Me U Tynrai-jingim, Tynrai-jingshisha,
Ym don mano-mano ei, lait na Me ha lai pyrthei
Ban khot "U Trai la jong" shisha.
Me jingsuk, jingjai-jai, U Nongiarap, Seng-Tynrai
Ka Burom, ka Spah, ka Jingstad, Buit-Bor,

Me dei ïngshong, Jaka ioh jingtngen
(Me dei) u Kur u Kha, Lok-Jor. (Trai)
Ma-Me dei Jingim ha pyrthei, Me hi jingpynim
Me jingim lawei, Me hi bneng (ba im)
Me Kot-niam, U 'Tien-Blei, Hukum-Blei,
U Nongialam janai u Diengsoh ba junom ia ai
U Tynrai-jingsuk-junom.
Me hi Lad-Lynti, Me hi Jingthew-Jingshem,
Me hi Nongthaw, Nongsumar, ia Me hi ngi
ia mane dem;
Me U kpa U Basneng Uba ai saja,
I Kmie Baisnei shisha (jong nga).
Me U Nongpynpar ha duriaw pyrthei (Trai).

——o——

Behag-jongla—Ektala 12 M.

Nbs xi-52, 135. *Sbs x-148, 316.* *Mynmiet.*

54. Burom ia U Blei Bashai ia U Nongda ka pyrthei
la U Jingim ki kynja ba im (kynrei)
Me U Blei Uba halor eh (ko Trai) U Blei Bajanai
U Nongthaw, U Nongpynwai.
Me U Badon burom bakhraw tam eh,
U Basbun itynnad eh,
U Jingisnei ba la jop pyrthei,
(Me don haei, ko Lok kiba rangli)
Nga u nongpop barangli
Khot da pyndait ar'ti
Ai ia nga kjat (jingda) jong Me.
Ko Duriaw jingieit, Ko Tynrai ka Hok,
Ko Nongpynduh pop-shitom,
Me U Nongda kiba rangli
U Jingim (ha) ki riewblei Ma-Me hi,
U Nongda ka raiñ, ka jingtieng.

——o——

Imon-Bhupali—Kaoali 16 M.

Sbs x-166,353. *Mynmiet*

55. Me U Bakhlemkut khlemwai—Ei ba tip ia Me ?
Lada Mem paw hi ha mynsiem te Ma-Me
Ha jingstad, jingpuson.
U Bymlah shemphang U Bakhlem sdang Ma-Me
Me U Nongpynlong, Nongsumar, Nongpynwai de
Kum "U jingim" Blei, Me don ha jingim
Ha jingstad jingpuson.
U Ba im junom, UBa Itynnad, U Mynsiem, Ma-Me
U Ba laineh, U Bakhuid, U Nongpynim de;
U Bym don dur, U Bym ju kylla, U Ba Uwei Ma-t
U Ba phyrnai phylla U Tynrai-jingim-junom ruh.
U Ba mar ryngkat bad Me, Trai dei Ma-Me.

——o——

Behag—Ektala 12 M.

Nbs xi-347, 733. *Sbs x-62, 128.* *Mynmiet*

56. Ko Blei Baim, kumne Me iaidon
Ia U spah bym lah siew dor, 'Une te dei ban peit ngoi
Ka mynsiem ka hun jai mo da ba shu tharai ?
Kumne Me Uba tap lup, Nongda ia baroh
U Nongap peit ngor U Bastad janai
Kumne, Me U Lok kiba pop, Nongisnei kiba duk baroh
U Mynsiem ba halor eh Uba iai trei janai,
Kumne U Spah neh junom, ia Uba ngi iai puson
U Hori Basbun, U Spah ha mynsiem
Kumne U Kynrad-jingim hapoh eh mynsiem
Ngan leit shaei ban wad ia Me ? A Blei!
Kumne Ma-Me U Blei Bashisha, Baneh junom
U Badap jingieit U Bathiangjinglong
Ka jingphyrnai ka Hok katno A!
Ka jingitynnad ba phylla shisha
Khmat-ieit Badap jingsuk janai

Ha jaka kane, ha por mynta kumne
Lok mynsiem jong nga Baieit-itynnad de
Tang la i, lngen noh mynsiem, ba shitom-klhang
Lada ngam i, ka mynsiem long jaka jingthang

——o——

Sindhu—Kaharba 4 M.

Gitimalio 65, 47 *Mynmiet.*

57. Jiw wan rieh Ma-me, ha miet ba dum eh
Dei Ma-Me hi, U Lok, jong nga le,
Jiw shim da ring le, da la kti ba eh
Ma-Me ia ka jingkmen jong nga le
Ha kali-rot jingduk Me U Nongñiah
Dei Ma-Me hi U Lok, jong nga
Ma-Me dei "jingjar eh", Ma-Me hi "jingduh"
Ma-Me hi "jingkmen" jong nga.
Ko Nongshun Ma-Me, jop noh ia nga
Dei Ma Me hi U Lok jong nga;
U Baitriem Ma-Me Uba pyntieng jing'tieng de
Ma-Me hi, "jingkmen" jong nga te
Ko Pyrthat lo ale da tar shadem
Dei Ma-Me hi U Lok jong nga
Ko Jingiap shim da dkhat jingteh
Ma-Me hi" jingkmen " jong nga.

——o——

Shaianot—Dadra. 6 M.

Gitanjoli 140, 121. *Premmiet.*

58. Hapoh ki jingkut ko Bamjukut
La ka sur Ma-Me Me tem put
Ka jing-i-paw joug Me hapoh jong nga
Sngewthiaug haduh katne dei na kata.
Ha ki rong katno, ha katno ki jingiwbih
Ha katno ki jingshad sur, ha ki jingrwai hi

Ko Bym don dur, da jingithuh paw ieit
Ki dur jong Me, dap ka iing-mynsiem
Ka jingitynnad jong Me hapoh jong nga.
Sngewthiang haduh katne shisha.
Nga bad Me lada ia long lang kawei
Baroh (kiei kiei) ki plie lut hi keiñ
Duriaw-pyrthei-mariang da ba khie dhew lei lei
Ha markhmta ka khih win
Ha jingshai jong Me ym don jingkah
Ka ioh ka dur-met hapoh jong nga
Long kata, ha ka ummat jong nga
Kaba i-sngewsih ba i-tynnad shisha
Ka jingitynnad jong Me hapoh jong nga
Sngewthiang haduh katne shisha.

——o——

JINGDUWAI.

To ialam ia ngi na ka jingthala sha ka jingshisha.
To ialam ia ngi na ka jingdum ka jingbieit sha ka jingshai ka jingstad—Mynsiem.
To ialam ia ngi na ka jingiap sha ka jingim junom.
A Blei Bashisha to pynpaw ialade shuh-shuh ha ki mynsiem jong ngi baroh.
Ko Blei Ba Sbun to sumar ia ngi man ka por da ka jngisnei ba khlem kut jong Me,—Trai.

(KA BYNTA III.)

(Ka jingduwai, jingkyrpad, jingsngewnguh jingphla, jingainguh—etc).

——o——

Asoari—Kaoali 16 M.

Nbs xi-282, 614. Sbs x-353, 760. ***Mynstep.***

59. Me la ia ai Kynrad shibun (ia nga)
Ka jingkwah jong nga te kam ju hun
Ka jinglong rangli kam pat duh

Ka ummat kam ju rngad shuh
Ka jingsliang-dohnud ba jylliew jong nga
Kam shym hun, kam pat hun satia.
Me la ia ai ka mynsiem, la ai jingim
Ia kiba ieit ha iing kum la mynsiem
Ia ka l'er ba tngen kum jingthiang-bneng
Ia suiñ-bneng ba jyrngam iong,
Ka pyrthei b'jyrngam b'i-ngap i bang;
Haba katne Me la ia ai Ma-me
Trai, dei ban ai te shuh shuh
Khlem da ioh ia Me ha lade
Ngan nym phai, phai dien ruh

——o——

Misro-Tori—Teora. 7 M.

Gïtimalio-98, 77. *Mynstep.*

60. Aiti lade ha ka kti jong Me
Ha kane ka step ba thymmai te
Kumba u phuh u syntiew, kumjuh
Ka jingim kane ka nang phuh nang phuh
Ha phyllaw mynsiem jong Me a Trai !
Ha man la ka step thymmai
Ha jingshong jngai na Me A Trai
Ka mih hi jingiasyllok thymmai
Harud jingdum khleh jingshai
La nga pynjah ruh, ioh pat ioh ei
Ka jingiashem jong nga bad Me a Trai !
La wan paw shai man step thymmai.

——o——

Ramkeli—Kaoali 16 M.

Sbs x-137, 503. ***Mynstep.***

61, **To ia ai seh Trai, to ai, ia dohnud da pynshlei.**
Ha duriaw-jingim-thiang ki dheu ki b'thei
Da umros-jingim-thiang pynshoh buaid, Trai

(Ia nga pyniap ngiah Trai)
Da dih hun ia kaba
Ki bynriew pyrthei ki iap ngiah,
(ki riew hok baroh ki shoh buaid bha)
To ai na kata seh, Trai. (ia nga)

———o———

Shaianot—Ektala 12 M.

Sbs x-307, 658. *Prcmmut*

62. Ko Lok Mynsiem—A !
shong ha ka dohnud jong nga
Ha man ka kam ha ka pyrthei
Ha mad-thuh Blei ha puson-Blei
To shong ha ka dohnud jong nga.
Kynrad Ma-Me, jar-jar to wan
Ha suk ha duk, ha rykhie ha iam
Shim, ker noh ia ka jingim jong nga.

———o———

Suha-Kanarra—Kaoali 16 M

Sbs x-329, 710. *Mynmiet*

63. Na lynti ka jingieit ia ki jingpynwit
To weng noh hi, (Ko Trai)
Wat buh hapdeng ei ei
Wat shong, wat shong seh sha jngai.
Ha kynjah, ha bun briew, hapoh eh, habar ruh
Man ka sngi ngan khmih ia Me, Trai !

———o———

Kornati-Jhinjhit— Kaoali 16 M.

Sbs x-328, 707. Nbs-600, 1186 *Mynmiet*

64. Da ba kyrmen eh (nga) la wan te
Khot noh hajan, wat pynphai seh, Ko Mei-Blei
Ia u jingjar rangli te, ym don ba peit, (Mei)
Phin khot ia u, (nga) la tip hi seh.
Nalor kane ngam kwah ei ei te

Ha kjat hi seh, ngan iai shong sah,
Nalor kane ngam kwah ei ei de
"Ko Mei-Blei" ngan shu iai khot sah.
Lada Phim khot ho iing, sa ioh jaka-da
Naei ? Da iam-sa-iam shaei ngan sak'ma?
I shatai, b'dum-rben-itriem, bymlahpei, miet-synñia.

—o—

Sindhu-bhoirobii — Jhamptal 10 M.

Shs x 272. 579. *Mynstep.*

65. Da kumno keiñ, ngan aiti noh ha Me hi, A Trai !
La la jingim, ia la dohnud, ia la mynsiem
Ngan aiti lut ha Me hi, A Trai !
Da wan hiar ha dohnud hi Mame
To jop noh kein da jingisnei
To pyndong la u jong ia nga, A Blei ! (la la)
Kum ka dew-tngit suda, kum ka d'pei
Ngam dor jingñiew kor satia ei ei
La ka jingdong la u jong ba kordor to ai
Da ba syrpai da la jingieit mawlynnai. (la ka)
Naba ha jingpyndon burom ia Me
Kan sah ka burom jong nga de
Te nadong-hadong ngan aiti noh ha Me. (la la ..)

—o—

Surot-Mollar—Ekadoshi 11 M.

Shs x 287, 611. *Mynmiet*

66. (Da) Buh seh ha la khyrdop Trai, ia nga
Junom la jonom ha ki kam ba bha. (Da)
Da kohnguh ngon ia ka jingkhot de
Ngan iaid hapoh ka hima jong Me.
Da iai ngam lynter ha jinglanot eh
Ngan nym shong sah kut ha jingjaipdeh
La rew ka jingim jong nga, A Blei !

Da la ki kam ki sngi ba-la-leh-noh-ei.
Ai ba kan nym kernoh ia nga te
Ka jingartatien ba bun jaid eh.
Ngan nym poi ban leit kynshew kyrhai
Ha lynti (pyrthei) ba bun byllai
Hapoh jingsynshar ki bun-kynrad
Ngan nym shong 'tieng ha la khet pat
Ha la burom bymtieng ngan iaid
Da riam kum u shakri jong Me, Kynrad !

——o——

Sbs x-229, 487. Bhoirobit—Ektala 12 M. Mynstep.

67. Da jingisnei, dei ban sait ia jingim jong nga
Ne ia kjat jong Me pat nga lah mo ban ktah ?
Ban leit ai-nguh ia Me shang-'tiew-jingieit
Wan mih paw lut te ki pop-rieh baingit
Ha kjat kumta ngam lah buh sah
ia dohnud jong nga.
Ngam shym don jingsngewpang baroh shi katta
La bit la sop baroh shirynieng da jingtngit suda
Namar shadem bakhuid katai jong Me
Mynta mynsiem jong nga shu iam thrang eh
Wat ai ko Trai, ban thiah shuh, wat ai
ha dewtngit eh.

——o——

Sur Baul

Gitanjoli-69,58. Sbs x-301, 647. Man ka por.

68. (Ia nga) Mynta, sa shisien biang
To pdiang, A! Trai, to pdiang.
Wat ju phaidien Trai mynta na nga
Iai shong da jop ia dohnud jong nga.
Ki sngi ba la leit ei khlem MaMe
Ngam kwah shuh ia kita ki mat duh noh te;
Mynta da plied la jingim ha jingshai jong Me

Ai ba ngan peit ngor synñia sngi manga.
Ha rngai, ba kren-khana kaei bymmyntoi
Sakma kylleng kylleng nga la poi
Ha madan, ha lynti-syngkien,
Mynta da buh ka ktien hajan shadem jongnga
(Mynta da pynsngew ha kut shadem jongnga)
Kren pasiaw ktien la jong ha nga.
Ki jingtngit, jingshukor bymbit
Ki dangneh katno haba khmih-iit
hapoh eh la ka mynsiem
Namar kita wat pynphai shuh ia nga
Da dingrhem to thangduh ia kita.

——o——

Jhinjhit—Kaoali 16 M.

Sbs x-191, 408. *Mynmiet.*

69. Spah-pyntngen-mynsiem, jong nga Ma-Me
U Mawlynnai ka mynsiem,
U Maw bymlah siew dor de
Ngan buh khop ia Me ha iing-mynsiem
Da sumar bha da kaba kjor-burom
Da ki jingai ka jingburom ieit
Ngan ai-nguh ai-dem de.
Da long riewspah da "U Spah-MaMe"
Da kheiñ snep ia ka suk shitom de
Ngan pynleit miet bad sngi ha jingkmen te.

——o——

Ramkeli—Teora 7 M.

Pitimalio 55,39. ***Dangstep eh.***

70. To tem ia nga to tem seh
Da ka sur, Me la tem ia ka jingshai-step
Da kum katai ka sur ia nga to tem.
Ka sur b'Me la pyrsat ha jingrwai b'kiet-ktien,
Ha U basii-jingim-thymmai i khunlung

Ha rkhie da peit sa peit ia khmat i kmie
Da kum katai ka sur ia nga to tem.
To pynriam ia nga to pynriam
Da jingriam b'Me pynriam ia dew pum pum
Da jingriam kum katai ia nga to pynriam;
Kumba u'tiew-sondha-maloti u riam ialade
Tang da la jingiwbih hi ba shongrieh ha lade
Ka jingriam kaba klet ialade ha la jingkmen
Da jingriam kum katai ia nga to pynriam.

---o---

Kanarra—Jhamptal 10 M.

Gitali 30, 25 *Mynmiet*

71. Ym tang ki ktien jong Me
Ko Lok baieit jong nga,
Hateng hateng to wan kfah de
ia mynsiem kein jong nga.
Ka jingthait jong nga baroh shi sngi
Ka jingthangrang lynter ha lynti
Da kumno kein ngan pynjem ia ki
Ngam shem lad shuh hi
Ka jingdum kane ba la dap da Me
Ia kane to iathuh ia nga. (Hateng)
Ka dohnud ka kwah en ban aiti noh lade
Ym dei tang ban shu ioh ei,
Shu iai kit kylleng lynter hi seh
Ia kaba la iai kynshew ei.
To sei seh ka Kti jong Me,
Buh ha kine ki jong nga,
Ngan bat skhem ia ka, ngan pyndap ia ka,
Ngan buh noh ha dohnud jong nga.
Ngan pynsngewtynnad ia ka jingiaiaid
Bad Me hi, ba kynjah jong nga (Hateng .)

---o---

Kedara—Teora 7 M.

Sbs x-293, 624. *Premmiet.*

72. Te, bishar ia nga, Trai, Ma-Me
Da la ka kti ba itriem jong Me.
La ki kam ha la ka sngi la wan buh baroh hi
ha ïng-bishar jong Me. (Te)
Lada mane-bieit ia ki blei-thaw-thala,
Nguh dem ia ki rukom-riti ba bakla,
Ban bishar hok iano-iano (lada) ngam lah
namar la jingmut bym hok. (Te)
Lada pynshitom iano da jingkhwan lalot
Namar jingtieng la phaidien na hok
Ha jingshitom kiwei la sngewhun sngew suk
wat tang shiphang ruh—
Ia ka jingim kane, Me la ia ai ia nga te
Lada pyntngit, ne da pop pynbit de
Lada pynjot khnang dalade hi ialade
namar la jingdum-bieit. (Te)

——o——

Bhoiro—Jhamptal 10 M.

Nbs xi-729, 1453. Sbs x-222, 471. *Mynstep.*

73. To map noh Mame ia nga.
Ai, ko Trai, dei ban ai ia nga
Ka jingim-thiang-junom shi dana.
La iehnoh la iing ha lynti-syngkien
Shu shongriam rangli diaw mynsiem
Ha ka dohnud jong nga ruh
to thawseh la ka jingshong.
Latip manga, nga dei i khun ba tngit jong Me ;
Ia nga ruh Me dei ban ai jaka hapoh kjat
. jong Me.
La ngam hapop dalade hi, shu iai iam sngewsih
To sngap seh, ia kane ka jingpangnud jong nga

——o——

Kaphi—Ektala 12 M.

Nbs xi-247,551. Sbs x-154, 328. *Mynstep.*

74. Haba dei badei nga ioh i ia Me
Shirta balei ngam lah—A !
Balei wan u lyoh ha suiñ-mynsiem te
U kah ia Me ngam lah ioh i'sha ?
Haba shai khrik shiphang, shi khlipmat
Nga iohi ia Me hi marklunat, (Kynrad !)
Ioh bajah ei Mame, shu 'tieng shu khuslai
Nga pynjah ia Me pynban kyndit. (A Trai)
To ong, aiu ngan leh ban iohi lynter ia Me ?
Ngan shu dem iaipeil ia Me khlem kut
Katne ka jingieit naei ba ngan ioh te ?
Ban ioh ri-kynthup ia Me ha la dohnud—A !
Iano iano ruh ngan nym peit—Em !
Ngan ialeh iap-im da lei lei
Lada Me ong, kumne kumne hi keiñ
Ngan keiñ noh syndon jingkwah pyrthei—A!

——o——

Imon-kolian—Teora 7 M.

Gitanjoli 1, 1. Sbs x-326, 724. *Mynmiet.*

75. Ia ka khlieh jong nga to pyndem seh
Ha dew-pum-pum hapoh kjat jong Me;
Ki jingsarong baroh jong nga te
To pynngam da ki ummat de.
Ban leit pynkhraw burom ialade
Ia la mynsiem shu pynjah burom te
Shu iai ker kyllain thait-iap te
Man ka por, da lade hi ialade.
Ai ba ialade ngan nym pynbna
Ha ki kam ki jam ki jong nga
Long ka Mon ba biang jong Me
Baroh shi jingim jong nga lynter ;
Nga pan jingsuk kaba halor tam eh

Ka jingitynnad jong Me ha mynsiem de
Da pynkah ia nga to wan ieng seh
Ha ki 'la-shrong-tiew-mynsiem, Ma-Me.



Behag—Ektala 12 M.

Gitanjoli 89,68. *Mynmiet.*

76. Kum u'lap'nai-jylliew ai ba kan hap jur,
kan hap jur;
Ka sur sawa jong Me katai halor shadem
halor shyntur.
Bad ka jingshai mih'ngi ai kan shat halor
ki khmat (badum).
Ha jingdum synñia ha dohnud ai kan da
khamtheh jur
Synñia sngi ha kane ka jingim halor
jingsuk jingduk
Kum u'lap'nai-jylliew ai ba kan hap jur
kan hap jur
Ha ka tnat bym ju phuh synliew
shisyndon bym seisoh
Ka l'er-iiur ia ka tnat katai ai kan pyn-
kyndit noh
Kano kano kaei kaei ba rew bajot, bym
don dak jingim
Hapdeng ki syrtap jong ki ai kan sam,
jingtuid ka sur (baim)
Synñia sngi halor ka sliang ka thngan
ka jingim kane
Kum u'lap'nai-jylliew ai ba kan hap jur
hap jur de.



Kaphi-jhamptal 10 M.
Nbs xi-771, 1540 Sbs x-379, 810. *Mynstep*

77. Ko Kynrad ka jingim hi man la ka sngi
Ngan iengbeit hakhmat jong Me.
Ko Trai-lai-pyrthei, da pyndait ar'ti
Ngan ieng da burom hakhmat jong Me.
Hapoh suiñ bneng bymjukut jong Me
Ha ka jaka ba kynjah jlang-jlang eh de
Da dohnud bajemnud, da jaw ummat te
Ngan ieng da sngewrit hakhmat jong Me.
Ha pyrthei ba bunjaid baphylla kane
Harud (kum)duriaw ki kam ki jam jong Me
(Hakhmat ki kamram bymlah ñiew jong Me)
Hapdeng ki jaidbynriew shi pyrthei de
Ngan ieng khlem 'tieng hakhmat jong Me.
Hangne ha pyrthei, ki kam ram jong nga de
Haba kin sa dep kut noh syndon te
Ko Siem ki siem marwei hi khlem ktien
Ngan ieng da kmen ha khmat jong Me.

——o——

Bhoirobii-Ektala 12 M.
Sbs x-230, 490. G-6, 5. *Mynstep.*

78. To pynphuh ka mynsiem jong nga,
Ko Bajan tam eh
To pynkhuid, pynphyrnai, pynitynnad seh.
To kyrsiew mynsiem, pynshitrhem, pynduh
jingtieng de
To lehbha, pynduh jingalhia, jingartatien de.
Pyniasoh lang bad ia baroh, na jingteh-maia
to pyllait
Ha ki kam ram to pynroi sur bathiang jong
Me ba jai jai
Ha kjat-syntiew jong Me ia dohnud jong
nga to pynneh
Pynshongneh, pynshong skhem, pynshong
hun junom de.

Sindhu-bhoirobii—Ektala 12 M.

Sbs x-234,497. *Mynstep.*

79. Lada kane ka jingkhang-dohnud jong nga
Kan khang kumno re kumno, lano lano te ;
Da pynpra jingkhang sa rung ha dohnud jong nga
Wat leit phai noh lano lano ruh seh.
Lada ha kano kano ka sngi ki 'sai-jingtem-dohnud,
Ia ka nam ba sngewthiang jong Me kim kynud,
La kumta ruh da ap synei hi, wat pat leit
phai noh, Kynrad !
Lada ha kano kano ka sngi ha ka khet jong Me
Da leh sumar nga pynshong da uwei pat de
Te, Ko Siem-shir'ta-junom jong nga
Wat pat leit phai noh, Kynrad !

——o——

Bibhas—Ektala 12 M.

Sbs x-361,777. *Mynstep.*

80. Da nguh ia Me hi ngan iaid, A ! Trai,
Mynta ha ki kamram ka pyrthei,
Da buh la ki khmat halor ki jong nga
Hapoh eh ka dohnud, A! Blei.
Ko Kynrad-jingim, Me iaidon ha mynsiem
Ai ka dohnud kan kynmaw katba dang im;
Ki jingmut pap baroh kin ingduh noh
Da shah lehrain eh, A! synei.
Ai, baroh, baroh shisngi ha jingsawa jingjam
Y'n iohsngew jingruai khlem kut khlem s'dang
Ha jingialang bad kiwei de ai kan pynshai
Ka jingiai iasyllok bad Me hi, A! Trai.
Haba kren, haba peit man khyllipmat,
Ha ki kam-jam ha jingpuson-pyrkhat,
Ha u'sai-jingtem-dohnud ka sur ka jingbha
Ai ba kan riew kynud, A! Blei.

——o——

Dhun-Thungri 8 M.

Sbe x-346, 747 Nbs xi-315, 672 *Mynmiet.*

81. To ai jingshai ha kiba matlah
Ai jingim ha kiba iap
Me U Duriaw-Jingisnei junom—Ah!
Ai jingisnei seh khyndiat.
Ka dohnud batyrkhong jong nga
Kaba eh kum u mawnud shisha
Pynshlei ki khmat-rkhiang, 'Lei Baieit
Da ka jingtuid um ka jingieit.
U bym ju khot satia ia Me
To khot to khot ia uta seh,
Uba iaid jngai na Me
To ring to bat ia uta ha Me
Uba iaid kylleng da basliang eh
Harud duriaw jingthiang jong Me
To pyntngen da um jingisnei
To pyndiñ um jingthiang bneng ei.
Nga la ion shem ia halade
Khlem da sumar, lajah kyndit Mame
Nga iohthiah ngai mynno te
Da plie khmat i dum ngaiñ eh;
Hano ngan iathuh, O ko Trai,
Ia jingpangnud-shong-khlad na Me
Ia nga uei ba nang ban ia ai
Ia ka jingtngen ka dohnud te
Man ka snem ka lait duh noh ei
Ia khmat ieit khlem pat iohkhmih
To mih paw to mih paw seh, A Blei,
Ka iam ka dohnud ba sngewsih



Gitali 22, 18. *Mynmiet.*

Misro Behag—Dadra 7 M.

82. Ha jingim to pyndei ka ding-mawlyngnai
To pynlong hok ia jingim kane, da kaba saiñ

Ia kane ka met jong nga, kyntiew sha jrong
Ka sharak iing-Blei katei jong Me to pynlong
Synñia sngi, ai kan meh ding kum jingrwai
Ha jingim to pyndei ka ding-mawlyngnai
Ai, ka jingktah jong Me ha met ka jingdum ngaiñ
Baroh shi miet pynphuh ki khlur ba
thymmai thymmai
Kan duh noh jingdum na jingpeit ki khmat
Kin iohi shai hangta, kat shaba kin shat
Ka jingpangnud jong nga kan meh ding kiew shatei
Ha jingim to pyndei ka ding-mawlyngnai.

——o——

Gitimalio 43, 28. *Mynmiet.*
Khambaj—Kaharba 4 M.

33. Da pynduh jingsliang, da pyndap jingim
Ia nga, ai shuh, shuh ia "Jingim"
Ha pyrthei jong Me, ha iing jong Me
Ia nga ai shuh ai shuh shuh jaka shongneh
Ai jingshai shuh shuh, jingshai shuh shuh de
Ha kine ki khmat jong nga Trai to theh
seh Ma Me
Da pyndap ba sli da ki sur pa sur
thymmai
Ma Me ai shuh, ai shuh shuh, sur sawa
jingrwai
Ai jingshitom shuh shuh, ai jingshitom
shuh shuh
To ai ia nga jingtip-briew shuh shuh.
Da plie kynsan jingkhang da pynduh
diengpyngkiang.
Ia nga to pynim, ia nga ai-jingpynim.
Da jingieit shuh shuh da jingieit shuh shuh
"Sarong-ma nga" jong nga ai ba kan ngam duh.
Da theh jingim thiang de da theh ialade
To ai shuh shuh ia ai shuh shuh Mame.

——o——

Desh mollar—Kaoali 16 M.
Sbs x-288, *Mynmiet.*

84. Ha iing jong nga hangne da la kti jong Me
Ia ka sharak-iing to tbeh seh Mame
Ki sngewsih shitom baroh, ai kin syrtok noh te
Da kaba ioh ia ka jingshai jong Me.
Ha kyndong-kynshrot ka jingdum rieh
Kan jah lngaid noh da sngewburom hi
Da shong ha jingshai hok jong Me
Ngan shu iai ieit ia baroh te
Ka sharak mawlyngnai jong Me, A Trai!
Ka bam jiw khih ka jingphyrnai
Kan pynlong ksiar shi khyllipmat, Trai
Ki dak pop khoit jong nga baiong ngaiñ.
Ia ki sharak katba nga la thang
Ha ki tang ka tyrha, tang ka phuiong
Ha jingkhang-iing jong nga hajan khlieh de
Ia la ka sharak to thang to tbeh Mame

——:o:——

Kanarra—Dadra 7 M.
Gitimalio 102,80. *Mynmiet.*

85. Ba Mame, Me iai peit sah da pyndap lut ia bneng
Synñia-sngi khlem khaprip, shu peit ia nga keiñ
Haba ngan plie la ki khmat ha kane ka jingshai
Kato jingiaipeit jong Me sa long syrtok, Trai
Ñiew ki sngi, bneng kane namar kata hi keiñ.
Ka jingphuh-shluit ha u'nai-phagun (por pyrem)
kan shu leh nohei,
Lada tang kane ka shluit jong nga sah
khlem phuh ei ei.
Ha sngi kata sa syrtok shisha ki khlur kynrei
Kane ka jingtbeh sharak jong Me ha bneng,
ha pyrthei
Haduh-byndа duh jingdum barit jong nga keiñ.

Sindhu—Thungri 8 M.

Gītimalio 67, 49. *Mynstep.*

86. Da pynsyrtok ia baroh ki shiah jong nga ruh
Sa phuh te, ki syntiew kin sa phuh
Ki pang, shitom la jong da kem shai rong
Kum u syntiew-gulap kin sa long
Ba-la-khmih-lynti-ha-suiñ, ba slem bah jong nga
Ka lyer na shathie kan wan beh shisha
Ia ka dohnud jong nga da pynpisa wir
Kan lute nöh ia ka spah-jingiwbih.
Ki jinglehrain jong nga kan jngai
Haba ngan ioh spah ban shu ia ai
Haba da shim dur kan roi kan phuh
Ka jingiaroh burom ka dohnud;
U Lok jong nga haba jan kut synñia
U da wan hi ia u, Un sa khah
Da lut khoit ki 'la-shrong-syntiew
Kin sar kin dem ha kjat jong U.

——:o:——

Hambir—Teora 7 M.

Gītanjoli 4, 3. *Premmiet.*

87. Ia ki bam-pat-ithuh katno Me la pynithuh Trai,
Ha katno ki jing Me la ai ka jaka ka thaiñ
Ia uba na jngai, u lok ba jan Me la pynlong
U bym dei kur, kum shipara la long
Da iehnoh jing-barim haba nga leit jingleit
Shu pyrkhat khuslai "tip kan sa long kumei"
Hapdeng kiba thymmai iai don Mame uba rim
Nga shait klet bieit te ia kata ka ktien.
Ha jingim ha jingiap ha pyrthei-mariang
Haba, kat shaba de Men btin-ialam
Ko Ba-la-ithuh-naduh-shirta-junom
Ma-me hi men pynithuh ia baroh keiñ;
Lada tip-thuh ia Me, ym don u bym iadei
Ym don jingkhang ym don jingshyrkhei
Da pyniasoh lang ia baroh, Me iai peit ngor
(Ai) ba ngan lah ban iohi man ka por.

Imon—Teora 7 M.

88. *Gitanjoli 77, 66.* *Mynmiet*

Naduh mynno nga la mih da rwai jingrwai jong Me
Kata te ym dei mynta shen, kata ym dei mynta shen te

La klet noh, 'duh mynno te nga iai wan nang kwah ia Me.
Kata te ym dei mynta shen kata ym dei mynta shen te
Kumba ka kshaid ka mih habar
iano ka kam wad ju tip bha
Kumjuh nga la wan mareh da
iai tuid lang ka jingtuid-jingim manga.
Kata te ym dei mynta shen, kata ym dei mynta shen te
La khot da ki nam katno te,
la thoh dur, tusbir katno de
Da jingkmen kum kaei nga la iaid
khlem da tip ruh janai
Kata te ym dei mynta shen, kata ym dei mynta shen te
Kumba u syntiew namar ka jingshai
Khlem tip, pynleit miet da iai peit
Kumjuh da ba kyrmen ia Me (Trai)
Ka dohnud jong nga ka shu iai peit
Kata ym dei mynta shen, kata ym dei mynta shen te.

—:o:—

Alaia—Ektala 12 M.

Sbs. x-248, 527. Nbs. xi-83, 207. *Mynstep.*

89. To ai jingstad, jingstad-Mynsiem
To ai jingieit, bakhuid ba im
Mame dei ka ling ka jingbha.
To ai bor-mynsiem, ka jingiaishah
Ai ka jinghun, ka jingneh sah
Ai jingbisharthuh-Blei, jinglong pukir-Blei de
To ai ka jingda ha kjat jong Me.

—:o:—

Bahar—Ektala 12 M.

Sbs. x-417, 883. Nbs. xi-72, 181. *Mynmiet.*

90. Tad la iohi ia khmat ieit tam eh jong Me (Blei)
Tieng 'lei ia sngewsih, saja ki jinjar pyrthei?
Tad la mih sngi, kumba jingdum, phet hi na suiñ te
Kumjuh, Blei, tad la paw jingshai ka jingbha jong Me,
Duh sngewsih, na suiñ mynsiem hi, naba pyntngen-ieit Ma-Me.
Haba iai puson ia jingisnei, ha dohnud, Trai jong nga
Kyrsoi hi ummat-mynsiem ban pynset uei ha lah?
Jop Ubasbun! Jop Ubasbun! Da iaroh ia jingieit jong Me,
Kan mad wai jingim, A! Trai ban leit irei ka kam jong Me.

——:o:——

Ramprosadi—Ektala 12 M.

Sbs. x-417, 883. *Mankapor.*

91. To pynlong ia nga u riew-la-jong A Blei!
Ngan nym sah shuh ha maia-pyrthei
Ngan bam na Me, ngan ioh kup na Me,
Ngan shong ruh ha iing jong Me,
Ngan ngeit beit ia hukum jong Me,
Ngan nym kheiñ kyrpang shuh ia lade.
Ha jingshakri, ha jingiaroh-kmen
Shirta junom ngan iai neh keiñ
Hapoh mynsiem da ba iohi ia Me
Ngan iai per suk ha um jingkmen de.

——:o:——

Ramprosadi—Ektala 12 M.

Sbs. x-405, 861. *Mankapor.*

92. Nga dem thiah sah ha ka nam, ko Blei! (Ko Mei Blei)
Mynta leh kumba sngewbit da isnei
Ki nongpop ka pyrthei-baroh-kawei
Da iaroh ka nam, ki la ioh lait im ei
Ngan leit poi ruh khlem shitom ei ei
Ha kjat da ka bor ka nam, Ko Blei! (Ko Mei Blei)
Ha man ka sla-syntiew-mynsiem
Ngan thoh ka nam da burom ieit
Ka jingshitom jong nga kan tngen kynjai
Ka jingkhuslai pyrthei kan jngai.

——:o:——

Dhun—Ektala 12 M.

Sbs. x-347, 748. Nbs. x-395, 806. *Mynmiet*

93. (Mynta) u khot u nongkhrong ha jingkhang
To sngap seh, Ko Kynrad ba sbun
Pan jingtngen ka mynsiem ba thrang
Wat shong sha jngai wat shong—
A! dawan ha dohnud ba sliang
To synreit da um-jingim bathiang.
U jingshai ka khmat, U jingim Ma-Me
(Me long) U Trai U ba isnei de
Ia jingkyrmen wat pynduh
Ha jingdum wat pynsah shuh
Nga kyrpad da sngewsih ia kane.
Shaei ngan leit ? Don sa mano Kynrad ?
Ei ban pynduh jingshitom ?
Ia ki 'tien-jingkyrmen, Ei ban kren pat ?
To khot Ma-Me ha iing la jong.

——:o:——

Ramprosadi.

Sbs. x-316, 681. Nbs. xi-284, 616. *Mankapor.*

4. Ai Mei-Blei khawa-lieng la kjat-jingda ia nga,
Nga iap ngam jyllop ha um-jylliew-bah.
Da sngewshngain ha la i bor shisha
Nga la sdang jngi lyngba pyrthei-um-bah,
Mynta ki jingatphyllung ki kit noh ia nga
Bam imat shuh rud, ryngkew satia.
Nga la iohsngew ki ong ki briew, hana
Um ju phai u nongpan b'lehrit shisha
Nga kyrpad da sngewrit da sngewpisa
To khring sha rud da thum kynthup ia nga.

——:o:——

Alaia—jot 7 M.

Sbs. x-254, 541. *Mynstep.*

5. Ai ka jingngeit ba im shisha ha mynsiem jong nga
Ba hapoh habar man ka por ngan iohi ia Me, A!
Da hap ha jingdum-maia-pyrthei
ba ngan nym klet ia Me A! Trai,
Na ka pop na jingpynshoi, to buh ia nga sha jngai.
Namar ka por bym kut bym wai
Da aiti lut la jingim ia Me, Trai,
Ngan iapngiah-iapshoiñsah da ba iohi ia Me shai.

——:o:——

Jhinjhit—Modhioman 32 M.

Sbs. x-318, 685. *Mynmiet.*

6. Iai paw ha mynsiem, Kynrad la jingim
Uba dap jingisnei, Tynrai ka jingim.
Da pynjah noh ia Me, A, Blei!
'Duh katno sa kumne?

Ngan shu iaisah ei, A, Blei!
Ngam lah shah shuh te.
Ha duriaw-dur-itynnad jong Me
To pynngam ngiah ia nga, A, Blei!
Khlem khaprip ngan khmih sah de
Ia ki dur-mynsiem ba itynnad jong Me.

——:o:——

Aleakirton—Khoira.

Sbs. x-759, 1428. Nbs. xi-240, 539. *Mynstep.*

97. Suk aiu ha jingim jong nga, Ko Kynrad ba shun shisha,
Lada ha U 'tiew-kjat, u mynsiem-ngap junom un nym ngam sah?
Spah kyrhai bym lah ñiew ka pynmyntoi aiu 'sha?
'Da ioh ia kata ia U spah kor tam eh lada ngam lah sumar bha.
Ia khmat bha-briew i khunlung ngam kwah ban peit hun,
Lada ha 'mat-bha-briew i lung, ngam iohi ia 'mat-ieit jong Me.
Ngam i-tynnad, i-hun ia jingshai-bnai i kum dap-jingdum de.
Lada ha jingpaw u bnai um mih paw u 'nai-jing-ieit jong Me
Ka jingieit-khuid ka lok ba hok de, i-dap-jing tngit te
Lada ha kata ka 'siar-ieit, bam ia synrap u maw-lynnai-ieit jong Me
Kum u khnam-bis bakhlainbor u btiar eh man ki por te
'Lada namar ka maia ka jing-i-bakla, Trai, kum artatien shisha ia Me.
Aiu ngam iathuh Ko Kynrad, iathuh shibun ha Me?
Me U Mawlynnai ha dohnud-jong nga. Trai, ka long-jingkmen de.

Multan—Arra 16 M.

bs. x-268, 570. Nbs. xi-51, 130. Janmiet.

8. Da mynsiem b'tngit bym sngur, yn khot ia Me
da kumei ?
Lah ban rung mo u 'lang-iap hapoh ding bameh ir
A, Blei !
U Tynrai-Hok dei Ma-Me kum ka ding b'iaimeh
Nga uba pop kum u 'lang-iap ngan mane ia Me
da kumei ?
Da bor ka nam, iohsngew te, lait-im ei u nongpop
bakhraw eh,
Ia ka nam b'khuid ban rwai, kiuh dohnud jong
nga A, Blei !
Da leit shakri ia ki pop b'l'mlien, jingim ka lait
duh ei,
Ha lynti b'khuid ngan snoh lyndoi sah da kumei ?
Ia une u riewpoh ba pop lada Me pynim da la
nam baisnei
Da bat na ki ñiuh-khlieh ai jingda ha kjat A Blei !

——:o:——

Multan—jot 7 M.

s. x-269, 572. Nbs. xi-265, 581. Janmiet.

9. To knieh noh, knieh bor da ba pyniam ia nga ;
Ia kiei kiei ba shong rieh ha dohnud ha kynjah.
Ka spah, bor, burom, jinglong samla,
mynsiem kane da pop ba dap bha,
Namar kine ban leit poi ha kjat jong Me ngam lah.
To pynduh ia kine baroh lei lei, Kynrad-mynsiem
da jingiapei
Pynbud ha jingieit jong Me shirta junom O,
Ko Blei !

——:o:——

Misro-Bhupali—Jhamptal 10 M.

Sbs. x-291, 621. *Mynmiet.*

100. Ia ai um-jingieit, Trai, ha dohnud ba thrang eh
Pynjah noh jingshitom, pop,
Ko Nongda ki jinjar rangli eh.
Jingieit, jingkyrmen-thymmai
ha ka mynsiem to pynroi.
Ban iai ia syllok ieit, Trai ai bor bathymmai;
To pynduh ia jingdum maia
da pynpaw la jingshai.
Ka jingkwah ha mynsiem
ban iai don lem, im lem
Da dih um-jingim-junom
nga'n pyntngen dohnud ba shitom
Ko Mynsiem ka mynsiem, Me tip lut janai
Nga iaid sakma da ngam ha maia pyrthei
Da kumei ngan iohsngew keiñ
jingktah jong Me, A, Blei !

———:o:———

Misro-Jotjoionti—Jhamptal 12 M.

Sbs. x-291, 619. *Mynmiet.*

101. Ko Nongpynaram dohnud, Nongpynaram !
(Ko Nongpyntngen, A ! Nongpynhun, Nong-
pynaram !)
Don kaei re kaei ba shong rieh te
Sngewthiang eh ia ka nam.
Nga ngam ha jingthiang ka nam
Ia pyrthei, bneng i thiang-i bang,
I, laitluid wah-jingieit-thiang
Khlem kut halor pyrthei-mariang.
Ia uba Me la pynshoi da la ka nam (pyniap
ngiah)
Ban leit sha jingai u dang lah biang,
Uba la ngam ha jingthiang ka nam

U hi u la mad-thuh ia ka jingaram.
To pynshoi, Kynrad, ia nga de
Da pynshai dohnud to iai shongneh
Ha jingim, ha jingiap Ma-Me
Me long jingsuk ba iaineh junom.

——:O:——

Jhinjhit-misro—Ektala 12 M.

Sbs. x-397, 846. *Mynmiet.*

102. A ! katno ka jingisnei jong Phi
Ba nga la ithuh ia Phi (kum) la i Kmie,
Ba ngan khot, "Mei jong nga", shisha
Ka jingdawa te kaba phylla.
Hapdeng jinjar, jingshitom eh
Ha jingpynshoi, ha jingdum de
(Ko Mei) Ban buhrieh khmat ha shadem Phi, A !
Ka jingdawa te kaba phylla.
Ha jingshahjop jingkyllon
Ha jingsngewrem sngewshitom
Ban iam lympat ha kjat, A !
Ka jingdawa te kaba phylla.
Ha kane hi ka iing jong Phi,
Da sah hajan hajan jong Phi,
Ban ia im lem ban ia trei lem, A !
Ban long tang jong Phi Mei, shisha,
Ka jingdawa te kaba phylla.

——:O:——

Jhinjhit-Khambaj—Thungri 8 M.

Sbs. x-416, 881. Nbs. xi-74, 185. *Mynmiet.*

103. Katne ka jingsbuh jong Me, Ko Pa
Ngan kiet da mynsiem kum kaei 'sha ?
Mame-Uba eh ban leh shem da ki blei
(mynsiem riewblei)
Nga uba duk bapli bym don jingkor ei ei,

Pynban naba dei u khun jong Me
Me da kdup khop ia nga de
Ha-man-jinjar Me da sumar hi Ma-me.
Da hap ha duriaw bymjukut,
Haba nga khot da sngew shitom jingmut
"Haei Me don, Ko Pa basbun?"
Hamar kumta, dawan hajan
Da kaba kren 'tien-thiang
Ha dohnud ba shitom jong nga, Me ai jingtngen
Mano ba lah ban ieit kum Ma-me
Ia u riewpop 'duhkatne ha pyrthei hangne;
Nga naduh ba la kha, katno
La leh kum palat haduh, Waw !
La kumta ruh da i-tiot ia nga
Me, map ei pa map ei, Ko Pa !
Nga la tip janai da bun rukom de
Lait na Me, Trai ha pyrthei hangne,
Ym don mano mano ia u jong kum Ma-Me.
Burom ! Burom ! Ko Kynrad !
Nga nguh ia Me naduh kjat,
Da la jingbha ia uba pop ia nga
Ha duriaw-pyrthei to pynpar.

——:0:——

Jhinjhit—Modhioman 32 M.

Sbs. x-318, 686. *Nbs. xi-59, 151.* *Mynmiet.*

104. Jong Me hi Kynrad !
Dei jong Me hi, shirta junom, nga te.
Ha suk ha duk, ha pop
Nga u jong Me hi, Kynrad, jong Me hi te.
To sumar, Kynrad ! sumar pat lem seh ia nga
Ha dohnud u shakri junom shong sah
Da ba khuslih ia Me ha dohnud hapoh
Ngan pynduh ki jingshitom baroh.

——:0:——

Jhinjhit—Ektala 12 M.

Sbs. 406, 863. *Nbs. xi-334, 711* *Mynmiet.*

105. Ia kjat-jingda-bym-'tieng te
Kum u maw kordor tam eh
Nga la ioh Mei, mynta,
Ym don jingduna ei ei jong nga
Ka iing-kynshew, da jingkmen la dap bha.
Da leit sha man ka iing ki briew
Ngan pyni da kjor burom (ruh)
I Mei i la ia ai isnei ia nga
Jingdeng-mynsiem kane, mynta.
Da ka jingda-isnei jong Phi, Ko Mei,
Ngan im suk man ka por khlem mynsaw ei ei
Bym ju ktah shuh jinjar kano kano kaei kaei.
Na ki jinjar-jintrah nga la lait im ei,
Da khot ia baroh ngan sa pyni
La dam lut ki dak-pop ba isih
Da buh kjat i Kmie ha shadem jong nga
Ka jingitynnad te kaba phylla.
Ko Mei, ngan ong shibun aiu pat ?
Ka jingtrei ka jingisnei kaba phylla palat !
Ha kjat-mawlynnai jong Phi ia ki riewblei-
mawkordor da ki hajar la suh lang, Mei.

———:o:———

Khambaj—Jhamptal 10 M.

Sbs. x-314, 676. *Nbs. xi-121, 292.* *Mynmiet.*

106. Ko Blei ba itynnad !
(UBa kbuid-itynnad, Babba-itynnad ('sha)
U Ba leit-itynnad)
Me U duriaw jingbmei, Kynrad !
To pynroi, ia jingburom leit ba thiang,
To pyntngen ia ka dohnud jong nga
ba pisa thangrang, Kynrad !

Haba khmih shai ia ki khmat-ieit-phyrnai
Da um-mat-ieit ki khmat ki ia shlei
Ki jingsngewsih shitom baroh ki duh noh artad.
Ia la Dur-jingieit ba phyrnai i-thiang
Da pynpaw to pynduh jingdum-maia ba eh
ryngkang
Hapoh eh ka dohnud, ha u 'tiew-jingieit ba khuid
Iai don ha la jingkmen khlem kut, Kynrad !

——:o:——

Bhotrobī—Arrkhemta. 6 M.

Sbs. x-228, 485. Nbs. xi-383, 789. Mynstep.

107. A ! tang shisien lada lah ban iohi ia U.
Ngan iaidem ban peit ia U,
Iaineh ha jingmut-jingpuson kajuh.
La ka jingim ban pyntngen jai
Ngan bat kjat ba tngen jong U,
Ban da ioh ia U Mawlynnai
Ngan suh lang bad la mynsiem ia U.
Ia ki dak-dienjat, dak-kti
Nga ju ioh khmih
Da i, mynsiem ka pisa man ka por du
Ngam lah ban klet ia U.
Haba khot da dohnud ba pisa
Nga da kaba iam sa iam (shisha),
Ka jingthie jongno nga iohsngew kyndiang,
Ha la mynsiem ba kynjah jlang.
Khlem da iohi ngam lah sah hi ruh
Ngam sngew lah te ban shah shuh,
Nga don pat ha lade shuh shuh ?
La ngam ha jingiaieit bad U.
Haba ka jingim ka dang sah
Ko Jingim ka jingim to wan paw
(To) Iai shong ha mynsiem jong nga
Synñia-sngi khlem kut shuh

——:o:——

Khambaj—Ektala. 12 M.

Sbs. x-310, 667. Nbs. xi-131, 317. Mynmiet.

108. To khot noh da jingisnei hapoh iing ia nga de.
Sa katno por pat, sah habar, te
kum u bam dei jong Me.
Da riam-duk riam-rangli ngan shu shong
sharud hi ;
Hapdeng ki khun riewblei
ngan khmih dap hun ia Me (hi).
Ha ka iing-jingieit jong Me
ngan iohi ia ki riewhok de
Ngan khrong ia ka jingieit hi
da bat ia ki kjat jong ki.
(Da kyrpad eh ha khmat jong ki)
Ha bneng jingiasyllok-riewkhuid,
ha l'er jingieit-Blei bakhuid
Ngan klet noh syndon ia ka pop
kaba slem bah, (kum ki riew khuid)
Da ba iohsngew khubor-jingiaieit-Blei,
da dih um jingieit-thiang U Blei
Ngan ngam jyllop ha ka duriaw
Ka jingieit-Blei ka bam lah thew.

———:o:———

Alea—Ektala 12 M.

Sbs. x-249, 530. Nbs. xi-62, 158. Mynstep.

109. Mynta dei ban pynpaw ia lade
da kaba shai kumta
Ba mynsiem janiap, Trai, kan im biang shisha.
Kumba ha mynsiem ki riew-burom-ieit
Da pynpaw ka jingshai ka jingieit
Me pyniap ngiah pynklet ia ki shirta junom
Iai tuid jingieit da shlei,
per mynsiem ha suk kyrhai

Iapngiah mynsiem da ba i jingityanad ki
jor-tynrai.
Kin duh noh baroh ki jingartatien,
Kin jngai noh ki pop, jingtieng,
Kin khuid noh dohnud, jingim,
Kin tngen ki khmat-mynsiem:
Da klet noh jingtieng jinglehraiñ,
Da kaba sngewkmen kyrhai,
Ngin phla hok, la iasok ki khmat ki shkor
da janai.
(Ngin phla, ia kaba la iohsngew la iohi hi shai.)

———:o:———

Kalengra—Ektala 12 M.

Nbs. xi-241, 542. *Mynmiet.*

110. Nga shong rieh ha shadem Phi Mei,
Da peit sa peit ia ka khmat jong Phi
Shu khot pa khot, Mei, Ko Mei, O Ko Mei!
Ha umros-jingkmen-mynsiem da ba ngam,
Ha jingialong-lang, kaba jylliew tam
Ngan khmih ia kato ka dur khlem khaprip
Da buh la ki khmat halor khmat jong Phi.
(Da dem iai peit sah ia Phi hi)
Da khmih da iohsngew, nga sngewtieng Mei
Ka dohnud ka shu kiuh, shu shyrkhei
To kdup kynthop ha la shadem ia nga keiñ
Da tap sop da la doug-jain ka jingisnei.

———:o:———

Bhoirobi—Posto.

Nbs. xi-202, 455. *Mynstep.*

111. Al kan shim dur "Nobo-Bidhan"
Ha kane ka jingim te,
Da pyniasoh jingiasyllok, jingleitkhlei,
Jing shakri, jingstad-Mynsiem-Blei de.

Ia ka jingbishharthuh-mynsiem u Sokratis
Ka jingiasyllok-ngam ki muni-rishi
Ka akor, hukum-jingtip-iem u Moses
Nga pan ha kjat jong Me.
Ia ka jinglong kawei (bad U Pa Blei) jong
 u Jisu,
Ia ka jingieit-shlei (ia U Lok-Mynsiem) u
 Shoitonio
Ia jingsbun, jingpyndam-lade u Shakio
Ai ha nga uba duk u bym don jingkor ei ei.
To ai ka jingneh-burom-Blei u Mohamad
Ia jingieit b'sngur (mynsiem) u Drubo, u
 Prohlad
Ia ka jingbym thep mynsiem u Jonok rishi-siem
To pynroi ha dohnud, ha mynsiem.

——:o:——

Behag—Ektala 12 M.

Sbs. x-393, 840. Bidhansongit 16, 23. Mynmiet.

112. Nga kwah sah te, u nongkhrong jingisnei
 jong Me
O ko Hori (Blei-Nongpyllait) shirta junom.
Nga, u bam don jingieit, uba da pop la tngit,
U bam nang duai u bam nang pyrkhat-puson,
Ka jingisnei jong Me kam tait iano iano,
Ia ki nongpop ruh kam ju śiew poh;
Da kyrmen da ngeit akhem, ha syndah jong Me
Nga shu dem thiah kam u rangli ba duk shitom.
Da ioh khmat-mynsiem da jingisnei jong Me,
Ngan khmih, Ko Trai, ia ka khmat-ieit jong Me
Da iohsngew ia ki 'tien-thiang (junom)
Ngan long uba kohnguh ha suk, shitom.

——:o:——

Khambaj-bahar—Kaoali 16 M.

Sbs. x-312, 673. Nbs. xi-165, 380. Mynmiet.

113. O Ko Hori, Me iai don man ka por, ha kane ka met te
Ki tor, u klong snam ki iarwai ka nam jong Me.
Me, dei ka bor-'sang'ti jong nga,
Jingstad, buit, ka seng-spah
Tang Ma-Me hi ka jingkyrmen, jingshaniah
Nga te kum i ñiut-i phlang shisha.
To pyniohsngew, sngi synñia
Ia 'tien-Blei, hukum-Blei ba im shisha
Da jingpyrsat mynsiem bakhuid
To pynlong u riewkhlain u riewshlur.
Da ialam ia ki riew-burom-ieit
Ha ka mynsiem to iai shong sah
To pyni ha ling-mane-mynsiem
Ka iing-bneng ba dap da hok-shisha.

—:o:—

Bahar—Khemta 6 M.

Sbs. x-306, 656. Nbs. xi-231, 519. Mynmiet.

114. Ka jingieit katai jong Phi Mei shi dana,
Lada lah ban ioh mad ma nga
Ha kaba ki la ia shoh buaid ngai
U Jisu, u Moses, u Gourgosai
(Baroh ki riewblei hyndai)
(Ki shakri-blei, lok-blei, khun-blei hyndai)
Te, da um hin ha jingieit da ba shad-suk-mynsiem
Khlem da khuslai ei ei, da pyrta nam-Blei
Ngan leit suk sha ling-neh-junom.
Kum u khynnah ba rit
Ngan r'khie rwai sngi bad miet
Ban long u stad, u riewshai,

Ngam kwah shuh ynnai:
Ki mad kren beiñ jar kiba mon keiñ
Ia kita lei lei ngam suidñiew ei ei.
Jingr'khie Phi Mei kato ha khmat-ieit,
Nga shu sngewhun keiñ ban shu khmih-iit,
Ha rykhie ioh jingsuk bneng mar-kti Mei;
Ha jingitynnad, jingbha da ba iapngiah-
(nga shu) rykhie iapang-iapler te Mei.

——:o:——

Deshkar—Jhamptal 10 M.

Sbs. x-349, 754. Nbs. xi-204, 459. Mynmiet.

115. Pynngam, Blei, ha jingiasyllok ia nga
Pynlong kawei bad Me mynta,
Ha jingiaieit bad briew bad Me, Blei
To pynlong dur kajuh kawei.
Ha bneng-mynsiem, jingithuh-paw-mynsiem
Ha iing-mynsiem ki riew-burom-ieit
Ngan iaid ieng shong suk mynsiem
Ha jingiai-ia-syllok-ieit.
Ma-Me, ma-nga, jaid bynriew pyrthei
Da ia shoh buaid lang ha jingieit kajuh
Ngin iaioh dur-mynsiem b'iasoh lang tylli
kawei:
(Ai) ia ngi baroh, kawei ka mynsiem
(Ai kajuh ka niam, kajuh jingstad-mynsiem
Ngin iarwai kajuh ka nam—
Da ia long kawei ka iing-seng-lang.

——:o:——

Bhoirobi-bibhas—Ektala 12 M.

Nbs. xi-218, 490. Mynstep.

116. Shadem-Blei bymkut ba dap lut
Ha duriaw-jingkmen-mynsiem.
Da ngam ha jinglong kawei,
(Somadhi) (mynsiem ha U Mynsiem)

Ki riew-syllok-Blei (jogi), ki pukir-wad-Blei,
Ki im suk ha jingiaikmen-Blei
Iai beh shaid shaid Per-hukum-Blei
Man ka por halor (Shadem) katei
Nangta long katno, ki pyrthei ba la thaw
Ha ka suiñ kaba dum tliew tliew.
Ba la iap ha jingiasyllok-Blei
Katba ki ia don ki mynsiem briew (shatei)
Da ki mynsiem ba ieit kmen
Ki iadih khlem pud khlem keiñ
Ia ki khubor-Blei ba thiang.
Da ki shkor mynsiem ka jingtiplem.
Ah ! lano keiñ ha katei ka duriaw jingthiang
Ngan ngam da bor jingpynngam-Blei
Ngan long uba dap da U Blei
Uba la ngam ngep ha jingiaisyllok-junom-Blei
Uba la long lang noh ha U Blei, 'bakhlem
sdang.

—:o:—

Imonbahag—Dadra 7 M.

Sbs. x-200, 430. Nbs. xi-724, 1439. Mynmiet.

117. Nguh burom, Trai Basbun, ha kjat jong Me
Me-Me hi jingkyrmen jong ngi
Ha jingim jing-iap de
Kmie, Kpa, Lok Me-Me hi, Trai-lai-pyrthei,
Nguh Ko Nongda, Nongai jingieit,
Nongpynim 'baiaiei
Ka lang ka jingim junom, Tynrai-hok Me-Me,
Nguh shibajar nguh, Lok-jingim ha kjat jong Me.
(Ha kjat jong Me, Lok-jingim ngi dem junom
dei).

—:o:—

Bhojon—Jhamptal 10 M.

Sbs. x-463, 968. Nbs. xi-251, 557. Man ka por

118. Ko Trai ka pyrthei bneng
ha kjat jong Me nga dem ngon,
Da kaba burom ieit hapoh jingda nga wan
Da pynduh buit sniew ai jingmut babha
ba hok
(Ia kane) ka bor, Blei, na Me nga pan.
Ki kynrei hapoh habar
ki pop, pynshoi ba runar eh
Ha kane ka jingdum te nga 'tieng shyrkhei eh.
Me Uba ieit ia kiba jingjar rangli,
to pynim ia la u shakri ba shyrkhei
Pynduh ia ka jingtieng, dur-bym-tieng jong Me.
Da ngam ha duriaw-maia ia Me nga khot piaa
Ia u duk rangli Trai, to da to ri pynim ia u
Ia uba Me da-isnei u'tieng aiu ha jinjar pyrthei?
Kin duh ei ki jinjar-jintrah bym lah ñiew.

——:0:——

Khambajmisro—Ektala 12 M.

Sbs. x-442, 982. Nbs. xi-845, 727. Mynmiet

119. To ia rwai kmen risa, Burom ! Burom !
Ia U Blei Bakhraw !
Pyrthei bneng shi tyllup da ki sur bym lah
ñiew
Iai iaroh khlem kut, ia ka burom bakhraw
jong U.
Ia pyrta bnai, khlur da ki klur ia U,
Burom ! Burom ! Ia U Blei Bakhraw !
Burom ! I'U 'Lei Bashisha, Ba lai don junom
Burom ! I'U Nongthaw, I'U Tynrai-jingpynlong
Burom ! I'U Blei Bastad, I'U Kynrad pyrthei
bneng.

Ma U long ling-jingkmen bym ju duh
U Duriaw-jingieit, U Nongpynhun dohnud ruh
Burom ! ia U Nongai jingjop, ia U Blei Babha
ia U Tynrai ka jingbha.
Da ka bor ka nam ba-jop-pyrthei
Ngin ia leit sha ling jingjai jai U Blei
Ka jingisnei U Blei ka lah hi ei
'Tieng 'lei ? ym don jingtieng ei ei.
Ko Trai-Nongda kiba duk, rangli
Ko Nongpynduh pop, jingsngewsih
To ai ka jingda ha kjat jong Me hi
Ha la ki khun bapoh barit bapli

——:o:——

Jhinjhit—Ektala 12 M.

Sbs. x-459, 962. Nbs. xi-391, 802. Mynmiet.

120. Ha kjat to buh ia u la shakri,
Ko Blei ki blei, Spah-jingpuson-mynsiem,
Iing ka jingjai jai
U Nongda ia baroh, Uba ha khlieh eh,
U Nongpynduh pop, jingdum te,
U Nongpyllait na ki jinjar jingeh,
Kjat Ba tngen Ba jah jingsngewsih eh,
U Dur-jingshisha, Dur-jingieit de
Ia Uba mane dem ki blei, satlak pyrthei
U Siem-pyrthei-bneng te.
U Nongpynhun-mynsiem Uba i-tynnad
U Duriaw jingieit, U Bakhlem kut pat
U pan uba sliang um-thiang-junom khyndiat
Ko Blei Ba isnei U Lok ki nongkyrpad.
To peit-ieit-isnei ia la u shakri
La phuh ki 'la-shrong ba iwbih-'tiew-dohnud,
Ko Kynrad-mynsiem.
Da jingshai-Hok la dap suin-bneng.
Nga i-thiang ka pyrthei-mariang

Ka lyer ba iwbih sngew thiang
La sawa da jingrwai ka iing-mynsiem
To ale, ale ha mynsiem ba suda keiñ
To pyndap jingkyrmen, pynjah lut jingsliang
Da pynshlei da um-jingim-thiang.
To ai ka jingstad, ka jingieit to ai
Ha dohnud b'thangrang theh um-jingisnei
Long syrtok ka met bad mynsiem
Long hok, paw hok ha man ka iing. [Ha kjat]

—:o:—

121. *Bahar—Arrkaoali 16 M.*

Sbs. x-931, 1718. Nbs. xi-173, 397. Mynmiet.

Burom, burom ha Phi Mei-Blei Ba kmen
Ha kjat jong Phi, ba sawhaiñ kiba ju ioh jaka-
da keiñ
Dei Ma Phi ka lad jingim, ha ki, Ko Mei-Blei.
Ki riew-burom-ieit da ka nam jong Phi
Ha kaba kut, da jop thiaw ma ki,
Ki ia leit noh sha bneng ei da pyrta nam Blei
(khlem pyrwa ei ei)
Da ka jingisnei jong Phi hi
Kylla jingthiang bneng, ka bih
Ka jingthiah ba thar khnam ka jingduk
Long jingthiah ba la-siang-syntiew
Mynta, da ka bor jong Phi, da long
lang bad kiba la ioh jingim junom
Da shakri ia ki ngan long uba syrtok jingim.
Da ka ram jingisnei bym kut shisha
Lada Phi la siewspah, Mei, ia nga
Ia uba hapoh jingda, wat buh
ha jinglong jan iap, shuh shuh.
Ym don shuh jingtieng ei ei
La jop ei i Mei-Blei,
Burom, burom Kmie ka pyrthei !
Ngi nguh ha kjat Phi Mei.

—:o:—

122. *Poroj Bahar—Ektala 12 M.*

Nbs. xi-204, 461. *Mynmiet.*

Ai Mei ka bor bym iap, met-riewblei ba ieit
ïtynnad
Pynduh ia jinglong kylla ka jingmut pap
to ai "jingim-thymmai" Kynrad.
Da kyrhuh da kyrdem hapoh kjat
Ia ki nongshun-shirta ki pap kynsha
Nga leit noh sha bneng, "burom" "burom" da pyrta
Da ba iaroh ia ka burom jong Me shisha.
Pynlong ia une u shakri uba khlain eh
U riewblei, uba dap bor-mynsiem b'I' jop ialade
Uba hok ïtynnad, ba jemnud ieit
Uba jai-jai uba kohnguh-hukum-Mynsiem
(kumba ha Bidhan thymmai ka jingim)
'Tieng aiu ia jingiap, ia jingsaja ka jingjar pyrthei
Ei ba lah ban pyniap i'u khun i Mei Blei
Da kyrhuh kum u sing ngan kren jam
"La aiti lade ha kjat ka Blei Bapynshngain".

——:o:——

123. *Mollar—Ektala 12 M.*

Sbs. x-400, 853. Nbs. xi-64, 164. Mynmiet

Ka jingieit ba jylliew rieh ha Me, uba don
Kum katnat ba dem bakhia da ki soh, u long.
U ioh klet lut lade, phriang jingieit na u sha,
pyrthei
Kum u bieit u duh jingtieng, jingkhuslai ei
Ia suk duk u kheiñ kumjuh, mynsiem kum ka
bneng, hinrei.
Ha badei da khmat b'rykhie, ba dei u iam
sngewsih,
Ne, u ngam ha lade hi, pat, iaid ha akor khynnah hi
Ha la duriaw-jingpuson u jngi suk-synñiasngi.

Ba jemnud jai bajop ia lade, bangeit hukum jingtiplem
Ba la ioh jingpynim, ha pyrthei bym thep mynsiem.
Dohnud ba iaineh, ha jingmane Blei khlem sangeh
Da kmen katno Me iai shong suk ha mynsiem jong uta te.
Tad la dei jingieit jong u ha Me, la dei jingieit jong Me pat ha u de
Ki ia khih dhew-jingkmen khlem kut hangta te,
Da ia kynduh wah ha duriaw bah—
ialong lang kawei Ade !
Sngi kum kata mo kan sa wan ha nga-lano ?
Namar jong Me, ngan iaishah baroh
Lah ban long ia kata te lada Me isnei Ma-Me
"Ka jingisnei U Blei hi ka lah" nga la shem tynrai te.

——:o:——

124. *Bibhas—Jhamptal 10 M.*

Sbs. x-244, 518. Nbs. xi-84, 110. Mynstep.

Ia ka iing-trep-mynsiem jong nga
To pynlong ka iing-Blei ba hok shisha
Iai paw kmen Ma-Me ha kata
Khlem da pud sngi synñia.
To pynlong ia ka jingim jong nga
Ka iing-shong ka jingieit paka,
Kum U Blei kum U Kypa
Shong seh ha iing hangta;
Man ka por to synshar da jingsynshar babha.
Man ka sngi da burom ieit de
Ngan aiñguh-aidem ia Me
Da pyndait ar'ti ngan mane hi ia ka kjat jong Me;
Man ka sngi da u 'pieng-'tiew-jingieit b'phuh thymmai
Ngan pyndeng-'itynnad ia jingshong jong Me, 'Trai.
Da leh rit de ngan nguh burom ia Me.

Baroh ki shakri-jingpynshoi
    da ba ia kmen kynhoi
Man ka por kin khreh ban sumar sukher ia Me;
Ha jingthmu ngin ia dei lang
    ha jingkhlad ruh sa ia long lang.
Ha jingpaw jingieit jong Me ka mynsiem kan sa
    long bneng.

——:o.——

125. *Bibhas—Ektala 12 M.*

Sbs. x-244, 519. Nbs. xi. Mynstep.

Ha jinjar jingpahuh ha suk ha duk, Blei
To pyni lad-lynti ia nga da isnei
Ngan leh ia kaei ? Ngan kren da kumei ?
Da iathuh baroh ia kaba Me sngew dei.
Nga u matlah junom uba set kyllut ha pop
Ha duk, jingpynshoi nga khuslai man ka por
Iai don hajan ha jingjar pyrthei
To peit ba ka mynsiem kan nym khie ei
Ha duriaw b'itriem da pyniaid lieng,
Ko Hori to pynpar ia ka lieng-jingim;
Ia ka bai trai lynti ia jingstad-Mynsiem,
Man ka khyllipmat to pyrsat ha mynsiem.

——:o:——

126. *Kirton.*

Sbs. x-922, 1701. Nbs. xi-124, 297.

Ha jingshitom lada nga ioh ia Me Ko Hori Basbun,
Me Uba pynduh-jingshitom, (kum) um-pynduh
    jingsliang
Lada i ka khmat jong Me ki jingshitom baroh
    ki jah jlang.
Namar jingieit jong Me hi u Srishoitonio u kylla
    (riew ia syllok Blei) jogi
U riewpukir-b'tait-pyrthei da fahnoh noh ia
    la i kmie;

Me la pynlong ia u nongkhrong,
Da rah la u diengsynshar ha khlaw u la shong,
Lada iehsngew ia kita ki ktien,
ka um noh mawnud-mynsiem.
U khun ba khuid jong Me,
U Jisu baieit ba dap jingbha te
La duh la jingim ha diengphna
ia kiwei ban leit leh bha
La iaid ha ki lynti-syngkieng
ia kiba pop ban leit pynim
Ha jingtheh snam jong u
la jop ka jingieit jong Me ruh.
Hangno hangno kumno kumno te
Me buh ia ine i khun ba pli de
Ba ngan shong suk mynsiem nga kyrpad ha Me
Ha jinjar da i ia jingbha
ha jingshitom ngan sngewbha
Da rwai hun ka nam Blei Ba sbun
ai ka mynsiem jong nga kan dkut.

——:o:——

27. *Bhajon—Ektala 12 M.*

Sbs. x-400, 964. Nbs. xi-772, 1542. Man ka por.

Burom la U Blei ! Burom la U Blei !
Burom ia U Ba ai ka jingbha !
Burom, Burom ia U Nongai jingbha !
Me U Ba pyllait na jingtieng shitom, jinjar
U Nongsumar pyrthei, bneng baroh ar.
Me U Bymjukut, U Bym lah thew, Ma-me
U Bym lah ia nujor de Trai, Bym lah pynianujor de.
Me U Blei pyrthei-bneng, U Batap lut ia baroh
U Mynsiem halor ki mynsiem baroh.
Burom ! ia Me Blei Basbun ia uba ka pyrthei
ka nguh.
Ha Me ngi ia nguh, Trai ha Me hi ngi ia dem
ia nguh.

U Nongda ha khlieh eh Ma-Me,
Ha jingim ha jingiap de.
Me U Trai kiba duk U Nongpynim pyrthei
    Me Uba ai jingsuk jingjai-jai.
Me U Ba ieit ia kiba Me ai jingda,
Pa-Blei, Mei-Blei halor eh shisha.
Da khmih-iit ia lade, ngam shem jinglait im te
Trai ngam shem jinglait im te
Ka jingkyrmen tang ha kane—
Ka jingieit-isnei jong Me.
La leh palat shibun eh mangi,
To map noh ia ki pop ki palat
Kynrad ! map noh ei ki pop ki palat
Lada ioh jingkyrkhu na Me, Trai,
Ki pop, tyrha kim sah shuh ei ei.
Ngi ki para ba ia mane lang
Ngi pan na Me jingda bym tieng.
Da sngew synei Ko Nongisnei,
Ai jingda ha kjat ei.
Aiu ba ngin ia pan na Me,
Ia kane te ngi ia kyrpad
Ai jingmut ba bha ba hok ha pyrthei
Ai jinglait im ha lawei
(Ai jingsuk mynsiem ha lawei).

——:o:——

128. *Pahari—Thungri 8 M.*

Nbs. xi-220, 498. *Mynmiet*

Nguh ia Me Blei, Nguh ia Me Blei !
Nguh ia Me Hori Ba khuid, khlem thoh ei-ei !
U Nongthaw, Nongsynshar, Nongai jingbha ei
Ia kjat jong Me ngi buh halor khlieh
Nguh-dem baroh mangi.
Ki khun ba bha bym iap ki jong Me
Ki rishi, muni, ki riew-pukir-Blei de
Ha ki jingim jong ki, ha iit-khmih ka jinglong jong
ki, ia Me hi ngi ia khmih

(Ngi) nguh burom, Trai kato kjat jong Me
Baroh ki riewhok, riewkhraw mynsiem—
katba ki ia don
Ha u Keshob ki la ia syllok lang.
Ha jingim jong u hi ha ka jingiasoh lang jong ki
ngi iohi ia Me keiñ,
Me, U Blei Uba la shah teh ha la ki "Bhokto" keiñ.
Ko Blei Batap lup ia baroh
Me iai don ha kiei kiei baroh
Me jingim kiei kiei, kynja ba im,—
Ki dieng ki siej ki jyrmi baroh
Da ba iohi ia Me hapoh jong ki de
Ngi ia nguh ia dem ha Me
Ai jingbymtieng ba halor eh.
Kane pyrthei synsar ba iar ba heh
Dei ka iing-jingieit jong Me
Ki briew, rangbah, kynthei katba ki ia don te
Ki ia pynpaw ia ka burom jong Me
Ia ki kynthei khynnah, ki lok, nongshun de
Ngi nguh bun bun sien te,
Me U Tynrai ia baroh Ma-Me.
Katba ki jaid niam ki don baroh,
Jingiasyllok Blei, jingieit-shlei, jingstad, ki kam-
ram baroh,
Ki kot niam, Baibil, bad kiwei kiwei
kiba pynpaw tynrai niam baroh
Ki Bidhan-barim, Bidhan-thymmai
Ia kiba dei ban burom ma ngi baroh
Burom ia U Blei-Marwei Uba halor baroh.

——:o:——

"Ki 'tien-Blei"

129. *Alaia—Jot 7 M.*

Nbs. xi-117, 286. *Mynstep.*

Ia syllok da kaba jem bad u riew pop Ma-nga
Lada u khot shisien da dohnud ba sliang pisa.

Synñia-sngi Nga iaipeit ngor sah
Shu iai khmih lynti u ei ba khot ia Nga
Tad la iohsngew jingiam ba shisha
Ban shah shuh Ngam sngew lah.
Da kum kano ka dohnud ki khot ia Nga
Da shong hapoh tip lut lpa Ma-nga
Ha jingsngewrem, jingiam arsap
Ngam ju sngewhun satia
Ki nongpop b'sarong awria kim ju shem ia Nga.
Nga ialok ia kiba lehrit shisha
Nga uba shong ha ka mynsiem ba la pra
Baroh shi pyrthei ki ia tip ia Nga.

——:O:——

130. *Bhojon—Shepka 8. M.*

Sbs. x-284, 604. Nbs. xi-274, 599. Man ka por.

Ha Me hi ngan iathuh la jingkyrmen dohnud-(A !)
Ha suk, haduk ha sngewsih,
Ha dum, ha shai ha rykhie
Ha kjat jong Me ngan iai dem peit sah.
Balei Me la phah ia nga ha kane ka pyrthei 'sha ?
Trai, Ma-Me hi tip janai ia kata
Da ka hukum jong Me, ngan sah te hangne
Ngan shu shah ia suk ne duk katba ai hi Ma-Me.
Lada ha ka 'law-pyrthei
(Nga) Bakla lynti lano lano Blei,
Ngan khot da ka nam jong Me;
Haba ka dohnud jong nga te
Kan khuslai pisa shibun eh
Ngan bat kynthup ha dohnud ia kjat jong Me.
Ha ka pyrthei jong Me, ngan ia ai jingieit de
Ngan trei ia ki kam jong Me
Ynda la dep, kut ki kamram te
To khot ha jingthum jong Me
Nano pat ngan ioh jingshongthait te.

——:O:——

131. *Sindhujongla—Addha.*

Nbs. xi-281, 611. Bidhan Songit—78, 92.
Mynstep ynda la kham sngi.

Nga U Hori-Mynsiem Blei, Bakhuid
la wan ha dwar Ma-nga
Ia jingieit mynsiem shi tylli ainguh ia Nga
Lada phim ai jingieit biang pura,
Kam hun mynsiem satia,
Ia ka jingieit-sma-pyrthei wat ju ainguh ia nga.
Uba ainguh jingieit da thew lei lei
U Nongieit paka uta um dei
U nongkhaii pyrthei uta dei keiñ
U sah kut ha ka pyrthei.
To ieit kum ka lok ba hok
Ki bym lah long ruh kin sa long
Nga iai paw kum U Blei-Ka Blei
Hapoh mynsiem jong phi ei

——:0:——

132. *Behag—Dadra 8 M.*

Gitali 11,7 *Mynmiet.*

Ha suk ia nga M'en buh 'lei ?
To buh ha la shadem hi keiñ.
Mad ing noh jingsuk—kan lei ?
Mad duh pyrthei hapoh kjat
Skhem eh hangta M'en sa bat
Men da rah hi ha la ki 'sang'ti
Ia nga, doi-doi-dit-dit sa pynkhih.
Kat shaba keiñ ia ka iing ngan tei
Ka mad wan um-jingdap shlei
Lada Me pynkit hi da ka um ia nga
Ia jinglaitim ruh ngam kwah
La rem, la duh jingtieng shyrkhei
Jingjop jong Me te la ka jingjop ei
Ngan shah kem ia lade ha Me
(Ngan) Kem ruh ia Me da kumta te.

——:0:——

133. *Imon—Ektala 12 M.*

Gitimalio-134, 111. *Mynmiet.*

Ha por sep'ngi jong nga Me la wan da riam itynnad eh,
Hapoh jingdum jong nga Me la rykhie sngewtynnad te,
Ha kane ka suiñ bneng b'jemjai-jar, b'i-khia thew b'jylliew de,
Ha kane ka lyer ba suki jai ba shoh samthiah ngai te,
Ha jingsiang-jain ba jyrngam ka pyrthei ba thait eh,
Ha ka jingkren myntro khlem ktien ki khlur ba jar-jar eh,
Ha iing-basa b'kynjah jlang, ynda la dep ki kamram de,
Ha u kpieng syntiew ba iwbih eh ha por iong reiñ te,
KHÒROS:—Ia Me nga nguh nga dem.

——:O:——

134. *Joijotonti—Ektala 12 M.*

Sbs x-73, 157. Nbs xi-728, 1450. *Mynmiet.*

La wan khawa lieng kanam U Blei
To ale jar kiba kwah ban leit
Ha jingdum-jingim phi ieng sah balei ?
Ha ki kam bym myntoi ka sngi lait duh ei.
Da sur sawa b'thiang la dap ia pyrthei
Ki dhew-jingkmen la ia khih win doi doi
Ka khot ia baroh ka jingisnei U Blei
Ko kiba pop, ba shitom, to ale phi, ale klòi !
U 'riewspah, u 'riewduk, u stad ne u bieit
Ka jaid ne burom-iing ym ju khmih-iit
Uta hi u lah ban poi sha shiliang wah pyrthei
Da mynsiem ba sitang eh uba kwah ban leit.



135. *Sur Kirton.*

Gītali 10,6 *Man ka por.*

Ko Baeh dohnud Me don ki khnam
Shuh shuh mo ha la ryngkap?
Mame, ha dohnud, ia nga
    hajan mynsiem hi Men siat ?
Nga shongrieh da khaprip khmat
Da la ka dong jain ia ki nga tap
Ioh ba dei jur haei haei ruh pat.
Ia jingsympat jong Me
Naba nga la shepticng
Nangta hi te kumne
Dohnud ka meh ding
Ilaba jingtieng katai kan duh
Ki khnam jong Me kin lut ruh
Ia ka jingiap da pdiang ar'ti
Ka jingim ka ioh im hi.

——:O:——

136. *Behag—Jhamptal 10 M.*

Sbs. x-392, 873. *Mynmiet.*

Ko Siem ki siem da riam aiu kumne Me wan ha
    iing dohnud.
Hapoh kjat, iap lehraiñ ki bym lah ñiew ki sngi
    ki khlur
Baroh ki jingsarong ki kheiñ da ba iapler ki dem
Baroh kawei la met bad mynsiem riew kum ka
    jingtem,
Kaei kane ka jingkmen b'khleh pangnud iai beh
    ha l'er-thiang
Ki 'tiew-khlaw katba la don, ha kjat la wan ia
    lum lang.
Kim khaprip shuh ki khmat, bym iohi ei ei ha
    pyrthei pat,
Shu iohi hapoh lade, U jai paw Uba itynnad eh.

——:O:——

137. *Behag—Jot 7 M.*

Sbs. x-399, 849. Nbs. xi-245, 549. Mynmiet.

Balei kam kyndit, kam kyndit, mynsiem ba ngai ngai
Synñia sngi shu iai thiah ha dewpum pum bym tip briew shai
Dang kyndit ki khlur mynmiet ha bneng sahit
Dang kyndit ki khmat byllai ki bym ju khaprip
Ki sim ki ruai, phuh ki 'tiew-khlaw kyrhai
Rykhie dap da jingthiang u bnai
Ka jingitynnad jong Me hato kam paw ha dohnud balei ?
Balei ngam iohi ka khmat-ieit jong Me, Blei ?
Jiw ioh jingieit-kmie khlem da pan
Ia iing b'sngew thiang, dap hynmen-para ba iasoh lang
Da ki rukom katno Me iai don hajan
Balei shu phet jngai na Me (khlem da iajan).

——:0:——

138. *Tori—Kaoali 16 M.*

Sbs. x-264, 564. Mynstep.

Ko Blei Bakhraw ia jingisnei jong Me,
Kwah ban rwai, uba sniew ma-nga te (hinrei)
Aiu ngan rwai, ngan theh sei na lade ?
Me U Bym lah shemphang U Ba dap lut de
Uba duk ma-nga, uba rit uba tngit te,
Kmie Kpa dei Ma-me, ia baroh
Da sngew shngain la wan ha duar (ban iaroh)
Ia uba burom ieit, Trai, to pyni ia lade (shai).
Ia ka kam ba hok bym hok jong nga Me tip-janai
Iaid sakma jngai, ha la iing Phi lam pynphai
Ialam, na jingim sha jingim junom, Ko Mei
To iathuh ia Me ngan ioh da kumno ?
Ngan leit sha iing jongno ?
Lada Mama Meiñ khot shuh, bym don lad ruh

Nga khot, Ko 'Lei Basbun ki rangli
Ha uba burom ieit ia Me, Trai, wan mih paw hi.

——:O:——

139. *Khambaj—Jot 7 M.*

Sbs x-927, 1711. Nbs xi-225, 504. Mynmiet.

Ba sbun katne, kmie jongno
Kumba Ma Phi Kmie jong ngi,
Bym ju lyndet mynno mynno
Shu iai don lem synñia sngi.
Ka jingpeit-isnei jong Phi Mei
Ka phriang ia pyrthei baroh kawei
Kumba sngewthiang ma nga, Mei
Sngew kumjuh pat, don mano keiñ ?
Ha man ka mynsiem jar jar
Phi shait ia kren, Mei, harieh harieh
Phi pynjuh pat ia kiba runar
Da kaba kren da ki 'tien-thiang ha ki.
Da thang ka ding ka jingtynjuh
Phi ju pynhap, ia nga ha kata ruh,
Phi iathuh hi ia ka lad
Da kumno ka im jingim pat.
Tynjuh ia nga Ma Phi
Ia u khun kumba tynjuh i kmie
Habar da kaba peit bitar kai
Hapoh da mynsiem ba jem jai
Kumba Phi jiw ieit ia nga
    kumjuh te ngam jiw sngew lah
Pynbor ban ieit ia Phi kumta,
    kumba Phi jiw iai ieit ia nga

——:O:——

140. *Bholrobil—Ektala 12 M.*

Sbs x-232, 494. Mynstep.

Ai bor, ai bor ia nga, ai jingkhlain ha dohnud,
Da pyndem la ka dohnud ia Me ban nguh.

Ban iaid ha lynti b'beit b'bha, ban shah jem jingleh sniew
Ban synshar ia sarong-meng ban pynduhbor buit sniew
Ban sngewthuh ia Me ha dohnud, ban mane ia Me ha jingim ;
Ban wad hapoh jong Me ka jingshongneh ka mynsiem
Ban kit halor khlieh ki kamram jong Me ban shah jingshitom pyrthei
Khlem da jam ban burom ieit ban sah ha jingwin pyrthei
Ha ki dur pyrthei mariang ban iohi ia dur ieit jong Me
Ha suk ne duk, myntoi ne duh, ban sngap ia 'tien-hukum jong Me.

——:O:——

141. *Jhinjhit—Modhioman 32 M.*

Sbs x-96, 209. Nbs xi-210, 474. Mynmiet.

Ym dei I ba eh dohnud
Mynno mynno ruh I Mei-Blei jong nga.
Da dohnud b'la duh jingkyrmen
balei te phi iam 'sha ?
Lada i Kmie i sympat ia la u khun
To ong, ei ba lah ban keiñ ia u ?
Hinrei da jingsaja sympat i Kmie
Duh ki pop bakla ka akor ba isih.
U mrad-khlaw, u khun ba runar
Kim ju kylla, khlem shah sympat
Da ai saja da sympat, sa thum
Da kjor ieit pat i kmie (ia la i khun).

——:O:——

142. *Kholbhoirobii—Ektala 12 M.*

Sbs x-141, 303. Nbs xi-153, 359. *Mynstep.*

Ko Hori, Me U Basbun, Nongpynduh jinjar pyrthei
Da jingisnei bym wai, ia ki bynriew pyrthei
'Duh katno Me ieit, A ! B'itynnad phylla.
Ka jingstad ka jingthaw jong Me kaba phylla shai,
Ia ka pyrthei ba dap da umros ba bunjaid
Tang namar jong ngi hi Me la thaw, (Trai).
Lada shu pyrkhat ia jingibit ka jingisnei
Mih jingieit na mawnud da pynpei
Da shong rieh ha kynjah eh marwei
Me la thaw jingphylla ia ka pyrthei
Da long U Nongialam Me la ai niam, ai jingstad
Ha duriaw-pyrthei da lade la long U Nongpynpar.

——:0:——

143. *Kedara—Ektala 12 M.*

Sbs. x-432, 931. *Mynmiet.*

Kynrad jong nga, Baieit jong nga
    Spah-ba-halor-eh
U Lok ba iaid ryngkat ha lynti junom
    U Jingim junom de
Jinghun jong nga te, Jingbym hun de
Jinglaitim Mame, U Mynsiem ba iateh
Suk, duk ba kut jong nga, jingim, jingiap de
Hapdeng ki jingiaid baroh jong nga
    Ko Jingiaid ba halor eh
Ha iing-jingieit-junom jong nga
    U Lok-mynsiem ha khlieh eh.
Ko, jong ki baroh, Ko, Jong nga
    Ko, jingmih paw na dohnud sha pyrthei te
Khlem kut ka jingpynpaw jingieit jong Me
    bathymmai, bathymmai de.

——:0:——

144. *Aleakirton—Jot 7 M.*

Sbs x-35, 72. *Mynstep.*

Da la shyntur kawei ia jingbha i Mei-Blei yn ruai da kumei ?
Don Kmie pat sa mano, kumne ba nang ban ri keiñ ?
Ha la ri ne ha ri nongwei, i Kmie i jan man ka por lei lei ;
Da shong ha dohnud ia kren da ki 'tien-thiang i Mei.
Nga u bym ju shaniah khyndiat miet bad sngi, nga shait klet.
I Mei i kit lut ki jingkit jong nga da sumar bha eh.
Ha um-duriaw-bymjukut I Mei ha la jingthum ia nga la buh
Katno ka jingsuk-jai, jingkyrmen iai ai ha dohnud
Waw ! Nga la leh aiu ? Kum ia ine i Mei khlem put ithuh,
Khlem pat aiti ha kjat kum kane ia dohnud mynsiem ruh.

——:O:——

145. *Alaia—Kaoali 16 M.*

Sbs x-34, 70. Nbs xi-18, 7. *Mynstep.*

Uba kham jan, Uba jan tam eh Ma U wat ju klet ia U.
Ki pop, shitom ki duh lada iai don lem bad U.
U Spah-ieit ka mynsiem Ma-U.
Ei ba lah ia ryng-kat bad U ?
Bym lah batai da ki 'tien ruh ia jingieit-isnei jong U
'Duh katne ka jingieit jong U phin klet da kumno ia U ?
Ha duriaw-pyrthei don jinglaitim haei da tait ia U?

——:O:——

146. *Imon-Kolian—Ektala 12 M.*

Sbs. x-931—912. *Mynmiet.*

Ko Kynrad jong nga da pyndap met, jingim kane
Ka jingthiang aiu, kwah ban dih Ma-me?
Ia dur pyrthei mariang da ki khmat jong nga
Me kwah ban khmih hi Ko Nongiohi lpa?
Ha ki shkor ba sngew hun jong nga, jar jar
da shong
(Me) kwah ban iohsngew ka jingrwai la jong?
Ha dohnud jong nga, ka dur-jingpynlong jong Me
Iai thaw Ktien ba kham phylla ba bun jaid de.
Lem bad kata hi, Trai, la khleh jingieit jong Me
Kyrsiew ia ki jingrwai baroh jong nga de;
Da jingieit-thiang Mame Me iai peit hi ia lade
Hapoh jong nga, da ia ai sngewbha ia lade.

——:O:——

47 *Kirton-Baul—Dadra 8 M.*

Itali. *Man ka por.*

Ha kawei ka kti U don u kpieng
Da kawei pat, U rah waitlam
U la pynpra jingkhang (pha mynsiem).
U to Um shym wan ban pan khrong,
Em, Um shym wan.
Da ba ialeh pyrshah Un jop noh syndon
ia dohnud jong phi kein!
U la pynpra ia jingkhang (jong pha mynsiem).
U wan poi Utai ha jingim na lynti ka jingiap
Da riam kum U riewshlur U wan
Un nym leit phai da shim shiteng shiliang
Em, Un nym phai.
Un dokhot bor baroh tylli katba sah
U la pynpra ia jingkhang (jong pha mynsiem).

——:O:——

148. *Jhinjhit—Ektala 12 M.*

Sbs. x-396, 844. *Mynmiet.*

Ai kan phet, jingieit tylli jong nga
Trai sha Me, sha Me (hi), sha Me (hi).
Ai kan leit lut ki jingkyrmen b'jylliew jong nga
Trai, ha shkor jong Me, ha shkor jong Me,
ha shkor jong Me.
Ka mynsiem jong nga kat shaba ka don te,
Ai ba kan thie tad la khot Ma-me.
Ai ki jingkhum jingteh kin dkhat noh de
Trai da jingring jong Me, jingring jong Me,
jingiairing jong Me (hi).
Ka pla kane badap da kine ba la khrong nabar
Mynta ai ba kan suda, kan lut noh phar
(Hinrei) ai ka mynsiem kan dap rieh miar jarjar
Trai da jingai jong Me, da jingai jong Me,
da jingia ai jong Me (hi).
Ko Lok jong nga, Ko Bakham jan
Ha kane ka jingim katba don ba i bang
Ai ba kita baroh kin riew da sur sngewthiang te
Trai, da jingrwai jong Me, da jingrwai jong Me
da jingrwai jong Me.

——:O:——

149. *Bhupnarain—Ektala 12 M.*

Nbs x-440, 931. *Mynstep.*

Ngin ia aiti noh mynta la ki mynsiem ha
jingshisha
Burom ! Burom ! Burom ! ia jingshisha.
Ngin tip-thuh ia jingshisha,
yn mane burom jingshisha,
yn ia wad spah-jingshisha.
Burom ! Burom ! Burom ! ia jingshisha.
Lada ia jingshitom hap shah,
Pynbna sang mut bym shisha.

Lada hap jingkyrduh, A !
Pynban sang kam bym shisha,
Lada hap shah jingsajia
Pynban sang 'tien bymshisha
Burom ! Burom ! Burom ! Jingshisha,
Ngin ia ai noh mynta la ki jingim ha ki kambabha
Burom ! Burom ! Burom ! i'U Blei Babha.
Lada hap shah jingshitom
Pynban mut-bymhok ym lah long,
Lada hap kit kyrduh junom
Pynban leh bym hok ym lah long,
Lada hapshah saja junom.
Pynban 'tien bym hok ym lah long.
Burom ! Burom ! Burom ! i'U Blei Babha.
Ia katai nam-bymtieng U Blei,
mynta ngi la'diang lei lei
uba pyntieng ki jingtieng ei
Ngin nym sngewsih mat long katba long hi
Ngin ia leit sha iing U Blei hi.
Burom ! Burom ! Burom ! ia U Blei,
Lada hap shah shitom ruh
(Pynban) ym don jingtieng ei ei shuh,
Lada hap kit jingkyrduh
(Pynban) ym don jingtieng ei ei shuh,
Lada jan poi jingiap ruh
(Pynban) ym don jingtieng ei ei shuh.
Burom ! Burom ! Burom ! i'U Blei.
Ngin ia aiti noh lade keiñ mynta ha jingiai kmen,
Burom ! Burom ! Burom ! i'U Blei Bakmen
Ha pyrthei mariang, ha jingiohi kylleng
i-ka iing-jingkmen
Burom ! Burom ! Burom ! i'U 'Lei Bakmen,
Ha dohnud ka jingkmen, ha ki kam jañ-jingkmen
Ha por baroh jingkmen, ha jinjar jintrah jingkmen
Ha ki lai pyrthei jingkmen
Ha kaba iap, khlad, sngewsih, jingkmen
Burom ! Burom ! Burom ! i'U 'Lei Bakmen.

——:o:——

150. *Bibhas—Ektala 12 M.*

Haba ka mynsiem jong nga ha Me hi ka ngam
sah
Ka pyrthei hamar kumta long dap da jingthiang
Ka jingieit ka hiar katno ha ki kynja jingim baroh
Ki jingshitom jingtieng baroh ki ju jngai noh
Nga i, na ka sngi na u bnai ka jaw ka jingthiang
ka lyer ka iaibeh badap da jingthiang
Ka wah ka kit jingthiang na u lyoh hap jingthiang
Ki kynja jingim kiei kiei kumba baroh la khleh
da jingthiang
Ha ka por ba nga shong khlad na Me
Bym sngewsuk satia dohnud haei haei te
Nga pynleit noh por da shah shitom katno
Me tip ia kaba don hapoh ko Mynsiem ba
iaidon hapoh
Me U spah ha ki baduk, Trai ki jinjar rangli
U Nongpynim kiba pop ha jinjar Me lam lyntí
Kum U Sngi dei Ma-me, ha dum maia-pyrthei
Me dei ling ka jingbha U jingkmen janai
Nga kyrpad ia kane Ko kynrad ha Me ba
Man ka por kan ngam sah
Ka dohnud jong nga
Ym don kam ia ka spah ka burom ia jingsuk
Ngan pyntngen dohnud da ioh ia Me,
U Spah-dohnud

——:0:——

51. *Baul—Ektala. 12 M.*

Sbs xi-278, 605: Sbs x-160, 341. *Mankipor*

Lada nga la khot da jingkhot b'shisha
Te Mei ban shong rieh kumne, Phi la sngewlah ?
Ngam tip ka nam, ban khot ruh bym nang
Ngam nang Mei ban kren kiien ei-ei
La nga khot (makna) ngam shem ia Phi pynbar

Ka jingim jong nga ka lait duh noh ei.
Lada shem jinjar nga khot (pisa) ia Phi.
Lada shem suk pat shu sngap manga
Da shong ha mynsiem i lut lyngba (Ma-Phi)
Phim ju mih paw shuh namarkata.
To hikai ban khot da jingkhot shisha
Ne wan mih paw da sngewsynei ia nga
Nga bam na Phi, nga ioh kup na Phi
Hinrei nga shait klet ban kynmaw ia Phi.
Lada nga u rangli la long u khun b'shisha,
Te phi la sngewthuh nga la leh aiu ia kata;
(U rangli) u la dokhol bor ia jingthum jong Phi.
Um shym khih katto la Phi la hukum ia u
ban khih.

——:O:——

152. *Bhoirob—Thungri 8 M.*

Sbs x-226, 480. *Mynstep.*

Ha uba Me aiti la lama ia uta ai bor ban kit ban
rah;
Ia jingshitom b'eh ka jingshakri jong Me ai burom
ieit ban shah.
Nga kwah eh ha la mynsiem te ban ioh laitim
bad ka jingshitom,
Da kiar jingshitom eh b'ai hi Ma-me ngam treh
jinglaitim;
Duk shitom long pansngiat la jong lada Mame
Me ai jingieit.
Katba Me mon, ai la ki kam, lada Mem ai ban klet
ia Me
Bad ki suhsat pyrthei ia ka mynsiem lada Mem ai
ban ia khleh;
Teh khum ia nga seb katba mon Ma-me, tang
pyllait ia nga shadong jong Me,
Da buh ha 'dew-'iap da pynkhuid pap da tdem
kjat jong Me
Sa pynklet lei lei ha pyrthei wat ai ban klet ia Me.

Ha lynti iaid ba Me la ai, ngan iaid ai ngan poi
ha kjat jong Me,
Baroh jingminot kin kit noh soit sha U Nongpyn-
duh jingthait de;
'Law-pyrthei bashitom lynti, katno thait-sngewsih,
ing-jingkhlad ei
Da kum kit jingiap ha la jingim pat, ai ngan ioh
jingim ha jing'ap ei
Hapor jan dum ai ngan ioh la shum ha kjat U
Nongda pyrthei.

——:o:——

Ka Bynta IV.

KIRTON.

153. *Bhoirobit—Thungri 8 M.*

Sbs. x-11, 22. *Mynstep*

Ka umros thiang ka nam-Blei
to iadih lang
Ha man ka iing to ai ka nam
ha ki kynthei shynrang,
(khlem da bishar iano iano)
(khlem ñiewpoh iano iano)
Da nangmad nangmad jingieit bathiang
Da nang rwai nang rwai
ka nam Blei babang
Ha man lynti, ha man duar
to ia shad (k'men).
Kan sngewtngen ka dohnud
Kan duh syndon ki pop duk
Sa paw U Sngi ha suiñ mynsiem.
Suk ban sngap ban iarwai ka nam
Tad la kynmaw tngen dohnud-dohnam
Da pynpei mawnad, shu tuid hi
ka um poh 'liew.

Sngewtriom met bad mynsiem
Shu tuid ummat namar jingieit
Ki phet noh hi shi syndon
    jingkhia pop duk shi junom.
    (Da ka bor ka nam Blei)

——:o:——

154. *Bibhas—Sukdetala 16 M.*

Nbs. xi-703, 1393. Shs. x-175, 1447. *Mynstep.*

Iai pyrta khlem thait ka nam U Blei.
To iarwai ka nam da buaid (ngam) ha
    jingkmen Blei.
To peit, da kyndit ki bynriew pyrthei
Ki la iangam ha jingkmen-Blei
Ki kynja jingim baroh ka pyrthei
Ki iarwai ka nam U Blei
Phi, da ka mynsiem kum kaei,
Ioh thiah sah te balei ?
To pyrta hun, "Burom, Burom, i'U
    Nongpynaram !
Burom ia U Nongpynaram mynsiem !
Burom Burom, ia U Nongpynaram mynsiem !
Burom, Burom ia U Nongpynaram mynsiem !
Baroh shi miet phi la thiah shngaiñ
    ha shadem jong U
Phi kyndit bynriew biang da jingisnei jong U
To dem shua ha U, da ki 'tiew-jingieit aingun
Da peit kmen to pyrta, Burom ia U Nongpyn-
    aram !
Burom i'U Nongpynaram mynsiem !
Burom, Burom, i'U Nongpynaram mynsiem !
Burom, Burom, i'U Nongpynaram mynsiem !

——:o:——

155. *Kirton—Thungri 8 M.*

Gitanjoli 55, 47 Sbs. x-444 936.

Hapoh khet katai, halor khyndew
ngan thiah demsah.
Ha 'dew pum pum hapoh kjat jong Me
sa kylla bthuh manga
Balei keiñ da ai burom Me buh sha jngai shuh
Shirta junom da kumne, wat pynklet bieit shuh
Da pynkheiñ burom da ring pynpoi ha kjat
jong Me ia nga.
Ha 'dew pum-pum hapoh kjat jong Me
sa kylla bthuh manga.
Hapdeng ki nongleit jingleit jong Me
ngan sah khadduh eh,
Ai jaka seh ia nga Ma me hapoh ki baroh eh.
Namar jingkyrkhu katno ngut ki iawan mareh
Ngan nym pan ei ei, yn shu iai peit sah te
Khadduh eh katba ka tam
ia kata hi sa shim manga
Ha 'dew pum-pum hapoh kjat jong Me
sa kylla bthuh manga

——:o:——

156. *Kirton.*

Sbs. x-648, 1283 (6) Nbs. xi-415, 847.

Nga kwah shibun ia U Trai Basbun
Ngan ioh hapoh la ka dohnud.
Ngan long u shakri jong U,
Ngan aiti la jingim ha U,
Shirta junom da shisha.
(Hapoh jingda bymtieng U Trai)
Ka bor ka sor ka buit ka akor,
Bad ka mon ka jingim kordor,
Ei ei ruh ym dei ka jong nga,
(ki baroh ki jong U Trai)

(Nga ruh nga dei jong U Trai)
Nga kwah ban ngam jylliew
Ha ka duriaw jingieit jong U,
Baroh shirta junom junom ruh.

— o —

157. *Baul—Khemta 6 M.*

Nbs. xi-274, 607. Sbs. x-765, 1430.

Da lyndet ia Me hano ngan leit
Uei ba don kum Mame ?
Kumba Me ialok ia kiba pop
Don lok mano pat kum Mame ?
Haba ha duriaw pop ba kynsha
Ha jingdum nga thiah sah
Ban khring ban pyllait im nangta
Don lok mano pat kum Mame ?
(Ong seh) U Nongiarap, ei ba don kum Mame ?
Haba da dohnud suda khlem jingtngen
Nga shu iam sah da duh jingkyrmen,
Tang Mame te Me pynkyrmen ia nga
(A Trai) Da ñiad-ieit ia ka ummat jong nga.
Me ieit isnei ia nga haduh katne
Pynban ngam pat shym ithuh ia Me;
Wat iehnoh, wat iehnoh noh ia nga
Iai shong hajan hajan eh jong nga.

— o —

158. *Kirton.*

Sbs. x-282, 599.

Kaei kane, ka jingisnei jong Me
Ko Blei baisnei-ieit shisha !
Ia kiba duk, b'pop, b'rangli baroh te
Balei Mame Me isnei ieit 'sha ?
Katba nga kwah ban sah sha jingai
Da kaba iehnoh noh ia Me, A Trai
Katta da ia ka jingieit thoh shisha
Mame Me kdup khop ia nga.

Uba da dih ka bih man la ka por
Khlem da tip briew kwah sah tlot bor,
Balei keiñ Mame kum la ka kmie
Ia jingthiang-bneng Me pynbor ban dih ?
Me Uba khuid itynnad khlem da bit pop
Uba iaineh junom ha dohnud ki riewhok;
Hinmei man la ka por balei Me ieng sah
Ha jingkhang dohnud ba tngit eh jong nga ?
(kum u nongkhrong ba rangli tam eh)
Lada Men nym pyllait ia nga, Trai Mame,
Men ai jaka ha iing-bymtieng jong Me;
Te, da ieh khak ia nga ha kjat jong Me
Junom la junom, nga kynpad ha Me.
(Ba ngan nym lah ban jngai shuh, A Trai)

——:o:——

159. *Kirton.*

Nbs. xi-97, 242. Sbs. x-452, 951.

Shirta ha jingkhang jong Me
Kum u nongkhrong ngan iai thiah dem te
Me long U Spah mynsiem ba kor tam eh
Ngan leit shano pat da iehnoh noh ia Me.
Na ki riewhok nga la iohsngew te
Kiba lai khot da sngewrit lade,
kita ki iohei kloi ia Me.
Khlem da long u rangli nongkhrong
uba leit bad burom
Da kumno keiñ ngan ioh ia Me ?
Lada iehnoh noh jingsarong la jong
Kum i biut i phlang lada nga long
Sa ioh keiñ jinglait im junom;
Da ba aiti la jingim, ha Me, Ko, Nongpynim
'Ngan long u pukir-wad-Blei junom junom.

160. *Baul—Ektala.*

Sbs. x-278 593.

Ei ba don kum Mame ha pyrthei kane ?
Ei ba lah ban ieit isnei kumne ?
(Me) Da long kmie ka pyrthei, P'ieit isnei
La ri-kynthup ia pyithei baroh kaw ei
La pyrthei badap kyrhai, haduh katno !
Ma la khreh lpa ia kynja ba im baroh.
(Da jingsumar haduh katno ?)
Kum U Blei ha iing Me iai don shisha
Ka jingitynnad haduh katno A !
Ia ki tymmen, khynnah, samla
Me la iateh lang da u kynjri jingieit, Pa !
(kum ka kmie)
Ngi kyrpad ia kane, Ko Blei basbun eb
Haba suk baduk de ban ioh shem ia Me
Da buh ha dohnud ia Me ngin khmih dap
hun de
Bad ia ngam sah te ha jingitynnad jong Me.
(shirta junom)

—— o ——

161. *Kirton.*

Sbs. x-664, 1294.

Da mynsiem ba thrang pisa eh
To ia rwai hun ia ka nam U Blei.
Ka mynsiem ba jan iap ka im biang te
Da ba rwai shitrhem ia ka nam U Blei.
Ka nam dei ka spah mynsiem ki riewhok
Ka lad ban lait im jong ki nongpop
Da ba iohsngew ia ka nam U Blei
Ki nongpop bakhraw ki ioh lait im ei.

162. *Nbs. xi-511, 1003. Sbs. x-714, 1336.*

Ko paralok, kiba kwah ban leit
Ale, sha iing-jingieit ngin ia leit ;
Da ba ia i khmat ieit jong U Blei baieit hangta
Ale ngin ia pyntngen la ki mynsiem mynta.
Da ba ia ngam ha maia ka pop ba iap ngiah,
Ong sa katno por ngin sahkut shuh shuh
Hangne da klet bieit ia U;
Ale ngim ia iam da sngew ieit ia U
(Ngin) ia ksaid ia nguh ha kjat jong U.
(Ngin lynñiar lympat ha kjat jong U)
Ki pop ki jingshitom, A ! hangta kim ju don,
Ka shu iai don jingjai jai junom,
bad jingieit thoiñ;
Ha sngap ! U baieit hi, U nang khot ia ngi
(To) Ngin iaphet pisa kloi ha U.
(Ngin ia phet shitrhem kloi ha U)

——— o ———

163. *Sbs. x-672, 1278.*

Ha duriaw jingthiang ka jingieit Nam-Blei
Kum ki dohkha, ngan iai ngam sah ei.
Lada lah ban ngam sah, A Blei ! (da klet noh
ban jngi) (khlem da shaniah halor la i bor)
Ha duriaw jingieit nam-Blei katei
Ki jinjar pyrthei kin sa jngai
(Ki jingshitom pop kynsha kan jah noh de)
(Ka jew ka sat ka jingim pyrthei kan jem
noh te)
(Ha duriaw jingieit Nam-Blei)

——— o ———

164. *Sbs. x-769, 1435.*

Ngan ngam ha um-jylliew bah
Ha um duriaw jingieit mynta.
(Ngan ngam sah) (ngan ngam jyllop sah)
(Da klet ban jngi ngan ngam sah)

(Ngan ngam sah ha um duriaw bah)
(Ha katai um duriaw jingieit mynta)
(Kum ki dohkha ka um jylliew bah)
(Kum ki riewblei ha duriaw jingieit A !)
(Ngan ngam jyllop)
(Ngan nym wan per shuh ha pyrthei pop)

—— o ——

165. *Nbs. xi-496, 971. Sbs. x-741, 1390.*

Aiu pat ngan ong, kumba Me mon Mame
Me buh ha jingsuk ne ha jingduk de
(Ko Lok kiba rangli eh)
Suk. shitom baroh ar ha nga kumjuh te
Ia kaba Mame Me ibit
Long jingibit babha babit,
Ko Duriaw jingbha jingieit
Ha jingjar ba eh ruh ngan khot, "Blei basbun"
(Me leh bym sbun ruh ngan khot "Blei basbun".)
Ngam nang ban mane ban iaroh burom
Pynban ngan ioh jinglaitim junom
don 'tien-kular jong Me
Khlem ioh jingisnei u nongpop un leit shano te.

—— o ——

166. *Sur—Baul.*

Nbs. xi-326. 696. Sbs. x-277, 590.

Trai ki jinjar rangli, (Me) dei ban peit synei
Ki sngi u rangli kumne hi kin lait duh ei ?
U symbai ha mawsiang dohnud lada um sei
Te, u bynriew pyrthei mano ban khot ia Me
"Trai rangli ei"
Lada ha ryngkew-Blei kam lum ka um satia

Ko Nong-ieit-riewhok ia ka nam
U 'Lei basbun uei ban pyrta ?
Tad la kynmaw ia Me um mawsiang (dohnud kane)
Ka mynsiem bad ki atiar met baroh de

— o —

167. *Sbs. x-769, 1437.*

(Ngan), ong aiu pat manga te
(Me tip lut l'pa ki 'tien rieh ba hapoh eh)
Da shong ha lyndet hapoh eh mynsiem
Ha phohsniew ha bynriew ha iap ha im te
Shong sah ha dohnud Mame. (Trai)
(Ym don mano mano u jong nga te
(ha pyrthei kane)
(Ko Lok jingim lait na Me)
Trai, ha kjat jong Me, ia ka dohnud jong nga te
Da u kynjri jingieit ngan teh
(Ngan teh skhem bha te) (Ngan da leh sumai bha te)
(Nga shait phet sha jngai na Me, te)
(Nga) Da aiti lut lade,
Da thep mynsiem ha Me
(da shaniah tylli ha Me)
Ngan long u mraw jong Me
(U mraw u bym lah phet shuh na la U Trai-Mame)
(Lano kan urlong kumne)
(Ha ka sniew bok ki duk rangli te)
(Ngan die duh lade ha kjat jong Me)
(Lano kan urlong kumne).

— o —

168. *Brohmo-songitabolii*

Sbs. x-123, 267.

Ko mynsiem b'matlah-dum bieit jong nga
Balei phim shym ithuh te ? (Lalap hajan katno ruh)

(Da bat hapoh lade ruh)
(Balei phim shym ithuh ia U te ?
Ha jingim maia pyrthei bym don tynrai
Ha syrngiew maia bym don tynrai
Katno phan iaid sakma kai ?
Pham ju tip mo ka jingim kan wai
Ha jingsngewsih, jingthangrang hai hai ?
Un nym don mano mano
(U nongsngewlem ha jingjar pyrthei ha jingdum ha jingshitom)
Lait na U te, don sa mano pat de ?
Men leit shano pat de ?
(sha duar jongno pat de ?)
Kum U Mynsiem ki mynsiem
U iai don lem man ka por
Naba U iai pynim jingim, ki kynja jingim ki shu im man ka por
Naba U pyrsat mynsiem ki mynsiem jan iap ki shu im man ka por
(Don mano pat kum Une ?)
(U Lok ha ka jingim junom)
(Mynta) Da ba iohi ia U ha tynrai ka jingim
To ryngkang ia duriaw pyrthei khlem shitom.

—— o ——

169. *Surotmollar—Ektala 12 M.*

Nbs. xi-184, 418. Sbs. x-387, 827.

Lano kan roi kum kata ka jingieit
Long uba la dap kyrmen ngan pyrta nam—
U Hori kein (Blei-Uba pynlait)
Kan tuid na ki khmat ki ummat jingieit.
Lano ngan poi sha (Brindabon) bneng ka jingieit junom
(Lano ngan ioh jingiai syllok leit junom Blei)
Ki jingteh jingkhum ka pyrthei kin sa dkhat
Da jingtah ka jingstad-Blei kan duh jingdum khmat

Lano da ba kfah U Maw kordor,
Ngan iohi ia U (Hori) Blei Uba la tap lup ia
pyrthei
Ngan iai dem iai ksaid khlem kut ha lynti-
ieit-Blei.
Ki kam niam, ki rukom bym don tynrai,
A ! lano kan wai ?
Lano kan duh jingsarong bakla ki kur ki jaid
Ki jingtieng jinglehrain, A ! lano kan duh ?
Da tait noh ia ki rukom jingmlien jinglehs'am
ruh.
Da kyllan baroh shi met da 'dew-pun-pum-
kjat ki riewblei
Da kit pla ka jingwad junom ki pukir Blei
Ngan dih um jingieit da tong kdong ar'ti-ar'ti.
Na ka wah Jomuna ka jingieit Blei hi.
Da kylla lamwir ngan iam ngan rykhie,
Ngan per ha duriaw U Mynsiem bakmen baiai
Ngan da buaid sa pynbuaid ia kiwei de
Ha kjat U Blei (U Hori) junom ngan iaineh.

——— o ———

170. *Sbs. x-759, 1422.*

To khot shisien mynsiem khot da shisha
A Blei, Basbun jong nga !
Kumne hi ia U men ioh shem
Lada Me khot shisha da sngew shitrhem.
(Iathuh) Sa katno ha pyrthei
Ia ka jingkit ka pop men shu kit sah ei ?
Shu shah ing ha ding-jingsngewsih
Ka jingim kan shu leh noh ei.
U long U Spah ha mynsiem
Iai puson ia U hapoh eh mynsiem;
Da ba aiti la mynsiem, la jingim
Ha kjat jingda jong U junom.

———:o:———

171. *Sbs. 785, 1465.*

Ko Kynrad jingim, Ko ba eh ban ioh shem
Ia ki 'tien rieh ka dohnud, jingpang dohnud
Ngan nym sei ei ei.
(Tangba) Ia jingim mynsiem pat la aiti ha kjat
To shim'ti lut ia kita;
(La aiti ha kjat jong Me)
(Ia jingkit ka mynsiem to shim-ti la aiti ha kjat jong Me)
'Ngan ong aiu pat manga ?
Ka lynti-pyrthei, ba suhsat eh
ba dap da ki shiah jingeh
Ngaǹ iaid khlem da ud, da rah ha dohnud
Ia ka dur baieit jong me.
(Ngan iaid jar jar khlem da ud)
(Khlem kheiñ ki shiah ha lynti ngan iaid jar-jar khlem ud)
Khlem iam na jingpangnud ngan iaid jar jar khlem ud)
Ngan ong aiu pat manga ?
Ia ki suk shitom sngewbha bym sngewbha—
baroh la kheiñ snep manga
Ia kaba da la kti Men aiti hi
Ngan kyntiew burom halor la khlieh.
(Ngan kyntiew burom halor la khlieh)
(Ia kaba Men ia ai hi ngan kyntiew burom halor khlieh)
(Ia ki suk-duk kum jingkyrkhu jong Me
ngan kyntiew burom halor la khlieh)
Ngan ong aiu pat manga ?
Lada ha khmat kum la leh palat
Mem map isnei
Te, Ko Baieit, ha dohnud, ai-pa-ai
jingpangnud thymmai thymmai
(To ai jingpang dohnud)

(Ha jingbishar lada paw shai kumta, ai
jingshitom dohnud)
Ngan ong aiu pat manga ?
Hinrei, wat bred noh sha jngai hamar sngi
janwai
To khot ha la kjat, Mame.
Lait na Me, Kynrad, don aiu pat ?
(Iohi) pyrthei kumba dum-'timir-jingiap.
(To ialam ha la kjat)
(Tad la dep ka jingim pyrthei ialam ha kjat)
(„ „ kut sngi Ko Nongda kiba rangli ialam
hakjat)
Ngan ong aiu pat manga ?

——:o:——

172. *Bhoirobii-Posto 8 M.*

Sbs. x-17, 35. *Mynstep.*

Uba pyniap ngiah mynsiem jong nga,
haei 'sha U don Uta ?
U i ia nga, ngam ju i ia U shu peit
shaneng sharum manga
La ioh la ioh, la iohi ia U—
Da ong, "Une te" nga leit kem ia U,
Imat ym dei Ma U, ne ju wan phai shuh mo
mynsiem na U ?
To ong, Ko ki dieng ki jyrmi "U jingim ka
pyrthei" U don hangno ?
Imat da ioh ia U phim ju kren, phuh samrykhie
ki syntiew phi mo ?
To ong seh, Ko kynja sim da sngew pisa ha
jingieit jongno keiñ
Da pah sa pah hateng hateng phi iaher ban
wad iano keiñ
To ong Ko lum Man ka shang ba phi khriat
eh 'lei katne katne

Shu iaid tuid ka um 'mat ieit namar ka jingieit
jongno te
'Da shongrieh Uta U ieit kum kane ka jingieit
ym pat iohi
Lada nga ioh shem, kwah kylli ia Uta keiñ
balei (kumne) U ju ieit hi.

——:o:——

173. *Khambaj—Ektala 12 M.*

Sbs. x-417, 882. *Nbs. xi-135, 326.* *Mynmiet*

'Duh katno phi ieit, O Ko Mei, ia u khun briew
uba pop
Tad la kynmaw ka ummat ieit shu jaw na ki
khmat
Ha kjat jong Phi Ko Mei Kynrad.
Man ka por manga uba la leh palat
Pynban, da peit ieit da la khmat
Ia ka khmat jong nga pat
Phi khot da ki 'tien-thiang, Kynrad.
(Tad la kynmaw.........)
(Phi Khot ieit, Mei bun bunsien pat)
(Da sei la 'sang'ti ban kdup ia nga)
(Da sngew ieit thoiñ, O Ko Mei kynrad)
(Phi da ong, "Ale, ale, ale, khun jong nga")
(Da map noh ia ki pop, palat)
(Da sngewieit, da peit rykhie pat)
(O, Ko Mei Ba dap jingkmen jong nga)
(Da peit sbun ia ki jinglong ki khun pat)
Namar jong ngi hi, ha iing bneng jong Phi hi
Jingsuk, jingjai jai, spah mynsiem kyrhai
La khreh hi da la kti ha ki niam bun jaid.
(Tad la kynmaw... ..)
Ka jingkit ka jingieit, Phi Mei
Ngam lah kit sah da lei-lei

Ka mynsiem ka iam hi ia dohnud da pynpei
Da i ia ka jingieit isnei, Phi Mei
La wan dem hapoh jingda isnei
Ha kjat itynnad jong Phi Mei.

——:o:——

174. *Kirton.*

Sbs. x-774, 1444.

Lano kan wan sngi-bha kum kata.
Sngi shitom (kum kane) jong nga uba duk
    kan nym sah
Ha ka pop ha jingpynshoi ruh
Ka dohnud kan nym khih shuh
Lano kan khuid ka jingim, mynsiem
    (Da ba iohsngew jingktah jong Me)
Ia pop jingpynshoi b'dap da bih
Da lei lei ruh kan nym sma hi.
Da ngam ha jingieit jong Me
Ia jingim junom ngan ioh te
Jingkynmaw pop ruh kan nym sah shuh te

——,o:——

175. *Monohorshai—Kirton.*

Sbs. x-664, 1294e.

Ale, da rung hapoh eh mynsiem,
Da shah shkor ha la mynsiem
Ia ka nam b'thiang katai ngin ia sngaphun
(A! ka jingthiang haduh katno keiñ)
(Ka nam ka pynpisa wir ia mynsiem)
(A! Bathiang bathiang, bathiang eh)
Kan duh jingshitom, jingtieng khuslai
Ki jingkwah [illegible] kin jem jai.
    (Da ka bor ka Nam-Blei)
Namar la jing[illegible] uba sarong palat
    lada ioh [illegible] da ka nam

Da iehnoh noh la jingsarong
kum u ñiut u sa long
U dem naduh kjat ia baroh ngon.
Kam lah sah, kam lah neh ha u jingsarong)
Da jingieit la jong, da nam ruh la jong
U shah teh ia lade U Kynrad, basbun
U riewpop, riewsniew pat
Lada u dem ha kjat (U Kynrad)
U wan kdup ieit hi ia u.

——:o:——

176. *Sbs. x-655, 1288b.*

Ia rwai hun mynta Ko lok, ha pyrthei
Phin ioh lait im, ym don jingtieng ei ei
(O, Ko lok) To sngap ka khubor
ia kiba pop b'tlot bor
La shimti hi U Blei baisnei
(Ym don jingtieng ei ei shuh)
Ka hima jingieit U Trai
(Ka jingisnei U Trai) la hiar ha pyrthei
(Ban pyllait im ia kiba pop)
Da kyntait kum kane ka jingisnei
Phi la jngai noh balei ?
(Iathuh) Haei phin pyntngen la dohnud ?
(Don aiu pat nalor kane ?
Don, sa mano pat nalor une ?)
Ia jingpynpaw ka jingisnei,
Khmih dap hun mynta kumne
To ia rwai hun da plie la dohnud
(Da pyrta Burom ! la U Blei basbun)
Da ba ia rwai ka nam U Blei
Sha iing jingsuk jai to ngin ialeit
To pyrta, "Burom ! tang jingisnei U Blei".

——:o:——

177. *Kirton.*

Ngin ioh lait im ei
(Da ka nam Blei baisnei)
(Mynta kumne hi mangi)
Ngin ia-im-lang ei,
Da thang duh la ki pop shitom
Ngin ia ioh jingim junom
Ngin iatheh lut la ki dohnud
Mynta ha kjat jong U
Da iap ngiah ha jingieit jong U
Ngin klet noh junom ia lade
Da la ki khmat ngin peit ia U
Hapoh mynsiem lade.
Kan duh noh hi ei jingim-maia-pyrthei
Ka mynsiem kan hun jai
Ngin ia shad risa sngi synñia
Namar la jingkmen kyrhai.

—:o:—

178. *Sbs. x-653, 1288c.*

Ha sngap ! Ha sngap ! ia jingkhot U Blei.
(Da pynshah shkor mynta
wat sah kyllut shuh te mynta)
Da ieng ha jingkhang mynsiem
U khot hi ia ngi bunsien,
(U da ong, " ale ki ba pop, ale kloi)
Lada kwah jinglaitim, (ha U) aiti la jingim
Wan dem kumne hi ha kjat U Blei.
(Da ong, "to ai lad to pynim, A Blei")
Da dih ka bih ka pyrthei thala
Ban tngen ka dohnud kan nym lah
Ha umros thiang uba ngam,
jingshitom jong u duh mar kumta
(shirta junom-junom la junom)
Da ha aiti la dohnud bym kor

Ha ban ioh spah mynsiem ba kordor
Te da aiti jingim ha U Blei
Phin shim Spah kor tam balei ?
Phin ioh kumne hi Jingim junom ei
(Ioh ia U Spah-Mynsiem ki mynsiem).

——:o:——

179. *[Lopha]*

Sbs. x-653, 1288c.

O Ko lok, ka jingtngit ba rben ka pop
Kam dei ban duh noh hi
Khlem um-isnei Uta U Blei to tip da janai
(Pop tngit kam ju duh ei)
(Khlem ioh um-isnei)
O Ko lok, Ba-eh-ryngkang ei ia duriaw pyrthei
Ei ba lah ban pynpar ei ?
Khlem Ma U keiñ U Duriaw jingisnei
U Majhi, Uba pynpar ia pyrthei.
(Don Nongiarap mano lait na U ?
Don pat sa Mano lait na U ?
Ban pynpar sha shiliang)
(O Ko lok) Da ngam ha maia balei
Phi la mane ia pop thala ei ?
Lada aiti jingim (pyrthei) ioh jingim (mynsiem)
Phim sngewthuh ia tynrai balei ?
(Ka pop tyrha kam lah sah da lei lei)
(Ka dohnud ka ioh jingtngen ei)
Lada aiti jingim ioh "Jingim",
phim sngewthuh tynrai balei ?
(Balei phim lah sngewthuh te—da ngam ha maia).

——:o:——

180. *[Doshkushi]*

Sbs. x-654, 1288d.

Mynta ngi baroh da sumar bha eh
    (da iateh skhem bha keiñ)
Da u kynjri jingieit ba la iateh
Da mynsiem kawei ngin iarwai Nam-Blei
    (Da plied lut la ki dohnud).
Da bor jingisnei U Trai,
    jinglong bakla ka pop kan duh ei
U nongpop un leit sha iing hok U Trai
    (Kan sa syrtok ka jingim jong u)
Phi peit aiu ? ha kjat jong U, da aiti la dohnud
  ha U
Ha kane ka jingim to ioh jingaram suk mynsiem
    (Da la lait na shitom)
(Baroh) Ia pyrta risa jam, "Burom ! la U Blei"
  (Da plie la ki dohnud baroh)
    Da pynkhih bad bneng bad pyrthei
    Da jingsawa pyndap pyrthei baroh kawei
      (Da pynpar sha ki dong baroh).

——:o:——

181. *(Ektala)*

Sbs. x-654, 1288c.

To ia da ba rwai kmen don jingtieng aiu keiñ ?
Ka hima jingieit U Blei baieit,
  ka la poi ha pyrthei,
Khot mano re hapoh dohnud de
  U ong, ale Ko nongpop, to ale.
(U ong, ale khun bapli ale, khun, ale phet
  kloi ale)
(Mynta) Da iohsngew sur sawa thiang hir
Ka mynsiem shu sngew pisa wir

'Duh katne sngi pat ki nongpop imat
ki ioh jinglait im ei.
(Sngew, kin leit sha iing-bneng ei-jingsuk Blei)
Mynta, sur sawa kane b'sngewthiang
ka dap ia pyrthei mariang
To ia risa da plie dohnud, Burom ! la U Blei
baieit
Burom ! Burom ! la U Kynrad baieit.

——:o:——

182.

Sbs. x-760, 1424.

(*Lopha*) Kumne ha mynsiem, ha mynsiem te
Lok-jingim jong nga, Me iai don te (sngi synñia).
Haba nga khot, khot ieit te
(ban iohi ia Me Ko Lok jingim)
I, Me iaipaw da pynshai mynsiem te
(Ha jingim Ko Lok jingim ha dur ba itynnad
b'pyniapngiah mynsiem
(*Khoira*)
(Iohi) Ha uwei u dieng ar tylli ki sim ia shong
suk shong saiñ
Ki ia lok uwei ia kawei b'dap da iaieit thoiñ
ia khmih mar kylliang
(Da sngew sliang eh—man ka por, khlem
khaprip de)
Uwei U shim u sohpieng ba bang U da sumar,
U ai ia kawei ka lok
(Sa kawei) La ioh u soh da jingieit 'la sngew shoh
U bam suk (ia utai u soh)
(U lok U shu peit hun, U Nongai U sngewsuk
da ia ai—khlem da bam hi ruh)
(*Lopha*) U riewpoh manga, ngam iohi te (ia kata)
(Ba la ngam ha jingsngewsih ka maia)
'Duh katno ka jingitynnad
ha jingwan U Kynrad ha iing dohnud

182. A. (*Doskushi*) Me iai don ha mynsiem
jong nga
Ngam ju peit shisien ruh satia,
U ba la ngam ha maia sngi synñia.
(Ngam ju peit ngam ju peit ia Me satia
Lok, ia dur ba itynnad tam eh jong Me)
Nga ju peit tang ki khun bad tnga
Nga kwah kamai kynshew tang ia ka spah
Pynban ka dohnud kam hun ha kine satia
(Bym don jingsuk jai ha kita
(Da ieh noh noh U Tynrai jingsuk)
Lada ka jingthrang um ngap
Lah ban pynjah da um ba blad, te
U ngap un nym kyntur ban kjit um ngap
(Da jingthrang katne katne da kjit-im kjit-iap)
Ka jingthrang eh ka mynsiem jong nga
Kan nym duh dalei-lei, shisha
Khlem da dih hun um-'tiew-ieit jong Me
(Ka jingsliang kan nym duh da lei-lei—
khlem da iohi ia Me)

182. B. (*Khoira*) Kumta nga kyrpad ia Me, Trai !
Ha kper syntiew ka mynsiem jong nga
(Ha iing dohnud, ha khlaw dohnud)
To iai don Trai sngi synñia
(Da pynshai kper-syntiew-mynsiem jong nga)
Harud ka wah jingieit jong Me
Ha kjat, hapoh jingda jong Me
Ngan shong junom ha la jingkmen
Trai, lano kan jia long kumne.
Da sur sawa sngewthiang eh
Nga khot ieit Trai ia Me
Mar kumta Ko Lok jingim
Men wan mih paw hi hapoh mynsiem
(Da pynshai ka kper-'tiew-mynsiem jong nga)
(*Lopha*) Haba nga khot khot ieit ia Me
(I Me iai don da pynshai mynsiem)
(Da ka dur b'itynnad tam eh—
da pyniapngiah pyrthei).

—:o:—

183. *Kirton.*

U iai don Ma U ha ka dohnud
Shano phi ieh shabar ia U.
U jan duh katne ha u 'tiew-dohnud
Hapoh eh la dohnud khmih ia U.
(Wat ju leit sha jngai na U)
(Wat ju iaid sakma shuh.)
Ki pop, jingthala-jingma, jingsang
Ha lynti jong U long dieng pyngkiang
To weng noh ia kita da jingmut khlain bor
Da jingisnei-Blei b'junom-kyrshan-bor
(Da jingisnei-Blei kaba don bor)
Ka sarong b'ialeh pyrshah i'U Mynsiem
Sha pop jinglanot ka pynpoi ia jingim
Ha ding rhem-jingstad-Mynsiem jong U
Ia kita baroh to thang duh
(Da jingbishar-thuh-Mynsiem)
(Da la ka jingshai-Mynsiem)
To ia syllok bad U ha la mynsiem
Kohnguh beit ia ka hukum jong U
Phi la ioh ia la U Blei Nongpynim
Ha la mynsiem—Phi pyrwa aiu ?
(Wat ju 'tieng khuslai shuh—
wat ju jngai shuh na U.
Wat ju iaid makia shuh.
Balei phin ngam ha pop shuh ?)

——:o:——

184. *Kirton.*

Ka sngi jan kut ka jingim janlut
To aiti lade kumne hi, ha la U Blei.
U spah kortam eh long tang Ma U
(Ym lah ia nujor bad kaei kaei ia U)
(U Spah bym ju duh da lei-lei ruh)
Burom, spah pyrthei, suk sngewbha lei-lei

Kum ruma-rngai, kim neh ha lawei.
(Tang shiphang ki duhnoh ei)
(Ki sah tang hangne ha pyrthei)
(Phim lah kit da lei lei sha lawei).
U long U Trai ki trai, U Blei ki blei
(U dei U Kpa ka pyrthei baroh kawei)
Wat mane dem iano iano don pat sa mano
Nalor Une U Kpa Uba iai don lem junom)
(Nalor Une U Nongpynim Nonglamlynti junom)
(Uba iai shong synrap ha mynsiem)
(Kum U Kpa bad u khun).

—— :o: ——

185. *Misro—Sahana.*

Sbs. x—907, 1675. *Mynmiet.*

O, Ko Hori Men long hi
baroh khoit jong nga—lano ?
Ha kamram pyrthei, Men long U Trai
hapoh mynsiem jong nga lano ?
Ha suk shitom baroh jong nga
Sa bat kjat jong Me ha la shadem manga
Ka ryndang jong nga ha man kren khana
Yn shu ia lap tang ia Me 'sha—lano ?
Ki mar thied jong nga ha hat pyrthei
Sa wan buh hi ha kjat, A, Blei !
Hajan jong Me Ko Mahajon
Sa buh bynda baroh—lano ?
Datei kynroh jingkhwan lade
Lada thaw ka phatok la ka jong hi de
Da long, kum u pyrthat Trai Mame
Ia kata Men pyntwa jam tyngeh—lano ?
Haba baroh kin sa kyndat da kjat
Ha kjat jong Me sa ioh jaka pat
Ha pyrthei, nalor kiba jan baroh
Sa long kham jan Mame—lano ?

Ha ban sa kut ka sngi ngaa wan phai
Jinglehkai maia pyrthei da pynwai
Da long, Kmie la jong
Sa wan shaw ban thum ia nga—lano ?

——:o:——

186. *Kirton.*

Sbs. x-449, 947.

Ko Hori, dei Mame mo, Uba
iai shong ha dohnud jong nga !
Ban ioh ia uba, kylleng la kma
I kumba la kem hynrei bym lah ioh shisha.
Tip keiñ ha kane ka mynsiem b'pisa
Tip keiñ, ha kine ki khmat, ioh ba
Tip keiñ, ha um-'mat jong nga
Me iai don shisha, O Ko Hori !
Da bat ha dohnud ia Me
Da bat da kdup kynthop ia Me
Da ong, "Haei haei Mame"
Nga shu iam ei !
Tip mo, ha kane ka lynti b'tngit ?
Tip mo, ryngkat bad nga hi ?
Tip mo, ha hat ha madan hangne hi
Me iai don shisha, O Ko Hori !
Leit tip, ha duriaw-dur-itynnad
Tip ha duriaw-dur-itynnad
Ko Spah bym lah ia nujor
Me la shim dur bun jaid hi
Nga shu sngew "manga manga hi"
Namar kata bym lah iohi
Me la pynduh mynta
Sarong byrngia maia !
Mynta 'nga' ha Me
Mynta 'nga' ha Me
la jah syndon te
Lah mo ban pynjah pat ia Me ?

——:o:——

Ka Bynta V.

187. (*Hamar ka por pang.*)

Nbs. xi-621, 1231.

Na jingpang ka met nga ud, la bakla kor bor ka dohnud
Bym sngewsuk satia ei ei dap jingshitom suda Ko Mei
Ka mynsiem na jingshitom palat shu khih pisa man ka por
Ia ka sngi kheiñ kum ka snem ba slem eh ban pynleit noh por
Ha ding jingtynjuh ka jingpang, miet bad sngi ka met ka ing
Ha jinjar kum kane Mei Baisnei, ai jinglong bym'tieng
To wan kloi hajan eh da rah hala jingthum . to shong Mei
Duh jingpang jingsngewsih, Met Bakhuid tang shu la dei.

——:o:——

188. (*Hamar ka por iap.*)

Mynmiet.

Ko Blei baieit, Duriaw-jingisnei
A ! Lok bashisha ha pyrthei, ha lawei
Mynta kumne ha mynsiem to wan paw shai
Haba thiah sah ha tmir jingiap, Trai.
Hapor kum kane, ba shyrkhei-i triem
Lait na Me, Trai Nongpynim,
Ei ban ai ia jingda-bymtieng
A, synei ! ai jingda, jingpynim.
La dum kiei kiei hangne ha pyrthei
Ka bor ka met swai sa lajan wai

To wan ieng ha khmat da sngews'nei,
To ialam lynti, Nongialam bajanai.
Mem shym iehnoh mynno mynno ruh
Men nym iehnoh lano lano shuh
Da snoh lyndoi, da ba shaniah tylli
Ia Me hi, Nongpynim shu khmih lynti.
Pyniohthiah kai shiphang, Trai
Kyrsiew pat ha jingim lawei thymmai
Ia kane ka jain jot-met jot A Blei
Bynnud, lei ban iehnoh noh ha pyrthei ?
Me la ia ai ka dur ka bor kiei kiei kyrhai
Da knieh lut la pynlong u pukir rangli Trai
Hinrei la ioh pynban "mynsiem ba phyrnai"
La syrtok jingim, la im junom ha Me hi janai.

——:o:——

189. *Ha ka Sraddho—*

(ka jingduai kynmaw burom ieit ia kiba iap)

Asha—Thungri 8. M.

Nbs. xi-98, 244. Sbs. x-149, 319. *Mynstep.*

Kum Mame, A Blei basbun eh
U Nonglehbha don Mano te ?
Ha suk, haduk uba kumjuh,
Don lok mano 'sha kum mame ?
(Uba pynduh jingtieng jingshitom—
jingsngewsih de.
Uba pynduh jingjar pyrthei de.
Ha duriaw pyrthei ba 'i-shyrkhei
Ba dap da ki jinjar ba eh
U Nongpynpar don mano kein ?
Da jingisnei jongno la shah jop, la jngai noh
Ki nongshun jingpynshoi pyrthei
ba ia pynkhihwin
Da pynjah noh jingsngewsih
Bathang duh khoit ka pop bih

Ei ba ai um ba tngen jai jai ?
(Uei ba ai jingim jai jai ?)
Ha ka sngi ban sa leit noh
Haba ki baroh ki iehnoh noh
Uei ba p'diang kynthup khop ?

——:o:——

190. *Lolit—jot 7 M.*

Nbs. xi-176, 402. Sbs. x-217, 461. Dangstep phyrngap.

Ai jaka ha iing suk jai, (Ko Mei baisnei)
Ha kjat jingda bymtieng bahok jong phi Mei.
Kum u khynnah khun swet
Ngan iam sa iam sa katno pat
Ha jingpang jingsngewsih, ha pop jingpynshoi?
Nga khot sa khot to plie seh jingkhang kloi.
(Ko Mei baisnei)
Nga la thait palat eh
bakit shitom pop b'khia eh
La bakla ka buit da hap ha khlaw pyrthei
Kim pat pyllait ia nga ki pop jingpynshoi.
(Ko Mei Baisnei)
Khot noh da sngewsynei
hapoh iing Phi Mei
Ha iing ki riewhok jong Phi hi
Pynlong u shakri ia nga, jong ki hi.
(Ko Mei baisnei.)

—— o ——

191. *Probhatii—Ektala 12 M.*

Nbs. xi-730, 1455. Sbs. x-602, 1222. Mynstep.

To leit shа Iing-Bymjukut U Blei
Da iehnoh noh b'rngia mariang pyrthei
Ka jingdum ka jingshitom lei lei
Hangta ym ju don ei ei

Bym don jingiap, jinglong tymmen
Ha kaba jingsngewsih ruh bym don
Tang ka wah ka jingkmen,
Junom shu iai tuid hin.
To leit sha Iing Bymjukut U Blei
Sha Iing-dap jingkyrmen kyrhai
Kin pdiang kiba-junom-iai-im
Ia phi, da ka jingkylluid mynsiem;
Ha kaba iashong ki muni ki pukir-wad-Blei
Ki iai rwai lang la ngam ha jingpuson-Blei.
To leit sha Iing-Bymjukut U Blei
sha iing-dap-da-jingshai
Kaba phyrnai da jingshai Hok bakhuid junom
Sha kaba leit kiba sbun, ki riewhok, ki riewblei
To leit to leit suk sha kata ka iing ki blei.

——:o:——

192. *Sindhubijoi—Teora 7 M.*

Nbs. xi-245, 548. Sbs. x-118, 259. *Mynstep.*

Iohi katai tai ka Iing-jingkmen U Blei
Ba itynnad phylla, sharud duriaw pyrthei baphyrnai
Kiba sngewsih to ialeit, ki jingshitom kin duh noh hi
Kan hun tngen ki dohnud jong ki
Ka jingieit ha mynsiem kan paw hi ei
Ki muni, ki pukir-Blei, A ! katno
La ngam iai puson aiu re—tip mano ?
La khaprip khmat te la dih um thiang aiu re— la klet lut kiei kiei
A ! ia rwai thiang katno ki mynsiem riewblei
Ka jingiaroh burom bakhuid U Blei,
Ki khlur ki bnai bymlah ñiew da janai
Ki iai ia shad kmen khlem kut hai hai.

——:o:——

193. *Nbs. xi-235, 527, Sbs. 610, 1234.*

Burom burom i'U Hori, U Mynsiem Blei
baiai bakmen
Long ka mon ba biang jong Me hapoh jingsuk
jingduk keiñ
Ha jingkhlad jingiasyllok ha jingim jingiap de
Iohi da la ki khmat rit jingjop ka mon jong Me
Junom, thymmai-pa-thymmai
Me iai ialehkai ieij
Hapoh mynsiem ha u shakri ba leh rit.
Hapahuh hakyrduh ha kmen ha sngewsih
Hapang shitom shirta junom
(nga) don ha kjat jong Me hi
Nga rykhie-iam da ba iohi Lila-jingpynpaw
ieit jong Me
Da ba kmen ha jingiasyllok Blei de.

——:o:——

194. *Khambaj—Jhamptal 10 M.*

Nbs. xi-211, 478. Sbs. x-928, 1711. *Mynmiet.*

Ha im ha iap, Phi don hajan Mei-Blei Babha
Ko Mei basbun, ba ai jingsukjai, Nongai-jingbha.
Bashong sha lyndet maia pyrthei
Hangne bad ha jingim lawei
Ia kiba-im-junom-ha-U Blei, ia ki riewblei
Phi iai don da thum hi, Mei Blei.
Da ba im ha jingiasyllok Blei, lem bad ki lok
riewhok riewblei
Ngin im sah junom junom da bat ha dohnud
kjat Phi, Mei
Ngin lait noh na jingshitom pyrthei na jing-
pangnud iam sngewsih lei lei
Ngin khmih ha iingim junom ia kiba ieij
ha-lawei da hun mynsiem.

——:o:——

195. *Bhoirobii-Ektala 12 M.*

Nbs. xi-266, 583. Sbs. x-223, 473. *Mynstep.*

Long ka Mon jong Me hi, Trai Kynrad baisnei
Da ba kynmaw ia ka jingieit isnei
Da buh jingkyrmen ha kjat-jingda jong Me hi
Mad wan jingshitom, wan jingsngewsih
Baroh hi ngan shah hun, A Blei. (Long)
Ka khmat ieit jong Me ka iaipeitngor
Da ba tip janai ruh ngam ju niew kor
Ia dur jingbha, jingieit naba ju klet bieit
Nga hiar ha duriaw jingsngewsih. (Long)
Badap jingkmen pyrthei mariang
Ba dap jingitynnad jingsuk kyrhai
Shu shem shitom namar la palat paliang
Da leit bud la jingkwah bymdei. (Long)
To dkhat noh jingteh jingkhum-maia
Da kaba tied tyngeh eh Ma me
Ha dohnud b'sait khuid d'ummat jong nga
Iai shongneh, A ! Kynrad, sngi-synñia. (Long)

——:o:——

196. *Kaphi—Kaoali 16 M.*

Nbs. xi-674, 1333. Sbs. x-263, 561. *Mynstep.*

La tip, Me Uba dap da jingbha Trai, (A !)
Ha man khyllipmat nga ioh i thuh shai
To pynsah ha jingsuk ne ha jingduk
kumba Me sngewbit, Blei
Ngam don jingtieng da lei lei. (Latip)
Trai, Men leh Mame ei ei shuh shuh
Hinrei Men nym iehnoh lano lano ruh
Ka jingkyrmen jong nga kane ba khatduh
Ale Trai, Ale Trai, ha dohnud jong nga
Khlem artatien kan wan jingbha. [Latip.]

——:o:——

197. *Khambaj—Ektala. 12 M.*

Nbs. xi-313, 668. Sbs. x-923, 1702.

Me hi la ai, Mame hi Me shim,
Ko Trai Baisnei
Ha im-iap, ha pahuh kyrduh
long ka mon jong Me hi
Kum kathnam ha dew ka duriaw
Tad la wan long, dam noh ha um duriaw
Ha kaba kut kumjuh ngam ka mynsiem ha Me
Hinrei, ka iai im ha jingiasyllok bad Me.

——:o:——

198. *Behag—Kaoali 16 M.*

Sbs. x-611, 1236.

Ha Me U Bamjukut da la jingim bad dohnud,
Katba jngai nga iaid, A Trai !
Bym don jingsngewsih, bym don jingiap ei hi
Ka jingkhlad bym don shuh haei haei.
Ka jingiap long ka jingiap duh da shisha
Ka jingsngewsih long dujok ka jingsaja
Da phai dien na Me haba tang ia lade
Nga shu iaipeit, Ko Trai.
Ko Blei Bajanai, ha kjat-jingda jong Me
Baroh kiei kiei ki iai-im, iai-neh
Ka jingtieng ioh bam don shuh'
ka sah tang ha nga du
Nga iam sngewsih na kata hi keiñ, Trai;—
Ka jingshitom mynsiem, ka jingsuhsat ka
pyrthei
Wat shi khyllipmat hi baroh ki duh noh ei
Ia ka jingim tynrai jong Me
da jingisnei shisha te
Lada lah ban pynneh hapoh lade, A Trai.

——:o:——

199. *Alaia-jhinjhit—Ektala 12 M.*

Nbs. xi-79, 126. Sbs. x-153, 327. *Janmiet.*

Uta un 'tieng khuslai aiu pat ?
Me dei jong uta, uta dei jong Me, Kynrad !
Da ai kjat-jingda bymtieng
Ia uba Me ri pynim
Da ap hi da lade, man ka por, Kynrad !
Kum i khunlung ha jingthum ka kmie
U iaid ieng khlem 'tieng ha la jingkmen hi
Um 'tieng jingiap ei-ei da ka bor ka nam-Blei.
U dokhol ia ka hima bneng ei, Kynrad !
Ia uba Me la ia ai da la ka jingkyrkhu
Ka jingim bymkut, bym iap, bym ju duh,
Ko 'Lei Baisnei ia uba Me iarap lei lei
Ban pyniap ia u, uei ba lah ? Kynrad !
Uba hok shisha u 'riew-donbok te
Uba don mynsiem ha kti jong Me
Uba suk mynsiem u bym khuslai bym tieng
Ia uba Me la kit khia hi Mame, Kynrad !

——:o:——

200. *Bhoirobii—Jhamptal 10 M.*

Sbs. x-233, 495. *Mynsiep.*

Nga tip hi te, tad lashai ka lieng jingisnei
Kan pynpar ia nga ia duriaw pyrthei Ko Trai
Ngam tieng, ngan iaid iaroh ia burom jong
Me ei'
Ha duar jingim junom, ngan wan ieng Trai,
Nga tip Mame man ka juk
da la 'sang-kti Meda kdup
La buh ia nga ha la pyrthei bym ju kut
Me la pynpoi ia nga na jingshai
sha kaba khamshai
Na ka jingim la ialam, sha jingim thymmai
Ko Trai.

Nga tip, Trai keiñ, ha pop ha puiñ
    man ka por ka dohnud jong nga
Ha khmat jong Me lynter ka iai thiah sah,
Ko Trai,
Ha ki kti jong nga ka Kti jong Me 'sha
iai don hi sngi synñia,
Ha lynti hok ne bym hok,
    Ha suk ne bym suk satia, Ko Trai.
Nga tip, tip skhem ka jingim jong nga,
    Lano lano ruh kan nym leh nohei,
Men nym bred noh sha duriaw
    jingtieng jingjot da lei lei
Sa wan ka sngi haba da la jingisnei hi
Ia kata, kum u syntiew Men rah noh hi,
    Ko Trai.

——:o:——

(*Na ka bynta la ka ri.*)

201. *Jhinjhit Kirton—Ektala 12 M.*

Nbs. xi-402, 823. Sbs. x-92, 201

Ia khot shitrhem shisien phi "Ko Mei Blei".
Ai ba kan tngen dohnud ki bynriew pyrthei
Ai ba un iam um noh mawnud u lum
    Mankashang
Mynta ia i Mei la jong to ia khmied lang
To ia ieng seh, da klet uba iadei bym iadei,
    u nongwei u nongar
Na mynsiem sha mynsiem ai ka leilieh kan par
Ha suiñ mynstep da ki klur da rah la ki khlieh
To ia ruai lang baroh khlem da sheptieng
Lai phew klur ki ryndang la da iakhot "Mei"
Pyrthei bneng bym jukut kan sa ieng treng ei
Lada lai phew klur ki khun ki ia ker la i kmie
Baroh sawdong kin suk hun phuh samrykhie
Ha kata ka step, ka sngi ba thymmai
Kan thung ia u symbai ka jingim thymmai

Kam dei khana kam dei phohsniew ruma
Kan sa wan kata ka sngi kan sa wan'sha.
Ia la i kmie lada khot ieit Ko Mei Blei
Ia la ki para lada kdup khop
Kin jngai ki pop shitom kynrei
Ha ka lyer ka jingieit hok.
Hangta don ka jingkyrkhu Blei
Ym don jingiakajia jingiania ei ei
Duh jingshah beiñ kyrsiew jingim keiñ
Ka paw *jingstad khuid* ka mynsiem

——:o:——

202. (*Ha ka jingiaseng por poikha poiman.*)

Behag-misro *Mynmiet.*

Ko Trai Nongthaw, kaei kane !
Katne 'sha jingsngewbha naei ?
Naei 'sha jingieit shu wan shlei ? (kaei kane !)
Kiei kitai na suiñ bneng
Ki ia khot ki ia jngoh
Ki para phngit kiei kiei
Ki iai ring ba i lyngoh
Ki mynsiem ki ia khot ieit
Balei te kumne
La paw hapoh habar
Da ka jingieit jong Me: (kaei kane !)
Ha u syntiew ka jingieit
Don thiang junom ka um
Ha jingsuk ha jingduk
Ki iai iaid sngewhun
Artylli ki mynsiem te naduh jngai eh
Ki iajan ia ieit ia long kawei de
Ka jinglong jong Me hi ka iai pynim ia ki
Kim kheiñ shuh ia ka jingduh ia jingiap ruh
(kaei kane !)

——:o:——

203. *Naekikanarra—Ektala 12 M.*

Mynmiet.

Ha ki mynsiem kine kiba ia ieit
To wan shong neh, Ko Trai Baieit
Da la kti babha, da jingieit ba khuid
To iateh lang kine baroh arngut
KHOROS. Ko Trai ka jingim ka jingieit jong Me
Ka bam ju duh kaba junom iaineh
Halor ki mynsiem ba iasoh lang kawei
Trai, pynpaw step ka jingim thymmai,
Ha ka lynti ba eh ka jingim pyrthei
Haba, s'dang iaid kine ki nongleit jingleit,
To iaidon ryngkat, Trai, to pynimat
Da la jingshai ka jingim phyrnai.

——:o.——

204. *Paharimisro—Ektala 12 M.*

Nbs. xi-313, 670. *Janmiet.*

Ko Pa, hima jingieit jong Me,
dangwan ha pyrthei
Lapeit sah da khmih lynti,
ngi baroh, Ko Pa-Blei.
Haman ri-ha-man shnong ha nam jong Me,
shynrang, kynthei
Ki thaw iing-ieit hapoh kjat jingda jong Me,
Pa Blei.
Ki hima pop kin duh khoit
Kin roi ki iing ki riewngeit
Ki khun ki ksiew ki riewshai-thymmai
Da ki kynhun kin ia wan long ha pyrthei
Hapoh jingda-Niam-Blei thymmai, ki baroh
Ia U Siem da kohnguh, ieit, burom, iaroh,
Kin shongsuk shongsaiñ khlem jinjar

Ha iing-shong jong Me barabor.
Mynta Me lateh ia kine arngut
Da u kynjri jingieit bymjukut
Da ai jaka jingda ha kjat
Ia kine buh ha jingbha jingmiat.

——:o:——

205. *Kaphi-kanarra—Sukitetala 16 M.*
Nbs. xi-252, 558. Sbs. x-314, 821. *Mynstep.*

Lateh da u kynjri jingieit Ko Blei Baieit
Namar jingieit jong Me hi iaipeit synñia sngi
bapisa khuslai mynsiem.
Ha jingieit jong Me u rykhie u syntiew
Ha jingieit jong Me u bnai u mih paw
Jingrykhie ieit jong Me,
dang step thymmai te
Ha jingieit b'la ngam eh
la sngap jar pyrthei mariang de
Namar jingieit jong Me sakma kylleng ka iaibeh,
lyer-shathie ba pisa wir mynsiem.
Ka mynsiem jong nga b'sliang eh, lei lei,
kan nym phai ha pyrthei
Ki khmat la iapngiah ha jingitynnad jong
Me, Blei
Ha um ha ryngkew, ha suin bneng hau hau
Ki 'tien thiang jong Me shu kyrsoi khlem wai
Da ba iohsngew lei lei dohnud
Kam mon shuh shongsuk jai
Kwah phet noh soit, sha U Mynsiem Bymjukut
Ka dohnud bathrang, wad kylleng pyrthei bneng
·ia kata ka Iing-jingieit.

——:o:——

206. *Sahana—Jhamptal 10 M.*

Sbs x-597, 1212. *Mynmiet.*

Arngut ki wah dohnud
La ki iashem ha ka phud
Hano pat, Trai to iathuh
Kin iakwah hir ban iai tuid.
Ha khmat jong ki don Ma me
U Duriaw-bah ka jingieit te
Ha shadem jong Me U Bymjukut
Ki kwah ban iashem la ka pud.
Da ba ia kyrmen ha Me
Ki la ia longlang te
Da ba ia thew ia Me hi keiñ
Ki la iai ia iaid te.
Ki bam lah ñiew ki jingpynwit
Ha lynti kum u lumbah lumrit,
Da ka bor ba la iasoh lang
Da pynlwit kin iai tuid.
Ha ban sa kut ka jingtuid jong ki
Ka jingiaiaid ka jingim tylli
Ka jingshongthait ha shadem baieit
thoiñ jong Me, kin sa ioh hi.
Ka jingsuk ka mynsiem shi tylli
Ka jingkyrmen ne jingsngewsih
Kin sa theh sei ha kjat jong Me hi
Shirta junom, A Blei Bakhuid.

——:o:——

207. *Behag—Kaoali 16 M.* *Mynmiet.*

Me la sop ia ki dohnud artylli
Da jingieit bakhuid la jong hi
To ai ba kine kin ialong lang kawei
Katba ia im ha ka pyrthei,
Me la phah ia ki hangne ha pyrthei
Me la pynsan hi haduh katne ei
Da jingieit Mame, Me la lam hi kumne

Ban ia i bha bad ia ieit hun de
To kyrkhu ba kine kin iai ia ieit biang
Ba kin ia pynroi kylliang kylliang
Ha met ha mynsiem kin iai ia ieit lem,
Ha kajuh ka jingmut bad ka jingshem;
Ha la iing kine kin ia pynneh ia Me
Ia ka mon jong Me kin iai ia bud de
Ha jingsuk jingduk kin leit ia khlad 'lei ?
Kin pynngam la jingim lang, ha Me hi, A Blei.

——:o:——

208. (*Jingiaseng ki khynnah*)

(Ka jingduai hyndai na ka uponishod-ved)

Sbs. 305, 663. Misro—Ektala 12 M.

Mame dei, U Kpa jong ngi
"Kpa," ngin iatipthuh ma ngi
Ai ngin ia mane dem ia Me hi
Wat sngewbilar sngewsih.
Ko Pa, Ko Blei, to pynduh noh
Ki pop palat jong ngi baroh
To ia ai ia ngi ia ka jingbha
Ha kaba Mame Me sngewbha.
Ka suk sngewbha na Me Ko Pa !
Ka bha ka miat na Me hi shisha
Ha Me hi ki jingsuk Ko, Pa !
Ha Me hi baroh ki jingbha.
Ma me hi U babha, U babha shisha.
Me U Tynrai ka jingbha
Ngi nguh tang ia Me hi, Ko Pa.
Ia Me hi ngi ia nguh shisha.

——:o:——

209. *Misro—Jhamptal 10 M.*

Sbs. x-571, 1162.

U Kpa ka pyrthei Ma me, Me U Basbun
Ba lyngkot jingmut, ki khun mangi te
Batlot ba bieit shibun.

Ha ki mynsiem balung jong ngi te
Ai ka jingieit Ma me
Ha ki shyntur barit barit
ai ktien bneng bakhuid babit
To hikai da ki ryngdang rit ki khun
Ban rwai ia ka nam jong Me—(Balyngkot)
Ha suk ha duk, shirta junom de
Ko Pa ba dap jingsbun
Ai ba ngin iaineh ha Me
Bad tieng pop shibun
Kyrkhu lem Ko Trai basbun
Ia ngi baroh lang de—(Balyngkot)
To long lem long ryngkat
Bad ki khun barit bapli
To pyntrei ha ki kam jong Me
Ko Trai da lade hi
To long syrtok met bad dohnud
Barit ba lung jong ngi de—(Balyngkot)

—:o:—

210. *Sahana—Jhamptal 10 M.*

Sbs x-570, 1160.

Me U Siem ka pyrthei, Me U Kynrad ia baroh
Blei, Bakhraw tam eh, ia burom ei ba
lah iaroh ?
La Me U Siem, U Kynrad khlem khaprip
Me iai peit hun
Da sngewsynei, A Blei ia khmat la ki khun.
Me ieit haduh katno, la ai suk katno Ma me
Ngin iaroh da kumno ia ka jingisnei jong Me—
Ha kjat ngi la buh ia la jingsngewnguh,
Ai-nguh daei? Ki barit mangi, ngi don pat aiu?

—:o:—

211. *(Iingmane-mynsiem.)*
Misrokirton.

Pyrthei bneng shi tyllup te,
ka dei iing mane jong Me,
Hinrei Mem shym hun satia te
da thaw hi da lade;
Da rung hapoh man-mynsiem
Me thaw la ka jaka duan,
Ka bneng kam lah pynhun
Ha man u 'tiew dohnud Me wan.
Ngin leit buh ia Me Kynrad haei ?
Ia ka jaka kyntang ngin wad shaei ?
Ngim suk ban buh ia Me habar
Ha man mynsiem ia Me ngin sumar.
Da suh lang la dohnud ngin rah kylleng ia Me
Ngin iapeit harieh harieh ia khmat-ieit jong Me.
Ngin iasyllok barabor ha kaba kynjah bad Me
Ngin sah ha pyrthei jong Me ban kamai hok de.

——:o:——

212. *(Jingjer ka iing ne iing mane).*
Khambaj-Behag

Ia kane ka iing ba la tei naduh mynno eh
Pateng la pateng da ki riewkhuid long shua de
Ia ka nuksa iing jong Phi, la ai hi ha ki te.
Ia ki kam bym put dep jong ki mynta la hiar ha ngi
Latei ia kane da ki tiar bakhuid Phi tip hi
To ai jingshai lem ia ngi Ko Mei baieit jong ngi
Kum ha kane ka por b'kyntang, Ma Phi
To theh jingkyrkhu la siang la ki dohnud mangi
Ba kan neh ha pyrthei iing b'synshar MaPhi
Ba ngin roi ha mynsiem ngin kamai hok kynti
Ngin iehnoh hangne jingim iwbih
dak trei kti jong Phi.

——:o:——

213. *Anondobhoirobii—Kaoali 16 M.*

Nbs. xi-394, 807. Sbs. x-529, 1091. *Mynstep.*

Ale seh, Ko 'Lei-iing da la bor synshar hok
Ia kane ka iing to pynkhuid pynsyrtok.
Da taplup ki mynsiem Mei, to iai paw sah
To pyni nuksa-jingim kum ka nongmuna.
To hikai ban ia-map, to map (de) ia ngi
Iai pynkynmaw ia nuksa jingim jong Phi ;
Ai jingiaishah ha ki mynsiem jong ngi
Ha suk, ha duk, ha jingjar, ai dohnud bymkhih.
Pyni synñia-sngi ia jingshai bakhuid phyrnai
Ia ai ia kiba ha iing ia ka buit banep bashai;
Da la jingshai baitynnad phylla, ia ka iing
To pyni tynnad i hun, pynphuh-phieng.
Ia ai jingieit ia baroh keiñ da pynshlei mynsiem
To pynkłet, Ko Lok ia ka jingsarong ;
Ki jingmut iashun, baroh kin duh
Da pdiang burom ar'ti ia Phi Lok-jingim.

——:o:——

214. *Misro-Imon—Thungri 8 M.*

Sbs. x-576. *Mynmiet.*

Uba thymmai junom, Uba Bha U Baitynnad te
Kynrad-jingim, to sah ha mynsiem Ma me;
Ha ka lynti jingim to iai don lem Ma me
Da la jingshai to pynplie ia khmat mynsiem de.
Pynlong b'khuid b'itynnad
b'jemnud b'jai-jai pat
Man ka por da synreit, da ka um jingisnei.
Ka bor, burom jong Me, jingieit isnei de
Ai ba kan paw shai seh ha kane ka jingim te.

——:o:——

215. *(Jingduai—ha ka sngi kha ne kut snem.)*

Lolit—arratheka 16 M.

Sbs. x-572, 1164.

La leit noh ei ka snem kawoi khlem da leh ei ei
Ka jingim lait duh ei ha la jingsngew suda ei.
La kumta ha nga sngi jong Me ka tyngshaiñ
Da ai jingim iai beh lyer ha ka snem thymmai
Wan rah 'tien kyrkhu jong Me step b'khuid shai
Pynroi ha mynsiem ka jinghun ka jingisnei.
Me la buh ia nga ha iing-bah-pyrthei
Mem shym bred noh sha jngai ei
Da jingpyntngen bymkut bymwai
Ka met ka sngew treng sngew kmen kyrhai.

——:o:——

216. *(Jingjer kyrteng—ki khunlung)*

Multan—arra 16 M.

Sbs. x-585, 1190.

Ia i syntiew baphuh te Me la phah ha iing,
Ban ainguh burom ngi la wallam ha kjat
 jong Me
Da iai sah ha ka jingshai
Da iai peit ia khmat ieit phyrnai
Ha u lyer bneng bakhuid to ai
Ba ine in nangsan nangroi.
Ko Mei (Ko Pa) Baieit isnei
To kyrkhu da sngewisnei
Ba i mynsiem lung ba lui lui
In nang ithuh ia la i Mei Blei (Pa Blei)
Ban iaid beit ha lynti-wad-Blei

In nym 'tiong shuh da lei lei
Ba in iai shakri ia la i Pa-Blei, Mei-Blei
Ha jinjar iai pyrta sah ko Pa-Blei, Mei-Blei.

—— ·o:——

217. *Jingpynkyntang.*

Khambaj-Bahar—Ektala. 12 M.

Nbs. xi-165, 378. *Mynstep.*

Nga kyrpad ia kane ha khmat jong Me,
Ia nga u khun bapli de,
To kyntiew ha jingim thymmai, Ma me,
Ia ka jingim thiang-junom,
Ka (jinglong) snam-khuid ki riew ieit burom
To iai pynroi ha mynsiem
Ym don kam shuh ei ei ia ka met, mynsiem *barim.*
Ka jinglong riewhok, ka buit-akor babha bahok
Pyniasoh lang ha met ha mynsiem,
Ngan ngam haduh bynda long kawei
Khlem da don jingsngewkyrpang ei ei
Da dih hun umros jingieit sngur mynsiem
Ngin ia long shi tylli bad Me. (U Mynsiem ka mynsiem)

——:o:——

218. *Prosadi—Ektala 12 M.*

(Brohmosongiitabolii)
(Bibidhodharmosongiit)

Ai Mei bor ban pynkyntang ia nga,
Ban iaid shirta kum u synran b'shisha
Da dem da nguh hapoh kjat-jingda,
Da plie la ka jingkhang mynsiem
Nga pule sa pule bunsien
Ia kaei Phi thmu, kdew ia kaei Phi Mei ?

Lano, ha dur ithuh paw.kum kaei ?
Ngan sngap shitrhem ia 'tien hukum Phi Mei
Kat kum ka jinglong, ia ka 'jingsneng
Kum ka jingtynjuh ia jingpynkyntang
Da kohnguh burom ngan pdiang
Ia kaba Phin ibit Mei ia la u synran.
Ia ki dak ba bha ha man jinglong
Ngan kjit da jingsngewbha la jong
Ngan burom ieit ia ki riewbha jinglong
Ngan kylla ba bha ruh shi syndon.
Kumba Phin buh kumjuh ngan sah
Katba Phin phah katta ngan iai shah
Da pyniasoh la jingmut bad ka jong Phi
Ngan long uba kat kum ka mon Phi hi

—:0:—

219. (*Ka jingiaseng-kynmaw-ieit ki riewblei*)

Behag—Showtal. 12 M

Sbs. x-509, 1059.

U leit uei sha jingim junom lawei ?
Ba dum ngaiñ ka synñia mynta
Ka sawa ka suiñ bneng da—
jingiaroh-burom-Blei
Ka jingiaroh kmen nang iohsngew
Ka mynsiem shoh samthiah kyndit lyngoh
Shu peit sha lynti bneng shaneng shatei,
U leit uei ? Uei ? U leit uei ?
Ko, da sangeh da ieng
Ia nga to khot lem
Kren 'tien thiang ka jingkyrmen
Ngan iai iaid bud dien hi miet bad sngi
Ha basuk baduk, ba dum miet sngewsih
Da dohnud bym shah jop da lei lei.

—:0:—

220. *Gitanjoli 68, 52.*

Baul—Dadra 7 M.

Da kano ka ding la ka sharak jingim
Da tbeh phi la wan hiar ei ha pyrthei
Ko sadhu, Ko nongieit, Ko pukir lamwir
Phi lawan hiar ha pyrthei (ha lynti-wad-Blei)
Ha kane ka pyrthei-duriaw-bah
Ka suksat ha dohnud phi 'sha
Kumba tem sarong-duitara
Ha jinjar-jintrah ba eh
Phi iohi khmat jongno kein
Ba phi pluh samrykhie te.
Ban leit wad iano tip ei ?
Da thang duh la jingsuk pyrthei
Phi iaid makia ban lei ?
Waw, kumne balei ?
Ei ba pyniam angewaih ia phi te
Ia Uba phi ieit katne katne.
Phim don jingkhuslai ei ei
Ei ba don lem barabor kein
Shu pyrkhat mangi ei
Da ba klet la jingiap
Phi iai per suk jai ngai ngai
Ha duriaw jingim kyrhai.

———:0:———

